

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2013–2015

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Zdeňka Böhmová

Živnosti koncesované

aktuální právní úprava a problémy s ní spojené

Praha 2015

Vedoucí diplomové práce: PaedDr. Slavomír Novotný, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER COMBINED (PART TIME)

2013-2015

DIPLOMA THESIS

Zdeňka Böhmová

Licensed trades

current legislation and the problems associated with it

Prague 2015

Diploma Thesis Work Supervisor: PaedDr. Slavomír Novotný, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 15.5.2015

Zdeňka Böhmová

Poděkování

Děkuji vedoucímu diplomové práce, PaedDr. Slavomíru Novotnému, Ph.D., za trpělivost, vstřícnost, ochotu a cenné připomínky ke zpracovávanému tématu.

Anotace

Diplomová práce se zabývá problematikou aktuální právní úpravy živností koncesovaných v České republice a problémy, které tato právní úprava může přinášet jak podnikatelům, tak vykonavatelům veřejné správy na úseku živnostenského podnikání, jimiž jsou živnostenské úřady. Práce podrobně zpracovává a analyzuje jak historický vývoj živnostenského práva s ohledem na živnosti koncesované, tak i aktuální právní úpravu. Práce se snaží definovat problematická místa současné právní úpravy živností koncesovaných, specifikovat konkrétní problémy, jež se v souvislosti s těmito problematickými ustanoveními mohou v praxi objevit a navrhnout praktická řešení těchto problémů. Dochází rovněž k analýze vybraných koncesovaných živností s ohledem na jejich vznik, vývoj a problémy, jež přináší současná právní úprava.

.

Klíčová slova

Koncesovaná živnost, odpovědný zástupce, vývoj koncesního systému, vznik koncesované živnosti, zánik koncesované živnosti, změna koncese, zvláštní podmínky provozování koncesované živnosti, živnostenské podnikání, živnostenský zákon.

Annotation

This diploma thesis deals with the current legislation for licensed trades in the Czech Republic and the problems that this legislation can bring to businesses, public administration and the public officers who are dealing with the trade regulations. Work elaborates and analyzes the historical development of trade law with respect to licensed trades, as well as current legislation. This diploma thesis tries to define problems of current legislation licensed trades, specify the particular problems that are related to these problematic provisions which may occur in practice and propose practical solutions to these problems. There is also an analysis of some licensed businesses with regard to their origin, evolution and problems of current legislation.

Keywords

Development of the concession system, licensed trade, modification of the concession, responsible representative, special conditions for operating licensed trades, termination of the licensed trade, the emergence of licensed trades, Trade Act, trade business

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 HISTORIE A VÝVOJ ŽIVNOSTENSKÉHO PRÁVA SE ZAMĚŘENÍM NA VÝVOJ KONCESOVANÝCH ŽIVNOSTÍ	11
2 KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI	20
2.1 Definice pojmu koncese	20
2.2 Definice pojmu živnost	21
2.3 Vymezení koncesovaných živností živnostenským zákonem, nedostatky tohoto vymezení	23
3 VZNIK, ZMĚNA A ZÁNİK ŽIVNOSTENSKÉ KONCESE	30
3.1 Subjekty oprávněné provozovat koncesovanou živnost	30
3.2 Všeobecné podmínky provozování koncesované živnosti a problematika posuzování bezúhonnosti ..	32
3.3 Problematika zvláštních podmínek provozování koncesovaných živností	37
3.4 Koncesované živnosti, jejichž výkon je podnikatel povinen zajistit fyzickými osobami splňujícími odbornou způsobilost a problémy praxe s tímto spojené.....	41
3.5 Institut odpovědného zástupce ve vztahu ke koncesovaným živnostem, problematika jeho ustanovení.....	43
3.6 Řízení o udělení koncese	48
3.7 Provádění změn týkajících se koncesovaných živností	54
3.8 Problematika zániku živností koncesovaných	57
4 ANALÝZA VYBRANÝCH KONCESOVANÝCH ŽIVNOSTÍ.....	64
4.1 Kritéria výběru analyzovaných živností.....	64
4.2 Silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, – osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče, - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče	65
4.3 Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelem pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin	71
4.4 Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob	76
4.5 Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování	

a ničení zbraní a střeliva	80
4.6 Provozování cestovní kanceláře.....	86

ZÁVĚR	93
--------------------	-----------

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	97
-------------------------------------	-----------

SEZNAM PŘÍLOH.....	101
---------------------------	------------

ÚVOD

Tématem této diplomové práce je aktuální právní úprava koncesovaných živností v České republice a problémy, které může tato úprava v praxi přinášet jak podnikatelům, tak i pracovníkům živnostenských úřadů, jako vykonavatelům veřejné správy v rozsahu stanoveném živnostenským zákonem.

Toto téma bylo zvoleno s ohledem na studijní zaměření autorky a praxi autorky, která již několik let působí jako zaměstnankyně ve státní správě na úseku živnostenského podnikání. Jde o téma aktuální, neboť živnostenské podnikání je v současné době jednou z nejrozšířenějších forem podnikatelské činnosti. Součástí živnostenského podnikání je i výkon činností spadajících do živností koncesovaných.

Podíl koncesovaných živností na počtu všech živnostenských oprávnění vydaných v České republice je prokazatelně nejmenší. K 31. 12. 2014 bylo v České republice vydáno celkem 3 475 812 živnostenských oprávnění pro ohlašovací i koncesované živnosti, přičemž koncesované živnosti tvoří cca. 6% z tohoto celku.¹ Přesto jsou koncesované živnosti nezanedbatelnou součástí živnostenského podnikání. Nejsou sice nejpočetnější, ale jejich právní úprava patří v oblasti živnostenského práva k nejzajímavějším a nejsložitějším. Tato skutečnost plyne z jejich povahy – jedná se o činnosti, jejichž výkon lze označit za rizikový a z hlediska ochrany státních zájmů důležitý, a proto vyžaduje státní souhlas podle zvláštního právního předpisu.

Současná právní úprava koncesovaných živností je obsažena v zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon prošel od svého vzniku řadou novelizací.² V průběhu jednotlivých novelizací se střídaly tendence liberální, tedy volnější, s tendencemi, jejichž požadavkem byla podrobná úprava jednotlivých druhů podnikatelské činnosti. V současné době jsou požadavky na živnostenské podnikání zřetelně odstupňovány podle jednotlivých druhů živností, ovšem živnostenská svoboda je základním principem, jenž

---

¹ Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Roční přehled podnikatelů a živností* [online]. [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <https://www.rzp.cz/statistikySbj.html>

² Do 1. 1. 2015 došlo celkem ke 140 novelizacím živnostenského zákona.

je prolomen jen u taxativně vymezeného okruhu činností, u nichž je, z důvodu veřejného zájmu, vyžadováno zvláštní povolení – u živností koncesovaných.

Tato práce je prací teoretickou, jejímž cílem je zejména podrobná deskripce a analýza současné právní úpravy koncesovaných živností v České republice, definice možných problematických částí této právní úpravy včetně specifikace konkrétních praktických problémů, které se v souvislosti s daným ustanovením analyzované právní úpravy mohou vyskytnout. V práci jsou rovněž specifikovány případy praktického využití určitých ustanovení zákona, jejichž aplikace v praxi může činit problémy, je využívána též komparace právních předpisů, konkrétních ustanovení zákona nebo konkrétních živností.

Součástí práce je rovněž historický přehled vývoje živnostenského práva na území České republiky se zaměřením na vývoj koncesovaných živností a analýza vybraných koncesovaných živností, opět zaměřená nejen na aktuální právní úpravu, ale též na jejich vznik a vývoj a na možné problémy vznikající v praxi, související s aktuální právní úpravou.

K vypracování diplomové práce byla využita řada zdrojů, zejména právní předpisy, důvodové zprávy, judikatura, odborná literatura a odborné internetové zdroje. Autorka se rovněž pokusila využít svých praktických zkušeností z oboru živnostenského podnikání.

1 HISTORIE A VÝVOJ ŽIVNOSTENSKÉHO PRÁVA SE ZAMĚŘENÍM NA VÝVOJ KONCESOVANÝCH ŽIVNOSTÍ

Podnikání je snahou o vytvoření zisku. Naopak zisk je odnepaměti tím, co pohání lidi v jejich snaze o výkon podnikatelských aktivit. Snaha podnikat má původ v samém počátku lidstva. S rostoucí organizovaností činnosti však začínala přicházet potřeba určité regulace a vymezení pravidel v podnikatelské oblasti. Tato pravidla měla původně obyčejový charakter. Postupně však, v souvislosti s rozvojem řemesel a se změnami společenských rozdílů a sociálních podmínek, vznikala potřeba podnikatelské vztahy regulovat.

Předpisy, mající za úkol úpravu obchodování, se původně vyvíjely jako součást cechovních předpisů. Cechy byly vytvořeny ve 13. století jako důsledek rozvoje řemesel. Jednalo se o zvláštní organizace, jejichž cílem bylo regulovat vztahy domácích obchodníků a živnostníků. Řemeslníci se původně spojovali z důvodů církevních a humanitárních, zejména za účelem pořádání pobožnosti k patronům jejich řemesla. Tato seskupení se nazývala „bratrstva“. Zcela přirozeně se pak na těchto schůzích jednalo i o řemesle samotném. Otázky týkající se řemesla začaly postupně převládat a bratrstva začala nabývat světského rázu. Výsledkem tohoto vývoje byl vznik cechů. Cechy existovaly ve městech a podléhaly městské radě. Jednalo se vlastně o veřejnoprávní korporace. Vstup do cechu povolovalo město a řemeslo ve městě mohli vykonávat jen členové cechu. Byla též přesně předepsána velikost produkce, která nesměla být členy cechu překročena. *„Cechovní jurisdikce je teprve v počátcích, přístup do cechu velmi snadný. Soutěž v cechu je vyloučena. Cech ohraničuje si řemeslo, vykonává politiku živnostenskou a dohlíží na kvalitu výrobků. Tovaryš má ještě pravidelně naději státi se mistrem. Cechovními statuty upravena doba i pracovní mzda.“*³

Ne všichni řemeslníci v této době museli vykonávat své řemeslo v rámci cechovní organizace. Činnost bylo možné vykonávat též na základě povolení krále. Jednalo se o

---

³ KAPRAS, J. *Přehled právních dějin zemí české koruny*. 5. vyd. Praha: Pražské akciové tiskárny, 1935, s. 79.

tzv. privilegium, jež panovník mohl na základě žádosti udělit nebo zamítnout. Pokud se rozhodl privilegium udělit, sám stanovoval podmínky, za jakých bude živnost provozována. Privilegium bylo výjimečným aktem.⁴ Zde již můžeme spatřovat počátky koncesního systému. Mimo cechovní systém pracovali i dvorští řemeslníci a umělci.

System cechů měl své výhody jak pro řemeslníky, jimž zajišťoval odbyt a pevně stanovené ceny, tak pro zákazníky, kteří měli jistotu získání kvalitního zboží - „*Tu se živnostenské právo přímo vázalo na nějaký důkaz, že řemeslník umí rukou dělati. Ten princip vyvinul se rozvojem řemesla a jeho techniky. Mistr měl ukázati umělost svou, aby byl cechu ke cti i se svou prací, za kterou cech měl odpovídati radě a konsumentům. Proniká úmysl, že zkouška je stanovena pro čest řemesla, a že nemá přístup do cechu nepovedený podnikatel a kořistník z práce cizí; řemeslo smí provozovati jen ten, kdo je technicky ovládá, princip to středověký, jímž už v zárodku ubita jest velkovýroba, shrnující několik processů pracovních pod jedním řízením.*“⁵

Ovšem postupem času se začaly projevovat nedostatky cechovního systému. Cechy byly uzavřenými společenstvími, jež mezi sebe nechtěla pouštět další řemeslníky, kteří by stávajícím snižovali zisk. Podmínky pro vstup do cechu se zpříšňovaly, což vedlo ke vzniku tzv. fušerů (stolířů). Byli to řemeslníci vykonávající své řemeslo mimo cechy, rovněž bez privilegia uděleného králem. Členové cechů proti nim velmi energicky, byť marně, bojovali.

Podpora podnikání se ukázala nezbytnou po ukončení třicetileté války.⁶ Země byla zbídačená, bylo třeba zajistit ekonomický růst a stabilizovat život ve městech. Cechovní

---

⁴ Pro zajímavost je možno upozornit na obchodní privilegium pro pražské kupce. Toto privilegium vydal roku 1498 král Vladislav II. Zahrnovalo starší privilegia Karla IV. a Václava II. Vladislavovo privilegium bylo roku 1671 potvrzeno a rozšířeno na celé Čechy privilegiem Leopolda II.

⁵ WINTER, Z. *Dějiny řemesel a obchodu v Čechách v XIV. a XV. století*. Zvláštní výtisk pro matici českou. Praha: nákladem české akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění, 1906, s. 690.

⁶ Třicetiletá válka probíhala v letech 1618 – 1648. Jednalo se o celoevropský ozbrojený konflikt, který mimo jiné výrazně zpomalil hospodářský vývoj v zemi.

výroba však toto nebyla schopna zajistit. Došlo k rozvoji manufakturní výroby, která se těšila státní podpoře a zároveň k přijímání opatření namířených proti cechům.⁷

K omezení cechovních výsad došlo v průběhu 18. století. Panovníci měli zájem na rozvoji výroby, proto zasahovali do monopolních práv cechů a snažili se otevřít svobodu podnikání. Rozhodování správních úřadů začalo nahrazovat cechovní samosprávu a začalo se hovořit o koncesní soustavě, neboť udělování mistrovského práva přešlo postupně na městské a vrchnostenské úřady. Soustava koncesní začala nahrazovat soustavu cechovní.

V dalších letech hrála cechovní organizace už jen nepatrnou roli. Její existence byla ukončena, byť ne zcela definitivně, vydáním císařského patentu č. 227/1859 ř.z. - živnostenský řád. Byl vydán pro celé Rakousko-Uhersko. Jeho základním principem byla živnostenská svoboda. Podnikat mohl každý svéprávný občan ve všech živnostech, vázán byl pouze daňovou povinností. Živnostenský řád zaváděl rovněž institut tzv. nucených živnostenských společenstev, což byly v podstatě přetvořené cechy.

Rakouský živnostenský řád byl obecným předpisem upravujícím podmínky podnikání, a to nejen živnostenského, ale i továrního. Vztahoval se na všechna živnostensky provozovaná zaměstnání, jako výrobu, zpracování, provozování obchodů, poskytování služeb a prací. Původně rozlišoval živnosti svobodné a koncesované, změna byla provedena až zákonem č. 39/1883 ř.z., jímž byly živnosti rozděleny na svobodné, řemeslné a koncesované.⁸

Řemeslnými živnostmi byly výrobní živnosti, k jejichž výkonu byla třeba určitá zručnost, získaná určitým vzděláním a praxí. V zákoně byly taxativně vymezeny, patřilo sem např. zpracování drahých kovů, zpracování dřeva, zhotovování oděvních svršků apod. Vázané živnosti byly živnostmi obchodními, jejichž získání bylo vázáno na průkaz způsobilosti. Koncesované živnosti byly rovněž taxativně vymezeny

---

⁷ Za zmínku stojí patent z roku 1725 opravňující k provozování živnosti i ty řemeslníky, kteří nebyli přijati do cechovních řad. Dalšími podstatnými dokumenty byly Generální cechovní patent z roku 1731, jímž byly omezeny výsady cechů, úřady měly možnost stanovit počet mistrů, došlo k úpravě pracovně právních podmínek, a Generální cechovní artikula z roku 1739, jež vázala zakládání nových cechů na povolení státu.

⁸ HORZINKOVÁ, E. *Koncesní systém v živnostenském podnikání*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2002, s. 15. ISBN 80-7263-115-2

živnostenským řádem, přičemž jejich okruh byl stále rozšiřován. Jednalo se o činnosti, při jejichž výkonu bylo třeba speciální vzdělání, provozovatel musel splňovat určité morální a občanské kvality, závod musel splňovat podmínky určitého vybavení, musel být zajištěn veřejný dohled nad výkonem činnosti vzhledem ke zvýšenému nebezpečí pro životy, zdraví, majetek, veřejný pořádek atd. Jednalo se například o tiskárny, hostinské živnosti, provozování cestovních kanceláří, výrobu jedů, provozování detektivních podniků, výrobu a prodej zbraní a střeliva. Veškeré ostatní živnosti, které nespádaly do výše uvedených kategorií, byly svobodné.

K provozování živností řemeslných, svobodných a živností obchodních vázaných na průkaz způsobilosti bylo třeba podání tzv. ohlášky. Tu bylo třeba doplnit požadovanými doklady. V případě, že ohlašovatel splnil veškeré požadované náležitosti, měl právní nárok na provozování živnosti. Potvrzením tohoto nároku bylo vydání živnostenského listu. Nepovolit provozování živnosti mohl kompetentní úřad pouze v případě, že ohlašovatel nesplnil zákonem stanovené podmínky.

K provozování živností koncesovaných bylo třeba předchozího souhlasu příslušného státního orgánu. Tento souhlas byl vydáván na základě žádosti, přičemž žadatel musel splnit jak obecné náležitosti potřebné k provozování živnosti (nesmělo se jednat o státního úředníka, vojáka či duchovní osobu, žadatel musel být svéprávný a zachovalý), tak určité náležitosti zvláštní. Mezi ně patřila zejména spolehlivost, což byl vyšší stupeň než zachovalost (bylo třeba, aby dotyčný ve svém okolí požíval úcty a vážnosti, nesměly být pochyby, že dotyčný nebude zneužívat živnosti k nedovoleným cílům, bude řádně a včas platit daně). Dalším požadavkem bylo předložení průkazu zvláštní způsobilosti. Způsob prokazování zvláštní způsobilosti určovaly v jednotlivých případech zvláštní předpisy.⁹ Při schvalování koncese se rovněž přihlíželo k místním poměrům. Jednalo se zejména o to, zda se požadovaná koncese netýká činnosti, která je již dostatečně zjištěna jinak – například státem. Podstatnou roli v řízení o koncesi hrálo i místní společenstvo. To mělo možnost nahlédnout do podkladů předložených žadatelem a vyslovit svoje dobrozdání. Co se týče závodů, v nichž docházelo k výkonu

---

⁹ Podle min. nař. č. 41/1904 ř.z., které se týkalo koncesí k provozování soukromého detektivního podniku, bylo třeba v žádosti uvést, který obor nebo činnost mají být předmětem činnosti tohoto podniku, přičemž se nepřipouštělo nic, co by mohlo odporovat mravnosti či veřejné bezpečnosti. Žadatel musel mít dostatečné vzdělání, musel být spolehlivý, musel poskytovat záruku, že získané informace nebudou zneužity. Byla rovněž vyžadována skutečná místní potřeba.

koncesovaných činností, platila zásada, že musely být schváleny, jestliže v nich byly parní či jiné stroje či zařízení ohrožující zdraví, životy, narušující klid apod. Vydání tohoto schválení spadalo do kompetence živnostenských úřadů, bez schválení nemohla být stavba závodu zahájena.¹⁰

O koncesi rozhodovaly úřady na základě volného uvážení. Koncese se propůjčovala, mohla být tedy odňata v případě, že řemeslník přestal splňovat podmínky pro její propůjčení. Státní správu v oblasti živností vykonávaly okresní a zemské politické úřady, ministerstvo obchodu a resortní ministerstva. Nejširší kompetence měly okresní úřady, kde se ohlašovaly živnosti, udělovaly koncese, odnímal se živnostenská oprávnění apod. Zemské úřady byly odvolacími orgány vůči aktům okresních úřadů a měly zároveň vlastní působnost v oblasti rozhodování o některých druzích koncesí. Nejvyšší instancí bylo ministerstvo obchodu. Rozhodovalo o rekursech vůči zemskému úřadu a v daných případech udělovalo koncese.

V roce 1848 byly zřízeny obchodní a živnostenské komory. Jednalo se o zájmové organizace s povinným členstvím, jež měly prosazovat a hájit zájmy živnostníků. V praxi vykonávaly zejména činnost poradní vůči vládě, která se k nim obracela o dobrozdání při přípravách zákonů týkajících se obchodu a živností. Komory rovněž vedly rejstřík protokolovaných firem a registrovaly ochranné známky a vzory. Ke zrušení obchodní a živnostenské komory došlo po převratu v únoru 1948.

Další rozvoj v oblasti podnikání nastal v období první republiky. V tomto období existovala pro získání živnostenského oprávnění přísná a přesná měřítka. Podnikání bylo v některých oblastech omezeno tím, že pro některé druhy výroby byl třeba předchozí souhlas státních orgánů.

Obecně byl koncesní systém zaveden v roce 1935 vládním nařízením 162/1935 Sb., o dočasných omezeních v některých odvětvích podnikání. Podnikat v určitých oborech nebo rozšířit živnost bylo podle tohoto nařízení možné, jen pokud provozování takové podnikatelské činnosti nemělo hospodářsky nezdravý vliv na soutěžní poměry všeobecně nebo s ohledem na užší okruh stanoviště živnosti.

---

¹⁰ KADLECOVÁ, E., SCHELLE, K. a VLČEK, E. *Několik kapitol z právních dějin*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003, s. 122. ISBN 80-210-3214-6

Všeobecný koncesní systém byl zaveden vládními nařízeními č. 219/1938 Sb. ze dne 9. října 1938 a č. 265/1938 Sb. ze dne 4. listopadu 1938, o dočasných omezeních v živnostenském a jiném výdělečném podnikání. Tento systém představoval značné omezení podnikatelské svobody. „*Tento systém spočíval v tom, že výkon veškerého výdělečného podniku, ať už nového, nebo jeho provozování v jiné obci, než byl dosud provozován, byl povolen jen v případě, že nebyly námitky z hlediska mimořádných poměrů hospodářských, způsobených stavem branné pohotovosti státu nebo obsazením některých území státu cizí mocí, nebo vůbec z důvodů veřejného zájmu.*“¹¹ Platnost těchto nařízení byla původně omezena na dobu jednoho roku, avšak následně byla postupně prodlužována. V průběhu druhé světové války zůstává stávající koncesní systém zachován. Jakékoli podnikání mohlo být provozováno jen v případě absence námitek z důvodů hospodářských nebo z důvodu veřejného.

V poválečném období započal proces útlumu a posléze systematické likvidace soukromého podnikání. Zatímco v zahraničí se řada firem vracela na trh, vytvářela reklamní kampaně a přinášela nový životní styl¹², v Československu došlo ke konfiskaci majetku německých živnostníků, zvýšila se kontrola ze strany státu a zpřísnil se režim udělování koncesí. Byly znárodněny některé potravinářské a průmyslové podniky, akciové banky a soukromé pojišťovny. K další vlně znárodnování poté došlo v únoru 1948, kdy byl fakticky zlikvidován soukromý sektor. Došlo ke zrušení obchodní a živnostenské komory, jejichž funkci převzaly národní výbory.

V následujících letech došlo z důvodu vydání řady znárodnovacích dekretů a jiných správních předpisů k vyloučení soukromého podnikání. Padesátá léta znamenala zánik řemesel a soukromých živnostenských podniků. Živnosti byly přesunuty do průmyslových podniků, podniků komunálních služeb a do výrobních družstev. V souvislosti s tímto vývojem však začaly vznikat složité ekonomické problémy. Snaha o jejich řešení vyústila v roce 1982 vydáním nařízení vlády ČSR č. 154/1982 Sb., o poskytování služeb občany na základě povolení národního výboru. Toto nařízení umožňovalo výkon některých řemeslných prací, například údržbu domovního majetku a

---

¹¹ HORZINKOVÁ, E. *Koncesní systém v živnostenském podnikání*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2002, s. 20. ISBN 80-7263-115-2

¹² GERŠLOVÁ, J. *Dějiny moderního podnikání*. 1. vyd. Příbram: Professional Publishing, 2012, s. 181. ISBN 978-80-7431-080-5

bytů, kopáčských prací, úklidu, osobních služeb, služeb nosičů a provozování přívozu. Podnikání v oblasti pronájmu nemovitostí a bytů upravilo následně nařízení vlády ČSR č. 63/1984 Sb., o poskytování dočasného ubytování v soukromí se souhlasem národního výboru. Prodej zboží včetně přípravy pokrmů a nápojů a poskytování dalších služeb včetně řemeslných prací pak umožnilo nařízení vlády ČSR č.1/1988 Sb., o prodeji zboží a o poskytování jiných služeb občany na základě povolení národního výboru. Na rozšíření výroby a poskytování služeb občany jiným občanům však tato nařízení zásadnější vliv neměla, podnikatelská aktivita se nijak výrazně nerozšířila.

K rozvoji soukromého podnikání došlo až v devadesátých letech minulého století. Tuto změnu přinesl zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů spolu s novelou hospodářského zákoníku provedenou zákonem č. 103/1990 Sb. Tyto zákony umožňovaly jednak soukromé podnikání fyzickým osobám, jednak vytváření právnických osob fyzickými osobami. Byly zároveň odstraněny rozdíly v podmínkách podnikatelské činnosti mezi fyzickými a právnickými osobami. Podnikatelská činnost byla vymezena velmi široce. Pokrývala de facto všechny druhy činnosti běžně provozované v národním hospodářství vyjma činností vyhrazených státu nebo konkrétní právnické osobě. Oprávnění k výkonu podnikatelské činnosti vznikalo registrací u místně příslušného okresního národního výboru.

Po přijetí základní novely občanského zákoníku zákonem č. 509/1991 Sb. a obchodního zákoníku č. 531/1991 Sb., vznikla potřeba nového právního předpisu, kterým by byly nově upraveny podmínky živnostenského podnikání. Zákon č. 105/1990 Sb. měl pouze prozatímní charakter. V souvislosti s touto potřebou byl vytvořen nový zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), který navázal na právní úpravy platné v předválečném období.¹³ Současně byl přijat i zákon 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, který definoval strukturu a působnost živnostenských úřadů.

Živnostenský zákon, na rozdíl od předchozí právní úpravy, stanovil jednotný právní režim pro podnikání fyzických a právnických osob. Jednou ze základních zásad, o které se současný živnostenský zákon opírá, je svoboda podnikání na straně jedné a ochrana

---

¹³ ZINČENKOVÁ, S. *Právní úprava živnostenského podnikání*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, 1996, s. 5. ISBN 80-7044-128-3

veřejného zájmu na straně druhé. Podmínky samotného zahájení podnikatelské činnosti jsou zde velmi liberalizovány, přičemž důraz je kladen na odbornou způsobilost provozovatelů některých živností. Činnosti, u nichž je dán zvýšený veřejný zájem z hlediska ochrany zdraví, života, majetku, či z hlediska zvláštní důvěry předpokládané pro výkon činnosti, váže živnostenský zákon na státní povolení – koncesi. Živnostenský zákon taxativně vymezuje řemeslné, vázané a koncesované živnosti, stejně tak jsou v něm taxativně uvedeny činnosti, na které se živnostenský zákon nevztahuje.

Úprava živnostenského podnikání v České republice se velmi často mění. Množství novel odráží nejen skutečnost, že vlastní obecná úprava živnostenského podnikání prošla za více než dvacet let některými zásadními změnami koncepčního charakteru, ale i skutečnost, že docházelo ke změnám četných právních předpisů upravujících podnikání v jednotlivých činnostech.¹⁴ Měnily se podmínky přístupu k podnikání, stejně jako povinnosti podnikatelů stanovené v živnostenském zákoně. Vliv na znění živnostenského zákona měl i rozvoj informačních technologií a elektronizace veřejné správy, jejímž důsledkem byly změny ve vedení živnostenského rejstříku, opodstatnění ztratily živnostenské listy a koncesní listiny jako průkazy živnostenského oprávnění. V současné době lze říci, že úpravy živnostenského zákona směřují jednoznačně ke snížení administrativní zátěže podnikatelů. V souvislosti se systémy základních registrů veřejné správy, veřejných rejstříků a jiných databází veřejné správy dochází k

---

¹⁴ Příkladem může být provozování poštovních služeb. V původním znění živnostenského zákona z roku 1991 byly jako činnost, jejíž provozování je vyhrazeno zákonem státu nebo právnické osobě určené zvláštním právním předpisem, z živnostenského režimu vyloučeny. Následně byly zákonem č. 29/2000 Sb., Zákon o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), zařazeny do vázaných živností. Poté, zákonem č. 95/2005 Sb., Zákon, kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, došlo k přeřazení poskytování poštovních služeb do živností volných. A konečně zákonem č. 221/2012 Sb., Zákon, kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, bylo provozování poštovních služeb a zahraničních poštovních služeb podle zvláštního právního předpisu z živnostenského režimu opět vyloučeno.

postupnému rušení oznamovacích povinností podnikatelů vůči živnostenským úřadům. Stejně tak elektronické získávání informací z jiných databází a digitalizace dokumentů v živnostenském rejstříku umožňuje poskytovat podnikatelům kvalitnější služby a omezovat jejich administrativní zatížení.

I přes veškeré novelizace a provedené změny má současná právní úprava některé nedostatky. Problémy způsobují zejména některá ustanovení živnostenského zákona, která nejsou jednoznačně formulována a mohou vést k výkladovým pochybnostem, dále stále ještě v některých případech nedostatečná provázanost se zvláštními právními předpisy upravujícími konkrétní podmínky provozování živnosti.

2 KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI

2.1 Definice pojmu koncese

České správní právo vymezuje koncesi jako zvláštní druh správního aktu. Jde o individuální správní akt, jímž je podmíněn výkon určitých činností, které by nebylo možno vykonávat bez vydání tohoto aktu. Jde o akt vrchnostenský, zakládající novou právní skutečnost. Projevuje se v něm vrchnostenský přístup veřejné správy – ten, kdo rozhoduje, je nadřazen tomu, komu se oprávnění uděluje. Koncese je mnohdy, vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o povolovací akt, zaměňována za akty jí podobné, jako například souhlas, licenci, povolení apod.¹⁵

Slovo „koncese“ má původ v latinském slově „concessio“, jehož významem je dovolení, přiznání. Obecným významem slova koncese je úřední povolení či udělení práva k výkonu určitých činností, zejména v oboru živností.

Pojem koncese je charakterizován v Ottově naučném slovníku z roku 1902 následujícím způsobem: *„Z příčin veřejných nebo i jen hospodářských vyhrazuje si správa státní, že samostatné provozování určitých podniků nesmí se díti bez předchozího povolení úřadu, který pak zkoumá netoliko osobní způsobilost uchazečovu, nýbrž i věcnou a místní potřebu, užitečnost nebo přípustnost podniku.“*¹⁶

V minulosti se v oblasti živnostenského práva, často ve stejném významu jako slovo koncese, používalo i slovo licence. Licence byla původním povolením k výkonu živnosti nebo obchodu. Jednalo se o výjimečné povolení, jež opravňovalo k určitým výkonům politických úřadů nebo ve výjimečných případech po zvážení potřeby například k výkonu hostinské činnosti mimo schválenou provozovnu. K provozování kočovných živností, k prodeji tabáku či střelného prachu byla zapotřebí úřední licence.

V současné české legislativní praxi se pojem koncese vyskytuje pouze ve významu živnostenská koncese. Živnostenská koncese není ovšem koncesí v pravém slova smyslu. Nejedná se o výkon činností, které jsou výhradní doménou státu. Původním

---

¹⁵ HORZINKOVÁ, E. *Koncesní systém v živnostenském podnikání*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2002, s. 49. ISBN 80-7263-115-2

¹⁶ OTTO, J. In: HORZINKOVÁ, E. *Koncesní systém v živnostenském podnikání*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2002, s. 49. ISBN 80-7263-115-2

významem slova koncese tak, jak jej měla na mysli starší právní nauka, je propůjčení práva k určité činnosti, jejíž výkon přísluší obecně státu. Šlo o propůjčení práva k výkonu monopolizované činnosti nebo práva ke zvláštnímu užívání veřejného statku. Stát, resp. příslušný orgán státní správy, mohl za přesně stanovených podmínek toto právo propůjčit fyzické nebo právnické osobě, která nejlépe splnila stanovené podmínky a požadované předpoklady. Živnostenská koncese v současné době tento charakter nemá. Žadatel o koncesi je povinen splnit veškeré podmínky stanovené pro provozování koncese a po splnění veškerých podmínek žadatel zpravidla koncesi obdrží.

2.2 Definice pojmu živnost

V prvopočátku řízení o udělení koncese, již při obdržení samotné žádosti, je vždy třeba posoudit, zda činnost, kterou chce žadatel vykonávat, splňuje pojmové znaky živnosti. Je tedy v první řadě třeba definovat samotný pojem živnost, jakožto podnikatelskou činnost, kterou může oprávněný subjekt vykonávat pouze na základě platného živnostenského oprávnění. Pojem živnost vychází z platné právní úpravy živnostenského zákona, který ji staví jako alternativu k pojmu živnostenské podnikání. Pojem živnost a živnostenské podnikání mají letitou tradici v historické právní úpravě. Tyto termíny jsou rovněž užívány v právních úpravách jiných států.

Pojem živnost staví na pojmu podnikání. Pojem podnikání není samostatně upraven, lze jej odvodit od definice podnikatele uvedené v občanském zákoníku. *„Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“*¹⁷ Živnostenské podnikání je tedy jedním z druhů činností, které se řadí pod obecný pojem podnikání.

Jak tedy definuje živnostenské podnikání živnostenský zákon? *„Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost,*

---

¹⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, § 420. In: Sbíрка předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem.“¹⁸ Aby mohla být daná činnost charakterizována jako živnost, je třeba splnit všechny výše uvedené znaky současně.

Dle uvedené definice živnosti se musí jednat o činnost soustavnou. Tento pojem je z právně teoretického hlediska neurčitý. Jeho obsah je třeba dovozovat s ohledem na souvislosti právní úpravy, do nichž je zasazen, s ohledem na z příslušných souvislostí dovoditelný účel. Obecně lze říci, že se nesmí jednat o činnost nahodilou nebo jednorázovou, byť by tato činnost splňovala všechny ostatní požadavky definice živnosti. Ovšem i jednorázová činnost může splňovat podmínku soustavnosti, a to v případě, dochází-li k jejímu opakování (například každoroční prodej vánočních ryb). Soustavná činnost by měla být trvalejšího charakteru, vykonávaná opakovaně, pravidelně.

Dalším znakem živnosti je samostatnost. Tento znak je pojmově určitý a určuje postavení podnikatele jako nezávislé na jiných podnikatelských subjektech. Právě samostatnost odlišuje podnikatelskou činnost od činnosti zaměstnanecké (od pracovněprávního vztahu). Tento pojem znamená, že podnikatel o své činnosti rozhoduje sám (případně prostřednictvím odpovědného zástupce nebo řídicích pracovníků), sám ji organizuje, zajišťuje a realizuje její výsledky.¹⁹ Za samostatnou nelze považovat činnost v závislém postavení, zejména činnost vykonávanou pro jedinou osobu, která řídí podstatné složky jejího provádění – problematika tzv. „švarcsystému“.²⁰

---

¹⁸ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 1. In: Sběrka předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

¹⁹ JUDIKATURA: Pokud právní subjekt pověří jiného být i jen z části výkonem činnosti, která má znaky živnosti podle § 2 živnostenského zákona (455/1991 Sb.), a takovou činnost kontroluje a řídí, pak provozuje živnost. (NSS 4 As 9/2007-109) Z odůvodnění: Nejvyšší správní soud je tedy toho názoru, že stěžovatelka vykonávala činnost spočívající ve vybírání poplatků za vjezd a stání v areálu nemocnice, ačkoliv určitými dílčími úkoly pověřila svého smluvního partnera podnikatele P. F. Z obsahu správního spisu je totiž zřejmé, že stěžovatelka svou směrnicí stanovila pravidla využívání ploch v areálu nemocnice, určila výši poplatků a vybrala osoby, jež jsou z poplatkové povinnosti vyloučeny. Činnost stěžovatelky podle názoru Nejvyššího správního soudu vykazuje všechny znaky živnosti podle § 2 živnostenského zákona, a to včetně namítaného znaku provozování živnosti za účelem dosažení zisku.

²⁰ České právo pojem švarcsystém nedefinuje, jde o problém vzniklý v praxi. Pojem švarcsystém vznikl podle benešovského podnikatele Miroslava Švarce, který počátkem 90. let vymyslel způsob, kterým

Provozovat živnost pod vlastním jménem znamená u fyzických osob nezapsaných do obchodního rejstříku provozovat živnost pod svým jménem a příjmením včetně případného dodatku, u ostatních subjektů provozovat živnost pod obchodní firmou zapsanou v obchodním rejstříku, případně jiném veřejném rejstříku.

Požadavek provozování živnosti na vlastní odpovědnost je vyjádřením podnikatelského rizika. Za své závazky odpovídá podnikatel celým svým majetkem.

Účel dosažení zisku je ve většině případů hlavním důvodem, proč je podnikatelská činnost vykonávána. Není zde rozhodující, pro jaké účely bude zisk použit. Rovněž zde nelze posuzovat, zda byl zisk skutečně vytvořen, podstatnou je zde snaha o jeho vytvoření.

Konečně je živnost definována jako činnost vykonávaná za podmínek stanovených živnostenským zákonem. Živností nejsou činnosti, jejichž podnikání upravují jiné právní předpisy. Tyto činnosti taxativně vymezuje § 3 živnostenského zákona.

2.3 Vymezení koncesovaných živností živnostenským zákonem, nedostatky tohoto vymezení

Živnostenský zákon vymezuje dva základní druhy živností – živnosti ohlašovací a živnosti koncesované. Živnosti ohlašovací se dále dělí na živnost volnou, živnosti řemeslné a živnosti vázané. Pro výkon činností spadajících do kterékoli skupiny živností (ohlašovací a koncesované) požaduje živnostenský zákon splnění všeobecných podmínek provozování živnosti, tedy plnou svéprávnost a bezúhonnost. Z důvodu ochrany zájmů spotřebitele nebo společnosti vymezuje živnostenský zákon i zvláštní podmínky provozování živnosti, které by měly zajistit odbornou kvalitu osob, jež živnostenské služby poskytují. V oblasti ohlašovacích živností řemeslných jde především o odbornou způsobilost získanou studiem příslušného oboru odborné školy či praxí získanou v oboru. Při výkonu ohlašovací živnosti vázané se pak jedná o odbornou způsobilost stanovenou přímo přílohou č. 2 živnostenského zákona, která spočívá

---

bylo možno ušetřit na zdravotním a sociálním pojištění. Všem zaměstnancům dal výpověď, aby pro něj následně mohli stejné činnosti vykonávat na základě živnostenských oprávnění a dodavatelských smluv. Nebyli tedy již jeho zaměstnanci, ale formálně vystupovali jako samostatní podnikatelé. Stát tento systém zakázal v roce 1992.

zejména v dosaženém vzdělání a praxi, event. ve splnění dalších požadavků stanovených zvláštním právním předpisem. Živnosti ohlašovací, jak již jejich název napovídá, vznikají ohlášením v případě, že ohlašovatel splnil veškeré zákonné podmínky pro vznik živnosti.

Živnosti koncesované jsou uvedeny v příloze č. 3 živnostenského zákona. Příloha č. 3 obsahuje ve sloupci prvním taxativní výčet všech koncesovaných živností.

Sloupec druhý definuje požadovanou odbornou a jinou zvláštní způsobilost podle § 27 odst. 1 a 2 živnostenského zákona. Odborná způsobilost definuje přímo požadavky na vzdělání a praxi, nebo se odvíjí od odborné způsobilosti upravené jiným právním předpisem, na který je v příloze odkazováno.

Ve sloupci třetím jsou stanoveny podmínky, jejichž splnění se vyžaduje podle § 27 odst. 3 živnostenského zákona. Jedná se pouze o ty podmínky provozování živnosti, které stanoví přímo živnostenský zákon. Podmínky provozování živnosti, jež stanoví zvláštní právní předpis, se do přílohy č. 3 nepromítají. K uložení podmínek provozování koncese nebo k jejich změně se přistupuje v rozhodnutí o udělení koncese.

Ve sloupci čtvrtém jsou uvedeny orgány státní správy, které se vyjadřují k žádosti o koncesi. Vyjádřením, neboli stanoviskem tohoto orgánu, je živnostenský úřad vázán.

Ve sloupci pátém jsou uvedeny právní předpisy upravující předmět podnikání dané činnosti.

Z důvodové zprávy k živnostenskému zákonu: *„Příloha č. 3 konkretizuje, které živnosti z důvodu veřejného zájmu vyžadují státní povolení (koncesi). Důvodem k tomu je především skutečnost, že provozování těchto živností klade vysoké nároky na zvláštní odbornou způsobilost, kterou s ohledem na povahu provozu a jeho nebezpečnost na okolí stanoví příslušné zvláštní předpisy. Návrh při vymezení těchto živností navazuje na tyto předpisy, jejichž uvedení v příloze má informativní povahu. Návrh zákona rovněž zařazuje některé živnosti do koncesovaných, aniž by byly zvláštní předpisy vydány. Jde například o služby zajišťující ostrahu majetku a osob, o služby soukromých detektivů (...). Důvodem jejich zařazení do uvedené kategorie byly další požadavky, jež jsou obecně na koncesované živnosti kladeny. Je to požadavek morální a profesionální spolehlivosti (...), který bude posuzován diferencovaně podle povahy činnosti a*

*chráněného zájmu. Charakteristickým znakem koncesovaných živností je dále to, že provozovateli koncesované živnosti mohou být uloženy podmínky výkonu živnosti.*²¹

Z důvodové zprávy k živnostenskému zákonu vyplývá, že koncesované živnosti jsou výjimečné a zároveň typické zejména nároky, kladenými na splnění podmínek zvláštní odborné způsobilosti jednotlivých žadatelů o koncesi, přičemž tato odborná způsobilost je ve většině případů stanovena zvláštními právními předpisy. Lze se tedy domnívat, že koncesované živnosti obsahují nejdůležitější činnosti, jejichž regulace je z hlediska veřejného zájmu stále aktuální. Je však otázkou, zda byly do přílohy č. 3 k živnostenskému zákonu vždy zařazovány pouze ty činnosti, jež odpovídaly definici koncesované živnosti uvedené ve výše citované důvodové zprávě, či zda mezi koncesovanými živnostmi nejsou zařazeny činnosti, které by bylo možno provozovat za podmínek stanovených pro živnosti ohlašovací.

K zodpovězení této otázky může pomoci analýza původního znění živnostenského zákona vydaného v roce 1991 a jeho srovnání se současným zněním živnostenského zákona platného k 1. 1. 2015. Původní znění živnostenského zákona vymezovalo taxativně 37 jednotlivých koncesovaných živností. Ve skupině těchto živností existovalo pět koncesovaných živností, k jejichž získání nestanovil živnostenský zákon ani jiný zvláštní právní předpis požadavky na prokázání odborné nebo jiné způsobilost. Jednalo se o následující živnosti:

- „Pohřební služba vč. přepravy zesnulých“ - k získání živnostenského oprávnění postačovalo vyjádření orgánu státní správy k žádosti o koncesi, jímž byl příslušný orgán hygienické služby.

- „Provozování pohřebišť a krematorií“ - zákon stanovil podmínky provozování živnosti spočívající v dodržování řádu pro pohřebiště stanoveného obcí, popř. městem. Rovněž byl stanoven požadavek na vyjádření příslušného orgánu státní hygienické služby a souhlas obce, popř. města.

---

²¹ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M. a ORLOVÁ, M. *Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář. 1. vyd.* Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 111. ISBN 978-80-7478-471-2

- „Taxislužba“ - zákon stanovil podmínky provozování živnosti - územní, časový, místní a věcný rozsah oprávnění, a požadavek na vyjádření příslušného orgánu státní správy určeného zákonem národní rady.

- „Služby veřejných nosičů a posílů“ - zákon stanovil podmínku provozování živnosti spočívající ve zjevném používání stanoveného označení a spolehlivosti všech zaměstnanců podle § 27 odst. 2 živnostenského zákona

- „Podnikání v oblasti nakládání s odpady“ -zákon stanovil pouze požadavek na vyjádření se orgánu státní správy k žádosti o koncesi.

Je evidentní, že původní znění živnostenského zákona z roku 1991 neukládalo žadatelům o tyto koncesované živnosti žádné požadavky týkající se splnění požadavků odborné způsobilosti, žadatelé tedy nemuseli prokazovat dosažené vzdělání v oboru, praxi v oboru, či obdobné skutečnosti. Ve třech z výše uvedených případů je patrné, že zákon stanovil podmínky provozování živnosti, které byly spíše charakteru obecného, zajišťujícího veřejný pořádek a soužití. U čtyř z pěti výše uvedených koncesí bylo zákonem požadováno stanovisko příslušného orgánu státní správy vyjadřujícího se k žádosti o koncesi. Neexistovala však žádná koncese, u níž by zákon nestanovil alespoň podmínky provozování živnosti podle § 27 odst. 3 živnostenského zákona, nebo alespoň požadavek na vyjádření se příslušného orgánu státní správy. Neexistovala tedy koncese, kterou by mohl získat žadatel pouze na základě žádosti, bez toho, aby mu byly uloženy podmínky provozování živnosti nebo bez vyjádření se příslušného správního orgánu.

Současné znění živnostenského zákona vymezuje taxativně 22 živností koncesovaných. Po nahlédnutí do přílohy č. 3 živnostenského zákona, sloupce druhého, lze nabýt dojmu, že veškeré uvedené koncesované živnosti mají stanovenou podmínku splnění odborné či jiné zvláštní způsobilosti. Ovšem i v současné právní úpravě existují koncesované živnosti, k jejichž získání nemusí žadatel splňovat podmínky odborné či jiné zvláštní způsobilosti. Jedná se o živnosti:

- „Prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin“ – tato živnost je součástí koncesované živnosti „Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelem pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a

lihovin“. Původní předmět podnikání koncesované živnosti pro výrobu a úpravu kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelem pálením) byl rozšířen zákonem č. 309/2013 Sb. o prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin. K získání koncese v částečném rozsahu předmětu podnikání není třeba splnit žádné kvalifikační předpoklady, není ani třeba vyjádření Ministerstva zemědělství tak, jak tomu je u výroby a úpravy kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů. Podnikání v prodeji těchto komodit není vázáno na schválenou provozovnu, která by se uváděla v rozhodnutí o udělení koncese. Smyslem této úpravy byla pouze snaha o získání přehledu o prodeji uvedené komodity.²²

- „Silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí; - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče“ - k získání živnostenského oprávnění pro provozování silniční motorové dopavy prostřednictvím malých vozidel, nestanoví živnostenský zákon ani zákon o silniční dopravě žádné zvláštní podmínky. Orgánem státní správy vyjadřujícím se k žádosti o koncesi je příslušný dopravní úřad. Stanovisko dopravního úřadu v případě provozování silniční dopavy prostřednictvím malých vozidel je vždy kladné. Vzhledem k absenci zvláštních podmínek provozování živnosti nemůže dopravní úřad, v případě splnění podmínek všeobecných, vydat stanovisko záporné.

Obě výše uvedená živnostenská oprávnění získá žadatel pouze na základě žádosti, při splnění všeobecných podmínek provozování živnosti a živnostenský úřad mu rovněž nestanoví podmínky provozování živnosti v rozhodnutí o udělení koncese.

Přihlédneme-li k výše citované důvodové zprávě k živnostenskému zákonu, která hovoří o koncesovaných živnostech jako o činnostech, jejichž provozování klade vysoké nároky na zvláštní odbornou způsobilost, kterou s ohledem na povahu provozu a jeho nebezpečnost na okolí stanoví příslušné zvláštní předpisy a jako charakteristický znak koncesovaných živností definuje skutečnost, že provozovateli koncesované

---

²² Podle původní právní úpravy spadal prodej lihu a lihovin pod živnost volnou „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ obor činnosti č. 48 – Velkoobchod maloobchod, event. pod živnost. řemeslnou „Hostinská činnost“.

živnosti mohou být uloženy podmínky výkonu živnosti, pak živnosti uvedené výše nesplňují pojmové znaky koncesované živnosti vymezené touto důvodovou zprávou.

Nároky na odbornou způsobilost nejsou ve výše uvedených případech kladeny žádné, aktuální právní úprava dvou uvedených koncesovaných živností nestanoví dokonce ani podmínky provozování živnosti podle § 27 odst. 3 živnostenského zákona. U koncese týkající se prodeje lihu není vyžadováno stanovisko orgánu státní správy vyjadřujícího se k žádosti o koncesi, u silniční motorové dopravy malými vozidly vyžadováno sice je, ale má pouze formální charakter, neboť toto stanovisko nemá vliv na výsledek rozhodovacího procesu o udělení koncese (je vždy kladné). Co se týče koncesovaných živností vymezených původní právní úpravou, tam lze zaznamenat snahu o jejich regulaci v tom ohledu, že mají stanoveny podmínky provozování živnosti podle § 27 odst. 3 živnostenského zákona nebo nutnost vyjádření se příslušného orgánu státní správy k žádosti o koncesi. Lze říci, že dvě výše uvedené koncesované živnosti vymezené aktuální právní úpravou regulované vlastně nejsou, byť jsou zařazeny mezi živnosti koncesované.

Zaměříme-li se na aktuální znění živnostenského zákona, pak požadavky kladené na žadatele o tyto koncesované živnosti živnostenským zákonem jsou v podstatě stejné, jako požadavky kladné na ohlašovatele volné živnosti. Žadatel prokáže splnění všeobecných podmínek provozování živnosti, stejně jako ohlašovatel. Pouze režim vzniku obou živností je odlišný. Zatímco volná živnost vznikne ohlašovatelům dnem ohlášení, žádost o koncesi musí být projednána ve správním řízení a o udělení koncese musí správní orgán rozhodnout, přičemž oprávnění provozovat koncesovanou živnost vzniká žadateli dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese. Tento postup znamená zejména růst nákladů správního orgánu na vydání živnostenského oprávnění.²³ Též z pohledu žadatele se jedná o neúměrnou zátěž ve vztahu k povolované živnosti, zejména co se týče časového hlediska. Při ohlášení živnosti je podnikatel oprávněn zahájit podnikatelskou činnost dnem ohlášení, zatímco požádá-li o koncesi, oprávnění k provozování živnosti vzniká až dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese, což v praxi může znamenat 30 i více dnů. S ohledem na typy obou živností, které jsou v

---

²³ Správní poplatek za přijetí žádosti o koncesi a ohlášení živnosti je stejný, ve výši 1000 Kč při vstupu do živnostenského podnikání a 500 Kč při dalším ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi

dnešní době velmi frekventované, by mělo dojít k přehodnocení jejich zařazení v příloze č. 3 živnostenského zákona.

Pro úplnost, s ohledem na provedenou komparaci původního a aktuální ho znění živnostenského zákona, je třeba ještě uvést, že z původních 37 koncesovaných živností se do dnešní doby zachovalo, a je tedy uvedeno v aktuálním výčtu přílohy č. 3 živnostenského zákona, celkem patnáct koncesovaných živností. Jedná se o živnosti upravující nakládání se zbraněmi a střelivem, provoz střelnic, nakládání s výbušninami, zřizování poplašných zařízení, služby soukromých detektivů, podniky zajišťující ochranu majetku a osob, provádění trhacích a ohňostrojných prací, pohřební služby, provozování pohřebišť a krematorií, provádění dražeb, provozování cestovní kanceláře, vnitrozemskou vodní dopravu a silniční motorovou dopravu včetně taxislužby. Z těchto patnácti původních živností vytvořila současná právní úprava 13 aktuálních živností. Došlo ke spojení dvou živností upravujících zbraně a střelivo v živnost jednu, stejně tak ke spojení taxislužby a silniční motorové dopravy v jednu živnost. Zbylé koncesované živnosti byly změnami právních úprav přeřazeny do živností ohlašovacích nebo z živnostenského zákona vyjmuty. Celkem současná právní úprava vymezuje 22 koncesovaných živností.

3 VZNIK, ZMĚNA A ZÁNİK ŽIVNOSTÍ KONCESOVANÝCH

3.1 Subjekty oprávněné provozovat koncesovanou živnost

Právní vztahy související se vznikem, změnou a zánikem živnosti koncesované jsou realizované mezi živnostenským úřadem, jako orgánem veřejné správy, reprezentujícím vůli státu, a subjektem živnostenského podnikání, podnikatelem. Živnostenskoprávní vztahy jsou vztahy správně právními. Jejich realizace je předmětem výkonu veřejné správy na úseku živnostenského podnikání. Tato správa je zabezpečována k tomu účelu zřízenou soustavou správních orgánů.²⁴

Živnostenskoprávní režim, vzhledem k subjektům živnostenského podnikání, se týká fyzických i právnických osob. Vedle jednotlivých fyzických osob tedy podle živnostenského zákona podnikají jako subjekty živnostenského podnikání nejen obchodní společnosti, družstva, apod., ale např. i státní podniky, nebo právnické osoby, jejichž hlavním předmětem činnosti není podnikatelská činnost, např. rozpočtové a příspěvkové organizace²⁵, charitativní ústavy a organizace, církve, spolky apod.

Subjekty oprávněné provozovat koncesovanou živnost nemusí být pouze tuzemské, tedy české fyzické a právnické osoby mající bydliště (trvalý pobyt) nebo sídlo na území České republiky. O koncesi mohou v České republice požádat i zahraniční fyzické nebo právnické osoby s bydlištěm nebo sídlem mimo území České republiky. Zahraniční fyzické a právnické osoby zákon odlišuje podle jejich původu, a to na občany členských

---

²⁴ PRŮCHA, P. *Živnostenské právo*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, s. 31. ISBN 80-210-3778-4

²⁵ JUDIKATURA: Prodej upomínkových předmětů a pohlednic, vztahujících se ke kulturní památce Pražský hrad, příspěvkovou organizací Správa Pražského hradu, není činností, která patří mezi úkoly Kanceláře prezidenta republiky, k jejichž plnění může Kancelář zřizovat příspěvkové organizace; je činností vykonávanou za účelem dosažení zisku. Takovou živnost nelze proto provozovat bez živnostenského oprávnění. (Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19.1.2000, sp. zn. 28 Ca 13/99 Sjs č. 649/2000). Z odůvodnění: Vzhledem k tomu, že ve zřizovací listině žalobce není činnost členěna na hlavní a hospodářskou činnost, postupovaly správní orgány správně, když u každé jednotlivé činnosti vykonávané žalobcem zkoumaly, zda výkon této činnosti má charakter živnosti dle § 2 živnostenského zákona. Předmětná činnost vykonávaná žalobcem (prodej upomínkových předmětů a pohlednic, vztahujících se ke kulturní památce Pražský hrad) vykazuje všechny znaky živnosti podle § 2 živnostenského zákona a je předmětem ohlašovací živnosti volné „koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej“.

států Evropské unie nebo právnické osoby se sídlem, ústřední správou nebo hlavním místem své podnikatelské činnosti v členském státu Evropské unie a na osoby z tzv. třetích zemí. Na tomto místě je třeba zmínit § 70 živnostenského zákona, který vymezuje i další osoby, jež jsou pro účely živnostenského zákona považovány za občany členského státu Evropské unie.²⁶

Zahraniční fyzické osoby z třetích zemí, které hodlají na území České republiky provozovat koncesovanou živnost, mají povinnost mít pro pobyt na území České republiky povolen pobyt. Tato povinnost plyne ze zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. K žádosti o koncesi dokládají tyto osoby doklad prokazující udělení víza nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu. Tato povinnost neplatí v případě, že zahraniční fyzická osoba bude provozovat živnost prostřednictvím organizační složky podniku.

Pro úplnost je třeba zmínit ještě osoby, kterým byl udělen azyl nebo doplňková ochrana. Tyto osoby, včetně jejich rodinných příslušníků, mohou provozovat na území České republiky koncesovanou živnost za stejných podmínek, jako občan České republiky.

---

²⁶ FYZICKÉ OSOBY - občan jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru a občan Švýcarské konfederace; rodinný příslušník občana Evropské unie nebo osoby uvedené výše; osoba, která má na území České republiky povolen trvalý pobyt, a její rodinný příslušník; občan třetí země, kterému bylo na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta a jeho rodinný příslušník, kterému byl na území ČR povolen dlouhodobý pobyt; občan třetí země, kterému byl na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie povolen pobyt za účelem vědeckého výzkum a jeho rodinný příslušník, kterému byl na území ČR povolen dlouhodobý pobyt; občan třetí země, kterému byl na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie povolen pobyt za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby; občan třetí země, který je obětí obchodování s lidmi nebo obdržel pomoc k nedovolenému přistěhovalectví a který spolupracuje s příslušnými orgány, byl-li mu na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie povolen pobyt za tímto účelem; držitel modré karty Evropské unie. PRÁVNICKÉ OSOBY - právnická osoba, jejíž vnitřní poměry se řídí právním řádem členského státu Evropské unie, nebo jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru, a která má sídlo, ústřední správu nebo hlavní místo své podnikatelské činnosti na území členského státu Evropské unie, nebo jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru. Za osobu podle předchozí věty se za podmínek a v rozsahu stanoveném mezinárodní smlouvou o volném pohybu osob považuje také právnická osoba, jejíž vnitřní poměry se řídí právním řádem Švýcarské konfederace a má sídlo, ústřední správu nebo hlavní místo své podnikatelské činnosti na území Švýcarské konfederace.

Platnou právní úpravu vymezující okruhu subjektů živnostenského podnikání lze považovat za vyhovující a systémově odpovídající související právní úpravě, včetně postavení zahraničních podnikajících osob, zde rovněž s ohledem na příslušná mezinárodně právní ujednání a závazky.

3.2 Všeobecné podmínky provozování koncesované živnosti a problematika posuzování bezúhonnosti

Vznik živnostenského oprávnění je vázán na splnění určitých zákonem vymezených podmínek. Tyto podmínky jednak vymezují dané podnikání právě jako podnikání živnostenské, a zároveň jsou výrazem míry reglementace živnostenského oprávnění.

Živnostenský zákon vymezuje dvě skupiny podmínek provozování živnosti. Jde o všeobecné podmínky provozování živnosti a zvláštní podmínky provozování živnosti. Jak už z názvu vyplývá, jedná se o podmínky, které musí žadatel splnit při žádosti o koncesi a následně musí být tyto podmínky zachovány i po celou dobu provozování koncese.²⁷

Plnění všeobecných a zvláštních podmínek provozování koncesované živnosti je posuzováno ve vztahu ke konkrétní fyzické osobě. Při výkonu podnikatelské činnosti fyzickou osobou se plnění podmínek vztahuje přímo na tuto konkrétní fyzickou osobu.

---

²⁷ JUDIKATURA: Požadavku bezúhonnosti, jakožto všeobecné podmínce provozování živnosti podle § 6 odst. 1 písm. c) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) musí fyzická osoba vyhovovat po celou dobu živnostenského podnikání, nikoliv pouze na jeho začátku. (Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.8.2003, sp. zn. 5 A 11/2002-33). Z odůvodnění: Žalobce se mýlí v tom, když - v případě podmínky bezúhonnosti - nesprávně odlišuje podmínku nutnou pro získání živnosti od podmínky nezbytné pro její udržení, což by ve svém důsledku mohlo vést k výkladu, že podmínka bezúhonnosti musí být splněna pouze v okamžiku získání živnosti, nikoliv však již při jejím dalším provozování. Tento způsob interpretace podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nemůže obstát, a to ani gramatickou, systematickou či teleologickou metodou výkladu. Je totiž zřejmé, že splnění podmínky bezúhonnosti ve shora uvedeném smyslu je nutno splňovat po celou dobu trvání živnosti, nikoliv pouze v jejím začátku. Proto také živnostenský zákon bezúhonnost zařazuje mezi všeobecné podmínky provozování živnosti, nikoliv mezi podmínky nutné toliko pro její získání (gramatický výklad). Rovněž ze systematického začlenění ustanovení § 6 do části první zákona "Všeobecná ustanovení" je zřejmý úmysl zákonodárce vymezit bezúhonnost jako podmínku provozování a nikoliv toliko jako podmínku získání živnosti. Konečně z teleologického hlediska, které se ptá po účelu předmětné právní normy, je v daném případě nutné chápat splnění podmínky bezúhonnosti vzhledem ke sledovanému účelu, kterým je nesporně zájem společnosti a státu na tom, aby konkrétní živnost vykonávaly osoby, u nichž lze spravedlivě očekávat seriózní a odpovědný přístup k této činnosti. Podmínku bezúhonnosti je tak nutno chápat jako určitý ochranný prostředek, kterým se stát brání proti živnostenskému podnikání těch osob, u nichž se lze důvodně obávat, že touto svojí činností budou poškozovat zájem jedinců i společnosti.

V případě, že podnikatelskou činnost vykonává právnická osoba, vztahuje se splnění podmínek na osobu, jež je ustanovena jako odpovědný zástupce.

Všeobecnými podmínkami, které živnostenský zákon stanoví pro provozování koncesované živnosti fyzickým osobám, jsou plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti a bezúhonnost. Všeobecné podmínky provozování živnosti musí být fyzickou osobou – podnikatelem nebo odpovědným zástupcem – splněny vždy. Absenci jejich splnění nelze ničím nahradit.

Svéprávnost je definována občanským zákoníkem jako „*způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (právně jednat)*“.²⁸ Plná svéprávnost, stanovená jako všeobecná podmínka provozování koncesované živnosti, je vlastně zletilostí, znamená tedy dosažení osmnácti let věku. Plnou svéprávnost může přiznat soud na návrh nezletilého, pokud nezletilý dosáhl šestnácti let a pokud souhlasí zákonný zástupce nezletilého.

Plně svéprávné jsou tedy, pro posouzení všeobecné podmínky provozování živnosti, osoby zletilé a způsobilé právně jednat, a osoby, které dosud zletilosti nedosáhly, ale plná svéprávnost jim byla přiznána soudem. Podmínku plné svéprávnosti lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilé osoby k tomu, aby nezletilá osoba provozovala závod – o koncesi může v tomto případě požádat fyzická osoba, jež dosud nenabyla plné svéprávnosti a ani jí nebyla soudem plná svéprávnost přiznána.²⁹

Bezúhonnost je druhou všeobecnou podmínkou provozování koncesované živnosti. Živnostenský zákon vymezuje bezúhonnost negativně, především ve vztahu k podnikání a předmětu podnikání. Definice bezúhonnosti dle současného znění živnostenského zákona zní: „*Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchan v souvislosti s podnikáním, anebo předmětem podnikání, o který žádá nebo*

---

²⁸ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, § 15 odst. 2. In: Sbíрка předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

²⁹ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M. a ORLOVÁ, M. *Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář. 1. vyd.* Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 36. ISBN 978-80-7478-471-2

*který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.*³⁰ Pro posouzení bezúhonnosti tedy není podstatné, jaký trest byl uložen, trvání trestu ani případné odnětí svobody, ale pouze skutečnost, zda byla fyzická osoba odsouzena pro úmyslný trestný čin, který souvisel s podnikáním nebo předmětem podnikání, jež ohlašuje nebo o nějž žádá.³¹

Bezúhonnost se podle současné právní úpravy posuzuje jak v případě žádosti o koncesi, tak i v průběhu podnikání. Souvislost spáchaného trestné činu s předmětem podnikání se zkoumá při vstupu do podnikání, stejně jako souvislost s podnikáním obecně. V průběhu podnikání se pak zkoumá pouze souvislost trestného činu s podnikáním.

Bezúhonnost prokazují občané České republiky při žádosti o koncesi výpisem z evidence Rejstříku trestů. Výpis již není součástí dokladů, které musí žadatel doložit k žádosti o koncesi. Živnostenské úřady si výpis z evidence Rejstříku trestů obstarávají v rámci elektronizace veřejné správy elektronickou cestou samy.

Občané jiných členských států Evropské unie prokazují bezúhonnost výpisem z evidence trestů nebo rovnocenným dokladem vydaným příslušným orgánem tohoto státu nebo členského státu posledního pobytu. Je-li členským státem posledního pobytu Česká republika, vyžádá si příslušný živnostenský úřad výpis z evidence Rejstříku trestů. Bezúhonnost může občan jiného členského státu Evropské unie prokázat též výpisem z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace z evidence trestů členského státu. V případě, že členský stát nevydává výpisy z evidence trestů či obdobné doklady, prokáže fyzická osoba bezúhonnost předložením čestného prohlášení

---

³⁰ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 1. In: Sběrka předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

³¹ JUDIKATURA: Účelu řízení o konkrétní kontrole norem v případech, v nichž z hlediska rozhodného okamžiku relevantní zákonné ustanovení bylo již zákonodárcem zrušeno, lze tudíž dosáhnout výrokem o jeho rozporu s ústavním pořádkem, v odůvodnění nálezu pak vymezením rámce (podmínky) pro přímou aplikaci ústavního pořádku (§ 70 odst. 1 zák.č. 182/1993 Sb. *per analogiam*).V předmětné věci s ohledem na čl. 26 odst. 1 , odst. 2 ve spojení s čl. 4 odst. 1 Listiny lze zákonodárcem v ustanovení § 6 odst. 2 písm. a) zák. č. 455/1991 Sb., ve znění zák. 167/2004 Sb., sledovaný záměr v řízení před obecným soudem, z něhož řízení o konkrétní kontrole norem vzešlo, dosáhnout omezením podmínky bezúhonnosti pro účely živnostenského zákona na ty trestné činy spáchané úmyslně, ať již samostatně nebo v souběhu s jinými trestnými činy, za něž byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání nejméně jednoho roku, jejichž skutková podstata souvisí s předmětem podnikání, resp. s podnikáním obecně. (Nález ústavního soudu ČR ze dne 7.4.2009, sp. zn. Pl. ÚS 35/08).

o bezúhonnosti. Toto prohlášení musí být učiněno před notářem či jiným příslušným orgánem členského státu, jehož je fyzická osoba občanem, nebo státu posledního pobytu. Veškeré uvedené doklady nesmí být starší než tři měsíce. Doklad o bezúhonnosti občana jiného členského státu Evropské unie může být nahrazen dokladem o uznání odborné kvalifikace, pokud tento doklad obsahuje i splnění podmínky bezúhonnosti. Doklad prokazující bezúhonnost občana členského státu Evropské unie vydaný některým z členských států musí být přeložen do českého jazyka, ovšem není zde požadavek na překlad provedený tlumočnickem zapsaným do seznamu znalců a tlumočnicků a požadavek na ověření pravosti podpisu a otisku razítka na originálu.

Osoby z tzv. třetích zemí, nemají-li na území České republiky povolen trvalý pobyt, prokazují bezúhonnost výpisem z evidence trestů nebo rovnocenným dokladem vydaným státem, jehož jsou občany. Pokud stát takovéto doklady nevydává, předloží čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu, jehož jsou občany, nebo státu posledního pobytu. I zde je platná podmínka stáří dokladů maximálně tři měsíce. Tyto doklady musí být přeloženy do českého jazyka tlumočnickem zapsaným do seznamu znalců a tlumočnicků a pravost podpisů a razítek na originálech musí být ověřena. Vyjma bezúhonnosti v zemi původu musí tyto osoby splňovat i bezúhonnost v České republice. Tato bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů. Stejně jako v případě české fyzické osoby si živnostenský úřad tento výpis vyžádá sám elektronicky.

V praxi živnostenských úřadů působí posuzování bezúhonnosti fyzických osob značné problémy, a to ať při žádostech o koncesi, tak i v průběhu podnikání. Zejména u koncesovaných živností jako činností rizikových a z hlediska ochrany státních zájmů důležitých je třeba dbát na důsledný, objektivní a odborný přístup při posuzování bezúhonnosti.

Problémy s posuzováním bezúhonnosti při vstupu do podnikání úzce souvisejí se zrušením místní příslušnosti živnostenských úřadů novelou živnostenského zákona č. 130/2008 Sb. Od účinnosti této novely může podnikatel podat žádost o koncesi na kterémkoli živnostenském úřadě České republiky. Nežádka se stává, že žadatel o koncesi obejde s „rozsudkem v ruce“ řadu živnostenských úřadů. Požaduje konzultaci,

při níž žádá daný živnostenský úřad o jakési „předběžné“ posouzení trestného činu, jež spáchal, resp. jeho posouzení v souvislosti s podnikáním a předmětem podnikání, o nějž by chtěl žádat. Ve většině případů živnostenský úřad jeho požadavku vyjde vstříc a jím spáchaný trestný čin posoudí, aniž by byla řádně podána žádost o udělení koncese. Žadatelé následně sdělí, zda by byl v případě podání žádosti o koncesi považován za bezúhonného či nikoli. Cíl žadatele je jasný: nežádat o udělení koncese pokud nebude vědět, že jej živnostenský úřad neposoudí jako bezúhonného. Tímto postupem nedojde k zahájení správního řízení o udělení koncese, resp. daný živnostenský úřad nebude moci žádost o koncesi zamítnout z důvodu nesplnění podmínky bezúhonnosti. Pokud by žadatel požádal o koncesi úřední cestou a živnostenský úřad by následně jeho žádost zamítl pro nesplnění podmínky bezúhonnosti, v celostátním systému Registru živnostenského podnikání, který živnostenské úřady provozují, by byl evidován kompletní záznam o žadateli, jeho požadavku i vyřízení. Na dalších živnostenských úřadech by tedy žadatel již neměl uspět. Ovšem „neúřední“ postup dává žadateli naději, že nalezne živnostenský úřad, který jej uzná bezúhonným a jeho žádosti o udělení koncese vyhoví. Bohužel praxe ukazuje, že tento postup se žadatelům o koncesi mnohdy vyplácí. Je otázkou, zda v této věci hraje roli pohodlnost některých úředníků nebo nedostatečná odborná způsobilost živnostenských úřadů ve věci posuzování bezúhonnosti. Obecně lze doporučit věnovat problematice posuzování bezúhonnosti mnohem větší prostor v oblasti metodického řízení a dozoru nad výkonem státní správy v oblasti živnostenského podnikání.

Rovněž oblast posuzování bezúhonnosti v průběhu podnikání působí živnostenským úřadům značné problémy. Přes metodické snahy nadřízených orgánů i přes značnou spolupráci samotných živnostenských úřadů, spočívající v konzultacích jednotlivých případů, přes snahu sjednotit postup v případech se stejnou skutkovou podstatou spáchaného trestného činu, stále dochází k situacím, kdy totožný trestný čin je jedním živnostenským úřadem vyhodnocen jako související s podnikáním a jiným živnostenským úřadem jako trestný čin s podnikáním nesouvisející. Ideálním řešením by v tomto případě mohl být přesun posuzování bezúhonnosti do rukou samotného soudu, který rozhoduje o vině podnikající fyzické osoby. Soudy se ve výrocích zabývají mimo jiné i skutečností, zda je obžalovaný osobou samostatně výdělečně činnou či nikoli. Pokud soud shledá, že obžalovaný je osobou samostatně výdělečně činnou,

zasílá příslušnému živnostenskému úřadu svůj rozsudek na vědomí, právě za účelem posouzení bezúhonnosti odsouzené fyzické osoby. Pokud tedy soud ve svém rozsudku konstatuje, že obžalovaný je osobou samostatně výdělečně činnou, tedy podnikatelem, mohl by rovněž sám definovat v každém konkrétním případě souvislost spáchaného trestného činu s podnikáním. Z hlediska odbornosti by to bylo jistě vhodnější.

V souvislosti se všeobecnými podmínkami provozování živnosti, konkrétně s podmínkou bezúhonnosti, je třeba pro úplnost zmínit překážku provozování živnosti spočívající v trestu nebo sankci zákazu činnosti týkající se provozování živnosti v oboru nebo příbuzném oboru, kdy trest je uložen rozhodnutím soudu ve smyslu ustanovení § 73 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a sankce je uložena správním orgánem zejména podle § 14 a dalších ustanovení (např. § 24) zákona č. 200/1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Tato překážka se týká fyzických i právnických osob. Její neexistence se prokazuje při žádosti o koncesi výpisem z evidence Rejstříku trestů, a to nejen u fyzických, ale i u právnických osob. V průběhu výkonu koncesované živnosti se pak živnostenský úřad o vzniku této překážky dozví z rozhodnutí soudu nebo správního orgánu, které mu budou doručeny.

3.3 Problematika zvláštních podmínek provozování koncesovaných živností

Zvláštní podmínky jsou druhou skupinou podmínek provozování koncesované živnosti. Zahrnují odbornou nebo jinou způsobilost, neupravenou všeobecnými podmínkami provozování živnosti. Zvláštní podmínky provozování živnosti jsou jakýmsi diferenciacním kritériem mezi jednotlivými druhy živností. U živnosti ohlašovací volné nevyžaduje platná právní úprava pro vznik živnostenského oprávnění splnění zvláštních podmínek, zatímco u živností ohlašovacích řemeslných, ohlašovacích vázaných a koncesovaných splnění zvláštních podmínek vyžaduje a jejich obsah také předepisuje. Zvláštní podmínky provozování živnosti se vztahují ke konkrétní fyzické osobě, v případě právnické osoby se požadavek na jejich splnění týká odpovědného zástupce právnické osoby (více v kapitole č. 3.5 samostatně se zabývající institutem odpovědného zástupce).

U koncesovaných živností stanoví zvláštní podmínky provozování živnosti § 27 živnostenského zákona a příloha č. 3 živnostenského zákona. Jedná se zejména o podmínky odborné způsobilosti, které se prokazují splněním nejrůznějších kvalifikačních předpokladů obvykle kombinovaných s příslušnou praxí. Podmínky odborné způsobilosti musí podnikatel splňovat při vstupu do podnikání i v průběhu své podnikatelské činnosti. Předmět podnikání některých koncesovaných živností umožňuje udělení koncese v částečném rozsahu předmětu podnikání. Odborná způsobilosti je pro tyto částečné rozsahy předmětu podnikání upravena v příloze č. 3 rozdílně.

Občan České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie může odbornou způsobilost pro koncesované živnosti prokázat dokladem o uznání odborné kvalifikace vydaným uznávacím orgánem podle zákona o uznávání odborné kvalifikace.³² Právní normou obecného systému uznávání odborné kvalifikace je zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace). Tento zákon upravuje postup správních úřadů při uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti pro výkon regulovaných činností na území České republiky v případě, že odborná kvalifikace byla získána nebo činnost vykonávána v jiném členském státě státními příslušníky členských států.³³ O uznání odborné kvalifikace rozhoduje uznávací orgán, jímž je Ministerstvo průmyslu a obchodu. Dokladem o uznání odborné kvalifikace je pravomocné rozhodnutí tohoto orgánu.

Další možností prokázání odborné způsobilosti pro koncesované živnosti je postup podle § 7 odst. 5 živnostenského zákona. Toto ustanovení je opět zaměřeno na občany České republiky nebo jiných členských států Evropské unie. Tyto osoby mohou prokázat odbornou způsobilost doložením dokladů o odborné kvalifikaci, které osvědčují, že danou činnost vykonávaly v jiném členském státě Evropské unie. Podmínkou prokazování odborné způsobilosti dle tohoto ustanovení je skutečnost, že tato možnost musí být uvedena u každé jednotlivé koncesované živnosti v příloze č. 3

---

³² Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 odst. 2. In: Sbíрка předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

³³ ONDŘEJ, J., PLCHOVÁ, B., ABRHÁM, J. a PULGRET, M. *Ekonomické a právní aspekty podnikání v Evropské unii*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 67. ISBN 978-80-7179-558-2

živnostenského zákona. Doklady předložené žadatelem osvědčují, že činnost vykonával nebo vzdělání získal v jiném členském státě Evropské unie.

Jiná způsobilost, jež je součástí zvláštních podmínek provozování koncesované živnosti, zahrnuje splnění jiných než všeobecných podmínek provozování živnosti nebo odborné způsobilosti. Některé z koncesovaných živností mají jinou způsobilost zákonem stanovenou. Jedná se o podmínku dosažení věku minimálně 21 let, kterou nalezneme u koncesí s předměty podnikání „Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu“ a „Provádění pyrotechnického průzkumu“, v částečném rozsahu předmětu podnikání pak u koncesí „Ničení a zneškodňování výbušnin“ a „Výroba, opravy, úpravy, znehodnocování a ničení střeliva“.

Speciálním institutem, upravujícím povinnosti podnikatele při provozování některých koncesovaných živností, jsou podmínky provozování živnosti, jejichž splnění se vyžaduje podle § 27 odst. 3 živnostenského zákona, stanovené rozhodnutím o udělení koncese živnostenského úřadu. Živnostenský úřad nemůže tyto podmínky stanovit svévolně, je vždy povinen vycházet z živnostenského zákona nebo zvláštních právních předpisů, aby jeho rozhodnutí mělo vždy legitimní oporu v platné právní úpravě.³⁴ Živnostenský úřad nestanovuje v rozhodnutí o udělení koncese podnikateli povinnost dodržovat ustanovení jiných právních předpisů vztahující se na předmět podnikání. Podmínky ukládá živnostenský úřad pouze v případě, že živnostenský či jiný zákon výslovně stanoví, že mají být uloženy, a to v zákonem stanoveném rozsahu. Tento rozsah nesmí být překročen ani v případě, že orgán vyjadřující se ke koncesi ve svém stanovisku uvede podmínky nad rámec zákonné úpravy.³⁵

---

³⁴ HORZINKOVÁ, E. a URBAN, V. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. aktualizované a doplněné vyd. Praha: Linde, 2013, s. 82. ISBN 978-80-86131-97-9

³⁵ JUDIKATURA: Právní úprava do 1. 4. 1998 (živnostenský zákon a zákon o silniční dopravě) pokud jde o „další podmínky provozování živnosti“ (§ 27 odst. 3 živnostenského zákona), resp. o další podmínky provozování dopravy (§ 8 zákona o silniční dopravě) ve stanovisku dopravního úřadu k vydání koncesní listiny pro taxislužbu, vylučovala, aby pod tyto podmínky byly subsumovány povinnosti provozovatele taxislužby, kladoucí požadavky na jeho odbornou způsobilost. Stalo-li se tak, šlo o překročení mezí stanovených zákonem. (Rozsudek vrchního soudu v Praze ze dne 18. 12. 1998, sp. zn. 5 A 58/96 Sjsč. 833/2001). Z odůvodnění: Platí, že ukládat povinnost něco konat nebo něco plnit je možno jen na základě zákona. Tento princip obsahují všechny ústavy demokratických států, i dnešní Listina základních práv a svobod (čl. 4 odst. 1). Stanovení podmínek § 27 odst. 3 živnostenského zákona, ale i dalších podmínek provozování dopravy ve smyslu § 8 zákona o silniční

Podmínky, jejichž splnění se vyžaduje podle § 27 odst. 3 živnostenského zákona, jsou u jednotlivých koncesovaných živností vymezeny ve sloupci třetím přílohy č. 3 živnostenského zákona. Může se jednat například o podmínku spolehlivosti podnikatele nebo statutárního orgánu, podmínku bezúhonnosti všech zaměstnanců, nebo podmínku schválení provozovny. Podmínky provozování živnosti mohou být stanoveny i zvláštními právními předpisy. Tyto podmínky ukládá živnostenský úřad na základě stanoviska orgánu vyjadřujícího se ke koncesi (jak je uvedeno výše, nesmí být tyto podmínky nad rámec zákonné úpravy, ve zvláštním právním předpisu by mělo být výslovně uvedeno, že podmínky provozování živnosti mají být stanoveny). Dodržování podmínek provozování živnosti stanovených rozhodnutím o udělení koncese kontroluje živnostenský úřad po vzniku živnostenského oprávnění v průběhu provozování koncesované živnosti.

Oblast zvláštních podmínek provozování živnosti v rozsahu živností koncesovaných je živnostenským zákonem přehledně a jasně vymezena. Drobné problémy v praxi působí, stejně jako v případě posuzování bezúhonnosti, absence místní příslušnosti živnostenských úřadů spojená s institutem správního uvážení, jež s posuzováním odborné způsobilosti souvisí.³⁶ Je plně na uvážení živnostenského úřadu, zda doklady doložené žadatelem o koncesi shledá jako dostatečné pro prokázání požadované odborné způsobilosti či nikoli. Ve sporných případech může docházet k situacím, kdy jeden živnostenský úřad posoudí doklady, jimiž žadatel prokazuje odbornou způsobilost, jako nedostačující a jiný živnostenský úřad naopak jako dostačující k získání konkrétní koncesované živnosti. Opět, stejně jako v případech posuzování bezúhonnosti, dochází k tomu, že žadatel o koncesi obchází řadu živnostenských úřadů, aniž by učinil podání spočívající v žádosti o koncesi, dokud nenalezne živnostenský úřad, který doklady o odborné způsobilosti posoudí v jeho prospěch, a kde tedy požádá o udělení koncese. Řešení této situace lze opět hledat v důsledné dozorové činnosti

---

dopravě jak je může zakotvit stanovisko dopravního úřadu, jsou v podstatě uloženy povinnosti; proto tyto podmínky mohou být stanoveny jen na základě zákona a v jeho mezích. Protože v době vydání rozhodnutí zákon nestanovil požadavek na další odbornou způsobilost provozovatele taxislužby ani povinnost řidičů vozidel taxislužby podrobit se zkouškám z místopisu obce, v níž živnost je provozována, a meze pravomoci živnostenského i dopravního úřadu pak stanovil v jiném směru, je stanovisko dopravního úřadu v dané věci v rozporu se zákonem.

³⁶ Podstatou správního uvážení je možnost orgánů veřejné správy po zvážení všech možných okolností zvolit jedno z možných řešení, které jim konkrétní právní norma nabízí.

nadřízených orgánů cílené na obecní živnostenské úřady a v dostatečném metodickém vedení.

3.4 Koncesované živnosti, jejichž výkon je podnikatel povinen zajistit fyzickými osobami splňujícími odbornou způsobilost a problémy praxe s tímto spojené

S výše uvedeným tématem zvláštních podmínek provozování živnosti úzce souvisí i problematika činností, jejichž výkon je podnikatel povinen zajistit pouze fyzickými osobami splňujícími požadavky odborné způsobilosti. Tyto požadavky jsou stanoveny přílohou č. 5 k živnostenskému zákonu.

Důvodem úpravy požadavků na odbornou způsobilost osob, které přímo vykonávají odborné práce při výkonu živnosti je fakt, že u vymezených živností dochází k přímému kontaktu mezi klientem a osobou poskytující služby.³⁷ Jedná se též o živnosti, při jejichž výkonu může dojít k ohrožení jiných, například majetkových hodnot.

Co se týče koncesovaných živností, jsou v příloze č. 5 k živnostenskému zákonu zařazeny pouze dva předměty podnikání, a to „Ostraha majetku a osob“ a „Služby soukromých detektivů“. Obě živnosti mají ve sloupci druhém přílohy č. 5 stanovenou odbornou způsobilost, která je požadována po osobách podílejících se na výkonu těchto živností. Stanovená odborná způsobilost je pro obě koncesované živnosti totožná a je nutno ji prokázat dokladem o dosažení vysokoškolského vzdělání, nebo vyššího odborného či středoškolského vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním nebo právním, nebo středního vzdělání s maturitní zkouškou v libovolném oboru a osvědčením o rekvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaným příslušným orgánem, nebo dokladem o uznání odborné kvalifikace podle zákona č. 18/2004 Sb. Odbornou způsobilost pro živnost „Ostraha majetku a osob“ lze též prokázat dokladem o získání profesní kvalifikace pro činnost strážný a pro živnost „Služby soukromých detektivů“ dokladem o získání profesní kvalifikace pro činnost detektiv koncipient.

---

³⁷ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem*. 8. aktualizované vyd. Praha: Bova Polygon, 2005, s.30. ISBN 80-7273-121-1

V praxi může tato úprava působit problémy zejména ve dvou případech. V prvním případě se jedná o situaci, kdy o koncesi žádá fyzická osoba, která nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti. Z toho důvodu ustanoví odpovědného zástupce, prostřednictvím něž tyto podmínky splní – u obou koncesovaných živností se jedná o splnění kvalifikačních předpokladů a požadované praxe. Fyzická osoba se tedy stane vlastníkem živnostenských oprávnění pro dané koncesované živnosti, ovšem prakticky nemůže činnosti spojené s výkonem těchto živností vykonávat, právě s ohledem na jejich vymezení v příloze č. 5 živnostenského zákona. Tato právní úprava je velmi často, zejména ze strany podnikajících osob, mylně chápána. Ustanovení odpovědného zástupce a získání živnostenského oprávnění nevede v uvedeném případě k možnosti podnikatele fyzicky vykonávat danou živnost. Situaci jsou podnikatelé nuceni řešit najímáním odborně způsobilých zaměstnanců.

Výkladové nejasnosti týkající se přílohy č. 5 k živnostenskému zákonu plynou v praxi i z vymezení osob a činností, jichž se příloha týká. Dle znění § 7 odst. 6 živnostenského zákona, který odkazuje na přílohu č. 5 k živnostenskému zákonu, je podnikatel povinen zajistit výkon činností uvedených v příloze č. 5 pouze osobami odborně způsobilými dle požadavků touto přílohou stanovených. Tato definice přinášela zejména v počátcích značné problémy. Živnostenské úřady požadovaly splnění podmínek odborné způsobilosti po všech osobách zajišťujících výkon dané živnosti, tedy po podnikateli i všech zaměstnancích bez ohledu na to, jaký post ve firmě zabývající se například ostrahou majetku a osob zaujímali (problém účetních, personalistů apod.). Aktuálně by již k těmto výkladovým nejasnostem docházet nemělo, dle současných metodických doporučení je třeba jednotlivé činnosti posuzovat s ohledem na obsahové náplně živností a po osobách, které pro podnikatele vykonávají jiné než odborné činnosti, prokázání odborné způsobilosti dle přílohy č. 5 nepožadovat.

3.5 Institut odpovědného zástupce ve vztahu ke koncesovaným živnostem, problematika jeho ustanovení

Provozování koncesované živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce souvisí se zvláštními podmínkami provozování živnosti, definovanými v předcházejícím textu. Jak bylo zmíněno výše, vztahují se tyto podmínky přímo ke konkrétní fyzické osobě a v případě podnikání právnické osoby k osobě odpovědného zástupce.

Institut odpovědného zástupce je v souladu s aktuální právní úpravou využíván jak fyzickými, tak i právnickými osobami, provozujícími koncesované živnosti.

Fyzická osoba ustanovuje povinně odpovědného zástupce v případě, kdy sama nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti stanovené živnostenským zákonem. Právnická osoba je povinna ustanovit odpovědného zástupce u všech živností, u nichž zákon vyžaduje splnění zvláštních podmínek provozování živnosti, mimo jiné tedy u všech živností koncesovaných. Odpovědným zástupcem by měl být u české právnické osoby ustanoven primárně statutární orgán nebo jeho člen, a to v případě, že splňuje i ostatní podmínky pro výkon funkce odpovědného zástupce podle živnostenského zákona. Pokud tato osoba není pro výkon funkce odpovědného zástupce dostatečně způsobilá, je nutno do této funkce ustanovit jinou fyzickou osobu. Nesmí se však jednat o člena dozorčí rady či jiného kontrolního orgánu této právnické osoby. Zahraniční právnická osoba do funkce odpovědného zástupce ustanovuje primárně vedoucího organizační složky závodu umístěné na území České republiky, následný postup je obdobný české právnické osobě.

Živnostenský zákon definuje odpovědného zástupce jako fyzickou osobu ustanovenou podnikatelem, odpovídající za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů, která je k podnikateli ve smluvním vztahu. Vztah mezi podnikatelem a odpovědným zástupcem má čistě soukromoprávní povahu. Zákon nestanoví, jak má vypadat smlouva uzavřená mezi podnikatelem a odpovědným zástupcem, jak v této smlouvě budou definovány povinnosti a odpovědnost odpovědného zástupce. Uzavřená smlouva nemusí mít písemnou formu. Definice „odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů“ není vhodná, neboť není zcela jasný význam této formulace. V praxi nezbývá než dovozovat, že posláním odpovědného zástupce je zajišťování řádného technického

provozu živnosti a dodržování živnostenskoprávních předpisů při tomto provozu.³⁸ Za provoz podniku jako celku odpovědný zástupce odpovědnost nenese, tato odpovědnost zůstává na podnikateli.³⁹

Odpovědný zástupce může vykonávat svoji funkci maximálně pro čtyři podnikatelské subjekty. Omezení počtu podnikatelských subjektů, pro něž může být fyzická osoba ustanovena jako odpovědný zástupce, souvisí s požadavkem stanoveným v § 31 odst. 1 živnostenského zákona, na účast odpovědného zástupce při provozování živnosti v potřebném rozsahu. Lze tedy dovodit, že pokud by byl odpovědný zástupce ustanoven pro více než 4 podnikatelské subjekty, již by se nemohl věnovat provozování živnosti v potřebném rozsahu.

Odpovědný zástupce musí splňovat všeobecné podmínky i zvláštní podmínky provozování živnosti. U živností koncesovaných se jedná zejména o podmínky odborné a jiné způsobilosti (např. podmínka dosaženého věku, podmínka dobré pověsti). Odpovědným zástupcem pro výkon koncesované živnosti nemůže být osoba, které trvá překážka provozování živnosti, osoba které bylo zrušeno živnostenské oprávnění podle § 58 odst. 2 a 3 (týká se stejného nebo příbuzného oboru), a to po dobu 1 roku od nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění.

Způsob ustanovování odpovědného zástupce do funkce u koncesovaných živností je odlišný od způsobu ustanovování do funkce u živností ohlašovacích. U ohlašovacích živností může odpovědný zástupce vykonávat svoji funkci ode dne ustanovení podnikatelem, pokud současně splňuje všeobecné i zvláštní podmínky provozování živnosti. U koncesovaných živností zákon vyžaduje jeho schválení rozhodnutím

---

³⁸ STAŠA, J. a SRBOVÁ, I. *Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) a předpisy související. Komentář*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, s.187. ISBN 80-7179-925-4

³⁹ JUDIKATURA: Povinnosti dodržovat podmínky stanovené živnostenským zákonem nebo zvláštními právními předpisy, jejichž porušení může být stíháno sankcí, není podnikatel zproštěn tím, že si ustanovil odpovědného zástupce. (Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 11. 1994, sp. zn. 6 A 211/93, SP č.119/1996) Z odůvodnění: Odpovědný zástupce odpovídá navenek jen tam, kde o tom má zákon výslovná ustanovení. Jinak je ovšem odpovědný zástupce v právním vztahu k podnikateli samému a je věcí podnikatele, zda a jakým způsobem vyvodí z tohoto vztahu odpovědnost vůči zástupci a zda po něm bude nebo nebude požadovat náhradu škody, kterou mu popřípadě zástupce zanedbáním svých povinností způsobil. Opačný výklad by vedl k absurdnímu závěru, že podnikatel se svých povinností zprošťuje ustanovením odpovědného zástupce, který ovšem za nic neodpovídá, protože jemu zákon až na výjimky výslovně nic neukládá.

živnostenského úřadu. Důvodem je zejména důležitost funkce a výjimečnost činností vykonávaných odpovědným zástupcem v rámci živnosti koncesované.

Podnikatel předkládá svůj návrh na ustanovení odpovědného zástupce živnostenskému úřadu. Živnostenský zákon vyžaduje ze strany odpovědného zástupce prohlášení, že s ustanovením do funkce souhlasí. Je-li ustanovován nový odpovědný zástupce v průběhu provozování koncesované živnosti, rozhodne živnostenský úřad o jeho schválení samostatným rozhodnutím o ustanovení odpovědného zástupce. Pokud je žádost o schválení ustanovení odpovědného zástupce předložena živnostenskému úřadu současně s žádostí o koncesi, rozhodne živnostenský úřad o ustanovení odpovědného zástupce v rozhodnutí o udělení koncese tak, že rozhodnutí bude obsahovat jeden výrok o udělení koncese a druhý výrok o schválení odpovědného zástupce. Podmínkou schválení ustanovení odpovědného zástupce je samozřejmě splnění veškerých podmínek stanovených živnostenským zákonem. Pokud navržený odpovědný zástupce splňuje všechny zákonem stanovené podmínky, je na jeho schválení právní nárok. Schvalovaný odpovědný zástupce je, stejně jako podnikatel, účastníkem řízení.

Povinností podnikatele je oznámit ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce do 15 dnů. Ukončení výkonu své funkce může oznámit i odpovědný zástupce sám, jestliže zjistí, že tak neučinil podnikatel. V této souvislosti musí odpovědný zástupce prokázat živnostenskému úřadu, že o ukončení výkonu své funkce informoval předem písemně podnikatele.⁴⁰

Pokud odpovědný zástupce přestane vykonávat svou funkci nebo přestane splňovat všeobecné či zvláštní podmínky provozování živnosti, je podnikatel povinen ustanovit nového odpovědného zástupce, a to nejpozději do 15 dnů. Tato povinnost se nevztahuje na podnikatele s přerušenu nebo pozastavenou podnikatelskou činností. Výjimku z této povinnosti stanoví § 11 odst. 10 živnostenského zákona. Podle tohoto ustanovení může podnikatel provozovat živnost bez odpovědného zástupce, pokud jím ustanovený odpovědný zástupce přestal vykonávat funkci nebo přestal splňovat zákonem stanovené požadavky, a to tehdy, stanoví-li tak jiný právní předpis a za podmínek tímto právním předpisem stanovených.

---

⁴⁰ MAKALOVÁ, D. *Živnostenský zákon a vybrané prováděcí předpisy s komentářem*. 1. vyd. Praha: Informační centrum ČKAIT, s.r.o., 2004, s.238. ISBN 80-86769-31-3

Ve smyslu tohoto ustanovení lze provozovat živnost bez odpovědného zástupce pouze v jednom případě. Jde o provozování koncesované živnosti „Silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče“. V praxi se tento postup může týkat situace, kdy odpovědný zástupce přestane splňovat všeobecnou podmínku provozování živnosti, podmínku bezúhonnosti. Pokud se podnikatel v silniční dopravě nebo odpovědný zástupce nepovažuje za bezúhonného podle živnostenského zákona, ztrácí dobrou pověst do doby opětovného splnění podmínky bezúhonnosti. Odpovědný zástupce se zároveň na tuto dobu stává nezpůsobilým k řízení dopravní činnosti. V případě, že odpovědný zástupce pro dopravu provozovanou velkými vozidly ztratí bezúhonnost ve smyslu § 6 živnostenského zákona, oznámí tuto skutečnost příslušný živnostenský úřad bez zbytečného odkladu podle § 35b odst. 2 zákona o silniční dopravě dopravnímu úřadu. Dopravní úřad následně postupuje v souladu s § 35b odst. 3 citovaného zákona a vyzve podnikatele k ustanovení nového odpovědného zástupce ve lhůtě stanovené podle čl. 13 nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1071/2009. Tato lhůta nesmí přesáhnout 6 měsíců, přičemž po tuto dobu může podnikatel provozovat silniční motorovou dopravu bez odpovědného zástupce. Pro úplnost je třeba dodat, že pokud podnikatel neustanoví ve stanovené lhůtě odpovědného zástupce nebo v případě, že tento odpovědný zástupce nebude schválen, živnostenský úřad zruší příslušné živnostenské oprávnění podnikatele.

Obecná úprava týkající se odpovědného zástupce vymezená živnostenským zákonem se nepoužije v případě, kdy zvláštní právní předpis stanoví podmínky provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce odlišně. Tento postup přichází opět v úvahu u živnosti koncesované „Silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče“. Institut odpovědného zástupce je pro tuto živnost upraven v § 8b zákona o silniční dopravě. Podnikatel v silniční dopravě musí podle tohoto ustanovení provozovat živnost vždy prostřednictvím odpovědného zástupce, a to dokonce i v případě, že sám splňuje veškeré podmínky provozování živnosti; v tom případě ustanovuje podnikatel odpovědným zástupcem sám

sebe. Odpovědný zástupce pro dopravu musí splňovat všeobecné podmínky provozování živnosti, podmínku odborné způsobilosti a zároveň i další podmínky vyplývající z čl. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009; musí splňovat podmínku dobré pověsti, musí účinně a nepřetržitě řídit dopravní činnost podniku a musí mít skutečnou vazbu k podniku a bydliště na území Evropské unie. Odpovědným zástupcem může být i osoba bez skutečné vazby k podniku, pokud součet velkých vozidel používaných tímto podnikem k podnikání nepřesáhne 50.

Další koncesovanou živností, u které je institut odpovědného zástupce upraven zvláštním právním předpisem, je živnost „Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot“. Institut odpovědného zástupce pro tuto živnost upravuje § 6d zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách. Dle tohoto ustanovení může být ustanovena odpovědným zástupcem distributora pohonných hmot pouze osoba, která nevykonává funkci odpovědného zástupce pro jiného distributora pohonných hmot a která splňuje podmínku spolehlivosti.

Jak je uvedeno výše, odpovědného zástupce ustanovuje fyzická osoba zejména v případech, kdy sama nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti. Ustanovený odpovědný zástupce by měl odpovídat za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů a provozování živnosti by se měl účastnit v potřebném rozsahu. Vlastní činnost odpovědného zástupce orientovaná na plnění těchto povinností by přitom měla probíhat v souvislosti s podnikatelskou činností daného podnikatelského subjektu.

V praxi je ovšem zcela běžnou skutečností, že podnikatel ustanoví odpovědného zástupce výlučně z důvodu získání koncesované živnosti, bez určení jakékoli další odpovědnosti či účasti na provozu. Odpovědnost a účast ustanoveného odpovědného zástupce zákon nijak konkrétně nespecifikuje, prakticky se tedy odpovědný zástupce provozu živnosti vůbec neúčastní, natož aby za tento provoz v nějakém rozsahu odpovídal. Nežřídka se stává, že vztah podnikatele a jeho odpovědného zástupce je založen čistě na principu poskytnutí služby za úplatu v tom smyslu, že odpovědný zástupce souhlasí s ustanovením do funkce a podnikatel mu za tuto službu poskytne předem dohodnutou odměnu. Tímto krokem končí veškerá spolupráce mezi podnikatelem a odpovědným zástupcem, toto je veškerá podstata jejich vztahu.

Vztah mezi podnikatelem a odpovědným zástupcem je vykládán tak, že je pouze věcí podnikatele a odpovědného zástupce, jak společně stanoví povinnosti odpovědného zástupce, event. jak bude případně podnikatel vůči odpovědnému zástupci vyvozovat odpovědnost za případné nedodržování živnostenskoprávních předpisů. Ovšem i tento výklad počítá s faktem, že se odpovědný zástupce provozování živnosti alespoň v určité minimální míře účastní. Zajisté nemůže být předmětem smluvního vztahu mezi podnikatelem a odpovědným zástupcem skutečnost, že se odpovědný zástupce nebude provozování živnosti účastnit vůbec. Pokud by tomu tak bylo, došlo by k popření samotného institutu odpovědného zástupce, který by následně pozbyl svého smyslu.

Faktem je, že v rámci kontrolní činnosti mohou živnostenské úřady kontrolovat potřebný rozsah účasti odpovědného zástupce na provozování koncesované živnosti. Problémem ovšem je, že porušení této povinnosti není správním deliktem dle živnostenského zákona. Pokud tedy živnostenský úřad konstatuje, že se odpovědný zástupce neúčastní provozování koncesované živnosti v potřebném rozsahu, může tuto skutečnost vyhodnotit „pouze“ jako závažné porušení povinností stanovených živnostenským zákonem a rozhodnout o zrušení živnostenského oprávnění, případně provozování živnosti sankčně pozastavit. Je ovšem třeba dodat, že už jen konstatování faktu, že se odpovědný zástupce neúčastní provozování živnosti v potřebném rozsahu, je ze strany živnostenského úřadu velmi problematické s ohledem na skutečnost, že potřebný rozsah není zákonem konkrétněji definován. V praxi si lze velmi těžko představit, že by toto zjištění vyhodnotil některý živnostenský úřad jako závažné porušení povinností a opřel o něj své rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění podnikatele.

3.6 Řízení o udělení koncese

Proces vydávání koncese představuje takovou procedurální činnost živnostenského úřadu, která je výsledkem rozhodování správního orgánu o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech určitého konkrétního subjektu, který má postavení účastníka řízení. Cílem správního řízení je obvykle vydání správního rozhodnutí v

konkrétní věci, čili individuálního správního aktu.⁴¹ Správní řízení je upraveno zákonem č. 500/2004Sb., správní řád. Právní úprava správního řízení na úseku živnostenského podnikání se řídí správním řádem, pokud živnostenský zákon nestanoví postup jiný. Základem procesní úpravy je tedy správní řád, který má subsidiární povahu ve vztahu k živnostenskému zákonu. Správní řád zde má postavení obecného procesního předpisu, který upravuje postupy správních orgánů při výkonu působnosti v oblasti veřejné správy vůči jiným – speciálním – procesním úpravám.⁴²

Řízení o udělení koncese je specifický rozhodovací postup živnostenských úřadů. Výsledkem tohoto řízení je autoritativní rozhodnutí, jímž může být rozhodnutí o udělení koncese nebo rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení koncese.

Rozhodovací proces v řízení o udělení koncese je možné rozdělit na dvě základní fáze. V první fázi musí živnostenský úřad nejprve posoudit žádost o koncesi, ve druhé části pak vydat rozhodnutí ve věci samé. Rozhodování o udělení koncese je jednostranným správním procesem, při němž dochází k aplikaci hmotného práva živnostenským úřadem. Účastníci řízení mají v tomto postupu zvláštní postavení, které spočívá v tom, že jim zákon přiznává určitá procesní práva a povinnosti. O těchto právech rozhoduje živnostenský úřad na návrh účastníka řízení vydáním konstitutivního správního aktu. Jde o správní rozhodnutí, které působí ex nunc⁴³ a kterým se zakládají práva a povinnosti účastníka řízení.⁴⁴

Řízení o udělení koncese je zahajováno na základě žádosti podané subjektem, který se uchází o získání živnostenského oprávnění pro provozování koncesované živnosti. Žádost o koncesi může být podána u kteréhokoli obecního živnostenského úřadu na území České republiky. Žádost o koncesi se podává na tiskopise vydaném Ministerstvem průmyslu a obchodu.

---

⁴¹ HORZINKOVÁ, E. *Koncesní systém v živnostenském podnikání*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2002, s. 88. ISBN 80-7263-115-2

⁴² VEDRAL, J. *Správní řád. Komentář*. 2. vyd. Praha: Bova Polygon, 2012, s. 48. ISBN 978-80-7273-166-4

⁴³ s okamžitou platností, bez zpětné platnosti

⁴⁴ HORZINKOVÁ, E. *Koncesní systém v živnostenském podnikání*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2002, s. 90. ISBN 80-7263-115-2

Žádost o udělení koncese musí splňovat určité náležitosti. Tyto náležitosti jsou taxativně vymezeny v živnostenském zákoně a vztahují se k osobě a předmětu podnikání. Jsou stanoveny tak, aby podle nich mohl živnostenský úřad posoudit splnění podmínek stanovených pro provozování koncesované živnosti.

V žádost o koncesi uvede fyzická osoba:

„a) jméno a příjmení, popřípadě obchodní firmu, státní občanství, bydliště (název obce, její části, název ulice, číslo popisné nebo evidenční, popřípadě orientační číslo, poštovní směrovací číslo), rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, místo narození (obec, okres, stát) a rodné příjmení,

b) u odpovědného zástupce údaje uvedené v ustanovení písmene a) obdobně, provozuje-li živnost prostřednictvím jeho osoby,

c) zahraniční fyzická osoba jméno, příjmení, popřípadě obchodní firmu, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, dále bydliště mimo území České republiky, místo pobytu v České republice (pokud byl povolen), označení a umístění organizační složky závodu v České republice (název obce, její části, název ulice, číslo popisné nebo evidenční, popřípadě orientační číslo, poštovní směrovací číslo) a údaje uvedené pod
36a)

písmenem a) týkající se vedoucího organizační složky závodu (s výjimkou rodného příjmení a údaje o místě narození). Je-li odpovědným zástupcem nebo vedoucím organizační složky závodu osoba s bydlištěm mimo území České republiky, uvede též místo jejího pobytu v České republice, pokud mu byl pobyt povolen,

d) sídlo (název obce, její části, název ulice, číslo popisné nebo evidenční, popřípadě orientační číslo, poštovní směrovací číslo),

e) předmět podnikání s vymezením podle odstavce 4, případně další doplňující údaje vztahující se k rozsahu živnostenského oprávnění,

f) identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,

g) provozovnu nebo provozovny, ve kterých bude provozování živnosti zahájeno bezprostředně po vzniku živnostenského oprávnění, s výjimkou mobilních provozoven a automatů,

h) dobu povoleného pobytu, jedná-li se o osobu, na kterou se vztahuje povinnost mít povolený pobyt podle § 5 odst. 5,

i) titul nebo vědeckou hodnost osob uvedených v písmenech a) až c) zapisované do občanského průkazu podle zákona o občanských průkazech (dále jen "titul nebo vědecká hodnost"), pokud je budou při provozování živnosti používat

j) případný požadavek na automatickou změnu adresy sídla na adresu bydliště.⁴⁵

Právnícká osoba v žádosti o koncesi uvede

„a) obchodní firmu nebo název, sídlo (název obce, její části, název ulice, číslo popisné nebo evidenční, popřípadě orientační číslo, poštovní směrovací číslo), u fyzické osoby nebo u fyzických osob, které jsou jejím statutárním orgánem nebo jeho členy anebo osobou oprávněnou zastupovat právníckou osobu, která je statutárním orgánem, jméno, příjmení, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, bydliště nebo adresu pobytu na území České republiky, pokud byl povolen, a u právnícké osoby, která je jejím statutárním orgánem, obchodní firmu nebo název, sídlo (název obce, její části, název ulice, číslo popisné nebo evidenční, popřípadě orientační číslo, poštovní směrovací číslo) a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,

b) u odpovědného zástupce údaje uvedené v ustanovení odstavce 2 písm. a) obdobně, provozuje-li živnost prostřednictvím jeho osoby,

c) označení a umístění organizační složky závodu v České republice a údaje uvedené v 36a)

odstavci 2 písm. a) týkající se vedoucího organizační složky závodu (s výjimkou rodného příjmení a údaje o místě narození), jde-li o zahraniční právníckou osobu. Je-li

---

⁴⁵ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 45. In: Sběrka předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

odpovědným zástupcem nebo vedoucím organizační složky závodu osoba s bydlištěm mimo území České republiky, uvede též místo jejího pobytu v České republice, pokud mu byl pobyt povolen,

d) identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,

e) předmět podnikání s vymezením podle odstavce 4, případně další doplňující údaje vztahující se k rozsahu živnostenského oprávnění,

f) provozovnu nebo provozovny, ve kterých bude provozování živnosti zahájeno bezprostředně po vzniku živnostenského oprávnění, s výjimkou mobilních provozoven a automatů,

g) titul nebo vědeckou hodnost osob uvedených v písmenech a) až c), pokud je budou při provozování živnosti používat.“⁴⁶

Ze samotné žádosti o koncesi nelze usoudit, zda žadatel splňuje veškeré podmínky provozování koncesované živnosti, a proto živnostenský zákon stanoví doklady, které je třeba k žádosti připojit. Jedná se zejména o doklady prokazující bezúhonnost žadatele či jeho odpovědného zástupce, doklady prokazující splnění podmínek odborné či jiné způsobilosti žadatele nebo odpovědného zástupce, souhlas odpovědného zástupce s ustanovením do funkce, doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, v nichž je umístěno sídlo žadatele (v zákonem stanovených případech), doklad o pobytu u zahraničních fyzických osob z tzv. třetích zemí, doklad o zaplacení správního poplatku, právnické osoby pak navíc ještě doklad o zřízení nebo založení, pokud ještě nebyl proveden zápis do obchodního nebo obdobného rejstříku.

Subjektem správního řízení o udělení koncese je rovněž orgán státní správy vyjadřující se k žádosti o koncesi, pokud toto vyjádření vyžaduje příloha č. 3 k živnostenskému zákonu nebo zvláštní právní předpis. V tom případě živnostenský úřad předkládá tomuto orgánu žádost o koncesi spolu se všemi doklady předloženými žadatelem. Stanovisko tohoto orgánu k udělení koncese je podkladem pro rozhodnutí živnostenského úřadu. Tímto stanoviskem je živnostenský úřad vázán.

---

⁴⁶ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 45. In: Sběrka předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

Před vydáním rozhodnutí o udělení koncese živnostenský úřad zkoumá, zda žadatel splňuje všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti⁴⁷ a zda žadateli netrvá překážka provozování živnosti. Pokud živnostenský úřad dospěje k závěru, že některá z podmínek provozování koncesované živnosti není splněna, pak žádost o koncesi rozhodnutím zamítne. Proti tomuto rozhodnutí se může účastník řízení bránit podáním řádných a mimořádných opravných prostředků v rámci správního řízení, popř. v rámci soudního přezkoumání.

Pokud živnostenský úřad shledá, že žadatel splňuje veškeré požadované podmínky pro vznik živnostenského oprávnění, vydá rozhodnutí o udělení koncese pro daný předmět podnikání. Oprávnění provozovat živnost vzniká žadateli dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese. Výjimkou z tohoto pravidla je vznik oprávnění provozovat koncesovanou živnost právnických osob založených, ale nezapsaných do obchodního nebo obdobného rejstříku, kdy právo provozovat koncesi vzniká až dnem zápisu do daného rejstříku. O udělení koncese provede živnostenský úřad zápis do živnostenského rejstříku ve lhůtě 5 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese a podnikateli vydá výpis.

Pravomocné rozhodnutí o udělení koncese má pro účastníka řízení závazné účinky, které musí respektovat a zároveň plnit povinnosti z něj vyplývající.

Aktuální procesní právní úprava řízení o udělení koncese odpovídá nárokům, jež jsou zákonem kladeny na koncesované živnosti, a lze říci, že v praxi nečiní živnostenským úřadům ani žadatelům o koncesi žádné větší problémy.

---

⁴⁷ JUDIKATURA: Prokazuje-li žadatel o vydání koncese splnění zvláštní podmínky odborné způsobilosti podle § 7 zák. č. 455/1991 Sb., živnostenského zákona, doložkou na zadní straně maturitního vysvědčení, z níž jednoznačně vyplývá, že vzdělání žalobce získané na gymnáziu složením maturitní zkoušky v základech elektrotechniky je stavěno naroveň úplnému střednímu vzdělání ve smyslu zák. č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), není důkazem z opaku obsahu veřejné listiny prokázání nižší hodinové dotace výuky konkrétního předmětu na gymnáziu v porovnání se střední odbornou školou. (Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31.5.2006, sp. zn. 52 Ca 17/2006, č. 1408/2007 SbNSS). Z odůvodnění: Jestliže živnostenský zákon požaduje úplné střední odborné vzdělání, je třeba z přechodných ustanovení jednotlivých školských zákonů vyložit, co lze podle předchozích předpisů považovat za vzdělání postavené naroveň střednímu odbornému vzdělání podle živnostenského zákona.

3.7 Provádění změn týkajících se koncesovaných živností

Živnostenský zákon ukládá podnikatelům povinnost průběžně oznamovat všechny změny, související s výkonem jejich koncesované živnosti. Zákon konkrétně stanoví, že podnikatel je povinen oznámit živnostenskému úřadu všechny změny a doplnění, týkající se údajů a dokladů, jež jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o koncesi a doklady o těchto změnách předložit do 15 dnů od jejich vzniku. Na základě tohoto oznámení, v souladu s typem oznamované změny, rozhodne živnostenský úřad o změně koncese, provede zápis do živnostenského rejstříku, vydá výpis z živnostenského rejstříku, informuje podnikatele o provedeném zápisu nebo rozhodne o pozastavení provozování živnosti nebo o zrušení živnostenského oprávnění.

Povinnost oznamovat živnostenskému úřadu všechny změny a doplnění se nevztahuje na podnikatele v případě, že se jedná o změny a doplnění již zapsané v základních registrech, v obchodním rejstříku, v informačním systému evidence obyvatel nebo v informačním systému cizinců. Tyto změny a doplnění zapíše do živnostenského rejstříku živnostenský úřad na základě avíz získaných z těchto elektronických systémů veřejné správy. Tento postup souvisí s elektronizací veřejné správy a se snahou o snižování administrativní zátěže podnikatelů.

Oprávnění provozovat koncesovanou živnost je svou povahou subjektivní věcné právo. Aby bylo možno hovořit o změně tohoto oprávnění, musí se tato změna týkat především jeho obsahu, přičemž zvláštním případem změny oprávnění může být i změna v jeho subjektu. Povaha údajů a skutečností, jichž se mohou dané změny týkat, však nemá vždy za následek změnu v obsahu či subjektu živnostenského oprávnění. Změny i důsledky těchto změn jsou v praxi velmi různorodé a mohou se od sebe lišit. Může jít o změny týkající se samotné podstaty a existence živnostenského oprávnění, které by mohly být označeny jako změny „skutkové povahy“ a dále může jít o změny týkající se identifikačních znaků podnikatele a jeho živnostenského podnikání, které mají „evidenční význam“.⁴⁸

Změny skutkové podstaty jsou změny v předmětu podnikání, změny týkající se podmínek provozování koncesované živnosti, jejichž splnění je požadováno v

---

⁴⁸ PRŮCHA, P. *Živnostenské právo*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, s. 104. ISBN 80-210-3778-4

souvislosti s výkonem koncesované živnosti, případně i v subjektech podnikání. S těmito změnami budou souviset i změny evidenční. Důsledky těchto změn se projeví jako změna samotného živnostenského oprávnění ve smyslu jeho chápání jako subjektivního veřejného práva.

V praxi se o změnu skutkové podstaty jedná v případě „rozšíření“ či naopak „zúžení“ předmětu podnikání. Pokud podnikatel vlastní živnostenské oprávnění k provozování koncesované živnosti v částečném rozsahu, je oprávněn oznámit změnu rozsahu předmětu podnikání na úplný rozsah provozované činnosti. Tuto změnu provede živnostenský úřad změnou rozhodnutí o udělení koncese v případě, že podnikatel splňuje veškeré podmínky provozování této živnosti. Obdobný postup připadá v úvahu i v opačném případě, tedy pokud podnikatel žádá o změnu rozsahu koncesované živnosti z úplného na částečný.

Řízení o změně podmínek provozování živnosti zahajuje živnostenský úřad většinou z vlastního podnětu v případě, že došlo ke změně právní úpravy obsahující dané podmínky provozování živnosti. Též v tomto případě vydává živnostenský úřad změnu rozhodnutí o udělení koncese.

Změna subjektu živnostenského podnikání přichází v úvahu ve dvou případech; v případě úmrtí podnikatele a při fúzi nebo rozdělení obchodní společnosti nebo družstva nebo při převodu jmění na společníka postupem podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů). V prvním případě mohou po úmrtí podnikatele pokračovat v provozování koncesované živnosti osoby taxativně vymezené v § 13 živnostenského zákona za podmínek stanovených tímto ustanovením. Pokud tyto osoby hodlají pokračovat v provozování živnosti po zemřelém podnikateli, musí tuto skutečnost oznámit živnostenskému úřadu ve stanovené lhůtě. V druhém případě může nástupnická obchodní společnost (družstvo), nemá-li vlastní živnostenské oprávnění, pokračovat v provozování koncesované živnosti na základě živnostenského oprávnění zaniklé nebo rozdělené společnosti nebo družstva, za podmínek stanovených § 14 živnostenského zákona.

Změny evidenčního významu souvisí s měnícími se evidovanými skutečnostmi a údaji. Jedná se o změny konkretizující podnikatele, v praxi tedy zejména změny

příjmení, příp. jména, bydliště, dále změny sídla podnikatele, změny v umístění a počtu provozoven a další změny týkající se údajů a dokladů souvisejících se žádostí o koncesi. Tyto změny nejsou předmětem správního řízení, živnostenský úřad nevydává změnové rozhodnutí o udělení koncese, změny jsou pouze zapsány do živnostenského rejstříku a podnikateli je vydán výpis či informace o provedeném zápisu.

V případě, že podnikatel nastalou změnu živnostenskému úřadu neohlásí a živnostenský úřad změnu prokazatelně zjistí, zapíše ji bezodkladně do živnostenského rejstříku. V praxi vedou tyto „neoznámené“ změny mnohdy k postihům podnikatele. Tímto postihem může být jak uložení sankce podnikateli za spáchání správního deliktu⁴⁹, tak i sankční zrušení živnostenského oprávnění nebo pozastavení provozování živnosti⁵⁰.

Specifickou změnou samostatně upravenou je změna spočívající v přerušení provozování živnosti. Přerušit provozování živnosti lze na libovolně dlouhou, konkrétním časovým údajem vymezenou dobu. O přerušení provozování koncesované živnosti živnostenský úřad nerozhoduje, pouze ji zaeviduje.

Určité problémy v praxi přináší, oznámí-li podnikatel přerušení provozování živnosti koncesované „Silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidla určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče“. Jednou z podmínek nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1071/2009, kterým se zavádějí společná pravidla týkající se závazných podmínek pro výkon povolání podnikatele v silniční motorové dopravě, je podmínka usazení podnikatele ve smyslu čl. 5 tohoto nařízení. Jednou z podmínek týkajících se požadavku usazení je účinný a nepřetržitý výkon činnosti. Pokud tedy podnikatel provozující silniční motorovou dopravu velkými vozidly oznámí živnostenskému úřadu

---

⁴⁹ Podnikatel neoznámí živnostenskému úřadu ukončení provozování koncesované živnosti v provozovně. Skutečnost, že podnikatel v provozovně již živnost neprovozuje, zjistí živnostenský úřad v rámci své kontrolní činnosti, v součinnosti s vlastníkem nemovitosti. Tuto změnu tedy zapíše do živnostenského rejstříku a následně zahájí řízení o uložení sankce podnikateli za spáchání správního deliktu spočívajícího v neoznámení ukončení provozování živnosti v provozovně.

⁵⁰ Podnikatel přestane splňovat všeobecnou podmínku provozování živnosti – podmínku bezúhonnosti. Tuto skutečnost živnostenskému úřadu neoznámí a z vlastního podnětu nezruší své živnostenské oprávnění. Živnostenský úřad proto zahájí řízení o zrušení živnostenského oprávnění podnikatele z moci úřední.

přerušení provozování živnosti, dopouští se porušení výše citovaného ustanovení. Řešením je v tomto případě doporučit podnikateli, aby požádal o změnu (zúžení) předmětu podnikání na silniční motorovou dopravu pouze malými vozidly, jejíž provozování může následně přerušit. V případě, že podnikatel nebude s tímto postupem souhlasit, je živnostenský úřad povinen přerušit provozování koncesované živnosti a údaj o tom zanést do živnostenského rejstříku. V souladu s informační povinností živnostenských úřadů je následně tato skutečnost sdělena příslušnému dopravnímu úřadu jako orgánu státní správy vyjadřujícímu se k žádosti o koncesi. Posouzení, zda podnikatel i nadále splňuje podmínky nařízení a silničního zákona je v plné gesci dopravního úřadu, v jehož kompetenci je případné podání návrhu na zrušení nebo změnu rozsahu koncese, přičemž živnostenský úřad je tímto návrhem vázán.

3.8 Problematika zániku živností koncesovaných

Skutečnosti vedoucí k zániku živnostenské koncese vymezuje taxativně živnostenský zákon. Živnostenské oprávnění pro živnost koncesovanou zaniká rozhodnutím živnostenského úřadu nebo přímo ze zákona.

Živnostenská koncese je vázána na osobu podnikatele a s tím souvisí důvody jejího zániku ze zákona. Živnostenská koncese podnikatele – fyzické osoby – zaniká úmrtím této osoby. Jak je již uvedeno v předchozí kapitole, živnostenský zákon umožňuje v tomto případě pokračování v provozování koncese; upravuje okruh osob, které mohou v provozování živnosti po úmrtí podnikatele pokračovat a podmínky, podle nichž mohou pokračovat. Obecně lze říci, že oprávnění k provozování koncesované živnosti zaniká ke dni úmrtí podnikatele, pokud v zákonem stanovené 3 měsíční lhůtě neoznámí některá z osob vymezených v § 13 živnostenského zákona záměr pokračovat v provozování koncese na základě oprávnění zemřelého podnikatele. Pokud některá z těchto osob hodlá v provozování koncese pokračovat, musí splňovat veškeré podmínky provozování živnosti. Pokud tyto podmínky nespĺňuje, je povinna neprodleně ustanovit odpovědného zástupce. Po skončení dědického řízení mohou v provozování koncesované živnosti pokračovat pouze ty osoby, které nabyly majetkového práva vztahujícího se k provozování koncese, a to po dobu zákonem stanovené lhůty. Během této lhůty musí pokračující osoba podat svým jménem žádost o koncesi, jinak právo pokračovat v

provozování koncesované živnosti po zemřelém podnikateli zaniká posledním dnem této lhůty. Je-li žádost o koncesi podána vlastním jménem pokračující osoby, zaniká oprávnění k provozování koncese zemřelého podnikatele dnem nabytí právní moci o udělení koncese osobě pokračující, event. zastavením řízení nebo zamítnutím žádosti o koncesi.

Ustanovení § 13 živnostenského zákona činí v praxi problémy zejména v případech, kdy v provozování koncesované živnosti po zemřelém podnikateli hodlá pokračovat některá z osob, pokud tato osoba nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti. Vzhledem k tomu, že se jedná o živnost koncesovanou, tedy požadavky na odbornou způsobilost jsou v mnoha případech značné, je tato situace vcelku běžná. Zákon této osobě ukládá, aby neprodleně ustanovila odpovědného zástupce, prostřednictvím něž splní zvláštní podmínky provozování živnosti. Problémy způsobuje neurčitost pojmu „neprodleně“. Fyzická osoba oznámí svůj záměr pokračovat v provozování koncese, čímž splní svou zákonnou povinnost a stává se podnikatelem, jež pokračuje v podnikatelské činnosti po zemřelém, ovšem bez splnění zvláštních podmínek provozování koncesované živnosti. Následně vznikají problémy, kdy živnostenský úřad vyžaduje ustanovení odpovědného zástupce v době co nejkratší, zatímco pokračující osoba se brání neurčitostí pojmu „neprodleně“. Mělo by tedy dojít k nahrazení tohoto pojmu konkrétnějším časovým údajem.

Při zániku právnické osoby zaniká i její živnostenská koncese. I zde jsou určité výjimky související s fúzí nebo rozdělením obchodní společnosti nebo družstva a při převodu jmění na společníka. V tomto případě může nástupnická obchodní společnost nebo družstvo nemající dosud příslušné živnostenské oprávnění, event. přejímající společník, pokračovat v provozování živnosti na základě pravomocného rozhodnutí o udělení koncese vydaného zaniklé obchodní společnosti nebo družstvu. Využití tohoto práva je podmíněno písemným oznámením o pokračování v provozování živnostenské koncese a to ve lhůtě 15 dnů ode dne právních účinků fúze nebo rozdělení a vlastní žádostí o vydání koncese. Živnostenská koncese zaniklé právnické osoby zaniká ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese nástupnické právnické osobě.

Po srovnání ustanovení živnostenského zákona upravujícího pokračování v provozování koncese po úmrtí podnikatele a ustanovení upravujícího pokračování

v provozování živnosti v souvislosti s přeměnou obchodní společnosti nebo družstva můžeme konstatovat, že nástupnictví právnických osob je upraveno mnohem jasněji a srozumitelněji, zejména proto, že možnost pokračovat v provozování koncese se pojí s povinností požádat o vydání koncese na pokračující právnickou osobu, čímž je zajištěno splnění zvláštních podmínek provozování koncesované živnosti.

Dalším případem zániku živnostenské koncese ze zákona je uplynutí doby platnosti, pokud byla koncese vydána na dobu určitou. Živnostenské oprávnění k provozování koncese však uplynutím této doby nezanikne v případě, že podnikatel před uplynutím doby platnosti požádá o změnu koncese vydané na dobu určitou v údajích o době platnosti oprávnění. Podle současné právní úpravy přichází prodloužení doby platnosti živnostenské koncese v úvahu prakticky pouze u zahraničních fyzických osob, jejichž pobyt na území České republiky je vázán na povolení k pobytu na území České republiky. Pokud zahraniční osoba doloží k žádosti o změnu koncese povolení k pobytu na území České republiky, živnostenský úřad vydá rozhodnutí o změně koncese v části doby platnosti živnostenského oprávnění. Platnost živnostenské koncese je tak prodloužena v souladu s dobou pobytu povoleného na území České republiky. Pokud toto povolení zahraniční fyzická osoba k žádosti o změnu koncese nedoloží ani po výzvě živnostenského úřadu ve stanovené lhůtě, živnostenské oprávnění k provozování koncesované živnosti zaniká posledním dnem této lhůty, event. posledním dnem doby platnosti oprávnění, je-li pozdější než poslední den stanovené lhůty.

Ve všech výše uvedených případech zaniká živnostenská koncese „ex lege“⁵¹. Živnostenský úřad bere tuto skutečnost pouze na vědomí, zaznamenává ji do živnostenského rejstříku a oznamuje příslušným orgánům. Nevydává v této věci žádné správní rozhodnutí.⁵²

Živnostenské oprávnění k určité koncesované živnosti může zaniknout v případě, že tato koncesovaná živnost podle nové právní úpravy již není živností. Platnost tohoto oprávnění zaniká uplynutím stanovené doby od účinnosti zákona. Pokud podnikatel

---

⁵¹ Ex lege (ze zákona) - druh právní skutečnosti, který nevyžaduje pro vznik, zánik či změnu práv či povinností svobodný projev lidské vůle, nýbrž tato změna probíhá automaticky, pouze na základě toho, že nastaly podmínky uvedené v zákoně.

⁵² HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi*. 6. vyd. Olomouc: ANAG, 2006, s. 85. ISBN 80-7263-348-1

hodlá pokračovat v provozování koncese i podle nové právní úpravy, musí ve stanovené lhůtě předložit doklady, které vyžaduje nová právní úprava.⁵³

Oprávnění k provozování koncese nezaniká pouze ze zákonných důvodů, ale i rozhodnutím živnostenského úřadu. Toto rozhodnutí může být buď obligatorní, nebo fakultativní.

Obligatorně (povinně) zruší živnostenský úřad koncesi v případě, že podnikatel nesplňuje některou z všeobecných podmínek provozování živnosti. Dalším obligatorním důvodem pro zrušení živnostenské koncese je existence překážky provozování živnosti definované v § 8 živnostenského zákona. Živnostenská koncese je obligatorně zrušena také v případě, požádá-li o to sám podnikatel. Důvodem pro zrušení živnostenského oprávnění je rovněž skutečnost, kdy podnikatel neprokáže na základě žádosti živnostenského úřadu právní důvod pro užívání prostor, v nichž má na území České republiky sídlo, nebo v případě zahraniční osoby organizační složku závodu.

Rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění k provozování živnosti koncesované souvisí v mnoha případech se závažným porušováním povinností podnikatele. Obligatorně zruší živnostenský úřad živnostenské oprávnění k provozování živnosti koncesované na základě návrhu orgánu vyjadřujícího se k žádosti o koncesi. Důvodem podání tohoto návrhu je skutečnost, že podnikatel závažným způsobem porušil nebo porušuje podmínky, jež jsou stanoveny rozhodnutím o udělení koncese, nebo živnostenským zákonem či zvláštními právními předpisy. Živnostenský zákon umožňuje rovněž provozování živnosti v tomto případě pozastavit. Závažnost porušení daných podmínek by měl zhodnotit a v návrhu dostatečně obhájit příslušný orgán státní správy návrh podávající. V praxi může přinášet toto ustanovení problémy v případě, kdy orgán státní správy podá návrh na zrušení koncese včetně definice důvodu podání návrhu, ovšem živnostenský úřad vyhodnotí návrh, resp. důvod podání návrhu, jako ne

---

⁵³ Např. článek 1 přechodných ustanovení zákona č. 221/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony: Živnostenské oprávnění k provozování poštovních a zahraničních poštovních služeb podle zákona č. 29/2000 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zaniká dnem, kdy osoba, která na jeho základě podniká, doručila Úřadu oznámení podnikání podle § 18 zákona č. 29/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejpozději však uplynutím lhůty podle věty první; toto oznámení nepodléhá správnímu poplatku.

natolik závažný, aby měl vést ke zrušení živnostenského oprávnění podnikatele. V tom případě by měl živnostenský úřad po posouzení veškerých okolností případu a zhodnocení závažnosti porušení přistoupit k pozastavení provozování živnosti podnikatele. V souvislosti s tímto postupem by měl živnostenský úřad informovat o svém rozhodnutí navrhující orgán státní správy. Pokud tento bude přesto na svém návrhu trvat, může požádat nadřízený orgán (krajský úřad) o učinění opatření proti nečinnosti. V praxi však dochází ve většině případů ke shodě mezi živnostenskými úřady a orgány státní správy navrhujícími zrušení koncesované živnosti.

Obdobným způsobem živnostenský úřad postupuje i v případě zahraniční fyzické osoby mající povinnost mít na území České republiky pobyt, pokud by tuto povinnost nesplňovala. I zde se jedná o porušení povinnosti podnikatele, ovšem v tomto případě živnostenský úřad nijak nehodnotí závažnost porušení povinnosti podnikatele. Pokud nastane situace, že podnikatel nemá na území České republiky povolen pobyt, byť mu to zákon ukládá, živnostenský úřad zruší jeho oprávnění k provozování živnosti koncesované.

Fakultativní rozhodování živnostenského úřadu o zrušení živnostenské koncese znamená, že živnostenský úřad není povinen toto rozhodnutí učinit, ale pokud v rámci správního uvážení, které je u fakultativního rozhodování mnohem širší než u obligatorního, dojde k názoru, že je to žádoucí, oprávnění k provozování koncese zrušit může. Jedná se zejména o případy, kdy podnikatel porušuje podmínky stanovené rozhodnutím o udělení koncese, živnostenským zákonem nebo zvláštními právními předpisy. Zde však již nehraje roli návrh jiného orgánu státní správy, v tomto řízení bude uvedené porušení zjištěno zejména kontrolní činností živnostenského úřadu. Velkou úlohu zde hraje institut správního uvážení. Mnohá konkrétní porušení živnostenského zákona jsou definována jako správní delikty, je proto zcela na úvaze živnostenského úřadu, zda bude porušení zákona řešit uložením sankce za spáchání správního deliktu, nebo zda přistoupí přímo ke zrušení živnostenské koncese. Zákon dává rovněž možnost oprávnění k provozování koncesované živnosti v těchto případech pozastavit.

Živnostenský úřad může zrušit oprávnění k provozování koncesované živnosti též na návrh příslušné správy sociálního zabezpečení v případě, že podnikatel neplní závazky vůči státu.

Posledním případem, kdy může živnostenský úřad zrušit oprávnění k provozování koncese je situace, kdy podnikatel neprovozuje živnost po dobu delší než 4 roky, aniž by oznámil přerušování provozování živnosti. Toto ustanovení se v praxi jeví jako poněkud zbytečné, s ohledem na závažnost důvodu, pro který by mělo být živnostenské oprávnění zrušeno. V praxi není živnostenskými úřady téměř využíváno.

Pokud je podnikateli zrušena živnostenská koncese, může, při splnění všech zákonem stanovených podmínek, znovu požádat o její vydání. Živnostenský zákon ovšem stanoví, že v případě sankčního zrušení živnostenského oprávnění⁵⁴ může podnikatel požádat o koncesi v oboru nebo příbuzném oboru nejdříve po uplynutí 3 let od nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení oprávnění. O udělení koncese v jiném oboru může podnikatel požádat po uplynutí 1 roku od nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení oprávnění. Jedná se o překážky provozování živnosti vymezené v § 8 odst. 7 živnostenského zákona.

Toto ustanovení přináší v praxi problémy a neplní zcela účel, pro který bylo do živnostenského zákona začleněno. Překážky provozování živnosti uvedené v § 8 odst. 7 živnostenského zákona se totiž týkají pouze ohlášení nové živnosti či žádosti o novou koncesi a nevztahují se na živnostenská oprávnění, která podnikatel vlastní současně s oprávněním rušeným. Praktickým příkladem problematičnosti tohoto ustanovení je například následující situace: podnikatel je vlastníkem oprávnění k provozování koncesované živnosti „Provozování cestovní kanceláře“ a oprávnění k provozování ohlašovací živnosti volné, obor činnosti „Provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu“. V rámci kontrolní činnosti živnostenský úřad zjistí, že podnikatel při provozování koncesované živnosti závažným způsobem porušuje povinnosti na úseku ochrany spotřebitele stanovené zákonem o

---

⁵⁴ Sankčním zrušením je myšleno zrušení živnostenského oprávnění na návrh orgánu státní správy vyjadřujícího se k žádosti o koncesi, zrušení živnostenského oprávnění zahraniční fyzické osoby pro nesplnění podmínky povolení pobytu na území ČR, zrušení živnostenského oprávnění pro závažné porušování podmínek stanovených rozhodnutím o udělení koncese, živnostenským zákonem nebo zvláštními právními předpisy, zrušení živnostenského oprávnění na návrh příslušné správy sociálního zabezpečení.

ochraně spotřebitele. Zahájí tedy řízení o zrušení živnostenského oprávnění podnikatele pro závažné porušení podmínek stanovených zvláštním právním předpisem. Podnikateli je tedy zrušena koncesovaná živnost, ovšem ohlašovací živnost volná mu stále zůstává. Překážka provozování živnosti se na ni nevztahuje, je tedy otázkou, zda podnikatel nebude pokračovat v závažném porušování zákona o ochraně spotřebitele při provozu zbývajících živností. Paradoxem je, že pokud by podnikatel nebyl vlastníkem ohlašovací volné živnosti v době, kdy došlo ke zrušení živnosti koncesované, ale rozhodl by se ohlásit ji až po pravomocném zrušení koncese, uplatnil by živnostenský úřad znění § 8 odst. 7 živnostenského zákona a podnikateli by ohlášení živnosti volné v rozsahu oboru „Provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu“ neumožnil, resp. umožnil až po třech letech od nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení koncesované živnosti, neboť se jedná o ohlášení živnosti v příbuzném oboru, na které se překážka provozování živnosti vztahuje.

Pro úplnost této kapitoly je třeba ještě doplnit informaci týkající se místní příslušnosti živnostenských úřadů v oblasti zániku koncesí. Požádat o zrušení koncesované živnosti může podnikatel na kterémkoli živnostenském úřadě České republiky. Sankčně ruší živnostenské oprávnění živnostenský úřad místně příslušný dle sídla podnikatele.

4 ANALÝZA VYBRANÝCH KONCESOVANÝCH ŽIVNOSTÍ

4.1 Kritéria výběru analyzovaných živností

Koncesované živnosti jsou taxativně vymezeny přílohou č. 3 živnostenského zákona. Jsou upraveny zvláštními právními předpisy a jejich výkon je podmíněn v mnoha případech stanoviskem příslušného orgánu státní správy.

Následující text by měl přinést analýzu vybraných koncesovaných živností, a to jak z hlediska jejich vývoje a změn, tak i z hlediska současné právní úpravy a případných problémů s ní spojených. Vybráno bylo 5 koncesovaných živností. Kritériem, podle něž bylo těchto 5 koncesí vybráno, je zejména počet platných živnostenských oprávnění k výkonu těchto koncesovaných živností, a to na území Středočeského kraje (viz. příloha C). Nejčastěji provozovanou koncesí je „Silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče, - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče“, následuje „Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin“ a „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“. Na čtvrtém a pátém místě co do četnosti živnostenských oprávnění jsou opět tzv. bezpečnostní živnosti, a to „Ostraha majetku a osob“ a „Služby soukromých detektivů“. Tyto dvě živnosti do analýzy zařazeny nebyly, neboť jejich vývoj i zaměření jsou velmi podobné analyzované bezpečnostní živnosti „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“. Na další místo tedy byla zařazena koncese s předmětem podnikání „Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva“. Ze stejného důvodu jako v předcházejícím případě nebyly do analýzy zařazeny živnosti obdobné

povahy i vývoje, konkrétně „Provozování střelnic a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní“ a „Provádění trhacích a ohňostrojných akcí“. Namísto nich byla zařazena koncese, jež se co do počtu platných živnostenských oprávnění umístila hned za nimi, a to „Provozování cestovní kanceláře“.

Cílem analýzy bylo zejména zmapovat vývoj těchto nejvíce využívaných koncesí od doby jejich zařazení do přílohy č. 3 živnostenského zákona až po současnou aktuální právní úpravu a analýza současné právní úpravy.

4.2 Silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče, - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče

Tato koncesovaná živnost byla do přílohy č. 3 živnostenského zákona zařazena již v původním znění živnostenského zákona, koncesovanou živností je tedy již od 1. 1. 1992. Tehdejší právní úprava dělila tuto koncesi na dva předměty podnikání, a to „Silniční motorová doprava“ a „Taxislužba“. Původní znění živnostenského zákona požadovalo pro výkon Silniční motorové dopravy nákladní způsobilost k řádnému a bezpečnému provozování dopravy, podmínkou provozování koncese byl stanoven územní, časový, místní a věcný rozsah oprávnění. K žádosti o udělení koncese se vyjadřoval orgán státní správy určený zákonem národní rady. Základním speciálním předpisem byl zákon č. 68/1979 Sb., o silniční dopravě a vnitrostátním zásílatelství. Povolení k silniční dopravě uděloval okresní národní výbor, pokud doprava nepřesahovala obvod jeho působnosti a nešlo-li o dopravu nebezpečných věcí, v ostatních případech krajský národní výbor. Pro provozování taxislužby zákon

nestanovil odbornou či jinou způsobilost, podmínka provozování koncese byla stejná jako u silniční dopravy, stejně tak orgány vyjadřující se k žádosti o koncesi a speciální právní předpis.

První změna přílohy č. 3 v rámci této koncesované živnosti nabyla účinnosti dne 1. 1. 1996, provedena byla zákonem č. 286/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon ČNR č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. Původní živnost "Silniční motorová doprava" byla nahrazena novými koncesovanými živnostmi, rozlišujícími dopravu osobní a nákladní. Toto řešení mělo odstranit problémy, které vyplývaly z původní právní úpravy, která znala pouze jednu živnost, do níž bylo nutno zahrnovat devět různých druhů dopravy. Řešení bylo v souladu s novým zákonem o silniční motorové dopravě. Rovněž názvy orgánů vyjadřujících se k žádosti o koncesi byly uvedeny do souladu se skutečností.⁵⁵ Živnost „Taxislužba“ zůstala, vyjma úpravy orgánu státní správy vyjadřujícího se k žádosti o koncesi, nedotčena.

Další změna byla provedena zákonem č. 356/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Účinnosti nabyla dne 1. 3. 2000. Úprava spočívala ve zpřesnění příslušnosti orgánu státní správy, který se vyjadřoval k žádosti o koncesi pro obor živnosti "Silniční motorová doprava osobní" a "Silniční motorová doprava nákladní". Odborná způsobilost v části praxe pro mezinárodní dopravu oboru živnosti "Silniční motorová doprava nákladní" byla stanovena s ohledem na ochranu tuzemského trhu. U živnosti „Taxislužba“ spočívala úprava ve stanovení požadované odborné způsobilosti, podmínek provozování živnosti a zpřesnění příslušnosti orgánu státní správy, který se vyjadřoval k žádosti o koncesi pro obor živnosti tak, aby bylo znění v

---

⁵⁵ Důvodová zpráva - 1650/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění a doplňuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona ČNR č. 591/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákon č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb. a zákona č. 200/1994 Sb., a mění a doplňuje zákon ČNR č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech). In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

souladu s tehdy platnou právní úpravou, danou zákonem č. 111/1994 Sb., ve znění zákona č. 304/1997 Sb.⁵⁶

Ke dni 1. 5. 2004 došlo k další změně, tentokrát zákonem č. 167/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony. U živnosti "Silniční motorová doprava nákladní" došlo k vypuštění odborné způsobilosti pro mezinárodní dopravu spočívající v provozování silniční motorové dopravy vnitrostátní po dobu nejméně 3 roky před podáním žádosti o koncesi. Požadavek byl již obsažen v ustanovení § 6 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, v platném znění. Došlo tak k odstranění duplicitního požadavku na praxi vzniklého v důsledku neprovázanosti právních předpisů.

Velká změna této koncesované živnosti proběhla k 1. 7. 2008 zákonem č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Touto změnou došlo ke sloučení koncesované živnosti "Silniční motorová doprava osobní", "Silniční motorová doprava nákladní" a "Taxislužba". Důvodem byl obdobný charakter činností, požadavků na odbornou způsobilost a nedůvodnost toho, aby tyto činnosti vyžadovaly tři koncese. Zároveň se v návaznosti na zákon o silniční dopravě vymezily jednotlivé druhy dopravy přímo v předmětu podnikání živnosti.⁵⁷

Zatím poslední změna proběhla zákonem č. 119/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Zákon 119/2012 Sb. byl vypracován s ohledem na nutnost vytvořit v českém právním řádu podmínky pro přímou aplikaci nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 ze dne 21. 10. 2009, kterým se zavádějí společná pravidla týkající se

---

⁵⁶ Důvodová zpráva – 263/0 Vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

⁵⁷ Důvodová zpráva – 354/0 Vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

závazných podmínek pro výkon povolání podnikatele v silniční dopravě a zrušuje směrnice Rady 96/26/ES (dále jen nařízení). Změna spočívala ve výrazném zjednodušení systému koncesovaných živností v oblasti silniční motorové dopravy (konkrétně ve snížení počtu živností z 11 na 4 a zjednodušení jejich rozdělení) a reagovala na změny základních podmínek pro tyto živnosti. Dále reagovala na odchylky provedené v zákoně o silniční dopravě zejména ve vztahu k odpovědnému zástupci.

Aktuální znění předmětu podnikání je tedy „Silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidla určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče, - nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidla určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče“. Speciálním právním předpisem je zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě. Zákon rozlišuje, jak je z předmětu podnikání patrné, provozování koncese velkými nebo malými vozidly.

Pro získání živnostenského oprávnění pro provozování silniční motorové dopravy malými vozidly (vozidlo do 3,5 tuny nebo vozidlo určené pro přepravu méně než 9 osob) nestanoví živnostenský zákon ani zákon o silniční dopravě žádné zvláštní podmínky. Dopravní úřad vydá k žádosti o koncesi pro provozování dopravy malými vozidly vždy souhlasné stanovisko.

Pro provozování silniční motorové dopravy velkými vozidly (vozidlo nad 3,5 tuny nebo pro přepravu více jak 9 osob) musí žadatel splňovat zvláštní podmínky provozování živnosti podle § 6 odst. 1 zákona o silniční dopravě, a to usazení, dobrou pověst, finanční způsobilost a odbornou způsobilost.

Požadavek na usazení podnikatele je konkretizován v čl. 5 nařízení. Podle citovaného článku musí mít podnikatel v členském státě, ve kterém bude činnost provozována, sídlo s prostorami, v nichž uchovává svou klíčovou dokumentaci, zejména své účetní doklady, doklady o vedení zaměstnanců, doklady týkající se doby řízení a doby odpočinku atd. Po udělení oprávnění k podnikatelské činnosti musí mít podnikatel k dispozici jedno nebo více vozidel, prostřednictvím nichž svou činnost vykonává. Svou činnost musí podnikatel vykonávat účinně a nepřetržitě v provozovně

umístěné v daném členském státě.⁵⁸ V počátcích platnosti této právní úpravy činil tento bod živnostenským i dopravním úřadům určité problémy. Ze znění nařízení by bylo možno dovodit, že podnikatel je povinen zřídit pro provozování koncese velkými vozidly provozovnu. Po prvotních výkladových nejasnostech bylo stanoveno, že podmínku zřízení provozovny by živnostenský úřad podnikateli stanovil v rozhodnutí o udělení koncese pouze v případě, že by tato podmínka byla uvedena ve stanovisku dopravního úřadu. V praxi povinnost splnění této podmínky dopravní úřady, potažmo tedy živnostenské úřady, v současné době neukládají. Provozovna ve smyslu čl. 5 nařízení je v praxi vykládána jako prostor, který podnikatel určí jako místo, kde má uloženu dokumentaci, tedy ne jako provozovna ve smyslu živnostenského zákona. Nejasnosti plynuly i z případného přerušení provozování koncese podnikatelem (viz. kapitola č. 3.7). Splnění podmínky usazení posuzuje příslušný dopravní úřad.

Další podmínkou je podmínka dobré pověsti. Tuto podmínku musí splňovat i odpovědný zástupce. Podle § 7 zákona o silniční dopravě má dobrou pověst osoba, která je bezúhonná podle živnostenského zákona, pokud dobrou pověst neztratila rozhodnutím podle § 35a zákona o silniční dopravě. Splnění podmínky bezúhonnosti se v návaznosti na čl. 19 nařízení prokazuje výpisem z Evidence rejstříku trestů. Splnění podmínky bezúhonnosti posuzuje živnostenský úřad při žádosti o vydání koncese nebo změnu rozhodnutí o udělení koncese nebo při žádosti o schválení odpovědného zástupce. Pokud není splněna podmínka bezúhonnosti, není ani splněna podmínka dobré pověsti.

Podmínka finanční způsobilosti je další podmínkou, kterou musí splňovat žadatel o koncesi pro provozování silniční motorové dopravy velkými vozidly. Podmínka je stanovena § 8 zákona o silniční dopravě. Finanční způsobilost lze prokázat všemi způsoby uvedenými v čl. 7 nařízení, konkrétně zahajovací rozvahou nebo zahajovací rozvahou ve zjednodušeném rozsahu, zahajovacím přehledem obchodního majetku, event. i potvrzením jako je bankovní záruka nebo pojištění. Splnění finanční způsobilosti je podnikatel povinen prokazovat každoročně. Trvání finanční způsobilosti

---

⁵⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 ze dne 21. 10. 2009, kterým se zavádějí společná pravidla týkající se závazných podmínek pro výkon povolání podnikatele v silniční dopravě a zrušuje směrnice Rady 96/26/ES. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

se prokazuje na každý kalendářní rok nejpozději do 31. července daného roku. Problematická je v praxi zejména skutečnost, že doklady prokazující finanční způsobilost při žádosti o koncesi shromažďují živnostenské úřady, ovšem finanční způsobilost posuzuje dopravní úřad. V praxi dochází k situacím, kdy podnikatelem doložené doklady nejsou dostačující pro prokázání finanční způsobilosti, dopravní úřad jej tedy vyzývá k jejich doplnění a živnostenský úřad přerušuje zahájené řízení o udělení koncese. V praxi by bylo vhodnější, aby podnikatel dokládal doklady prokazující finanční způsobilost přímo dopravnímu úřadu a ten mu vydal potvrzení o jejím splnění, které by bylo následně využito jako podklad pro řízení o udělení koncese. Nedochovalo by tak k nejasnostem ze strany podnikatele, který jednomu úřadu podklady předkládá, ale jiný úřad je posuzuje, tedy podnikateli není zcela jasné, s kým má vlastně jednat, na koho se v souvislosti s podmínkou splnění finanční způsobilosti obracet. Obdobný postup se uplatňoval v předchozí právní úpravě.

Poslední podmínkou, kterou musí žadatel splňovat, je podmínka odborné způsobilosti, která je v návaznosti na čl. 8 a čl. 21 nařízení upravena v § 8a zákona o silniční dopravě. Podle § 8a je podmínka odborné způsobilosti splněna, je-li odborně způsobilý odpovědný zástupce podnikatele v silniční dopravě (více k odpovědnému zástupci pro silniční motorovou dopravu viz. kapitola č. 3.5). Odborná způsobilost se prokazuje živnostenskému úřadu osvědčením o odborné způsobilosti pro provozování silniční dopravy, které vydá dopravní úřad na základě úspěšně složené zkoušky z předmětů a za podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo orgán jiného členského státu než České republiky podle přímo použitelného předpisu Evropské unie. Odborná způsobilost se prokazuje zvláště pro nákladní dopravu provozovanou vozidlem nebo jízdní soupravou o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, a zvláště pro osobní dopravu provozovanou vozidlem určeným pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče.

Co se týče konkretizace činností, které podnikatel může na základě této koncese vykonávat, jsou podrobně definovány v nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností (viz. příloha C). Jedná se zejména o činnosti zajišťující přepravu osob, zvířat nebo věcí silničními motorovými vozidly pro cizí potřebu a přemísťování silničních motorových vozidel po komunikacích a volném terénu

4.3 Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin

Tato koncesovaná živnost byla do přílohy č. 3 živnostenského zákona zařazena ke dni 1. 7. 1997 zákonem č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu) ve znění „Výroba a úprava kvasného lihu (s výjimkou ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením)“. Do té doby platná právní úprava vycházela z podmínek státního, plánem řízeného hospodářství, nevyhovovala tehdejšími podmínkám. Skutečnost, že povinnosti při výrobě a uvádění lihu do oběhu byly ukládány právnickým a fyzickým osobám vyhláškami, nebyla v souladu s Ústavou České republiky a Listinou základních práv a svobod. Předpokladem pro vydání koncese pro výrobu lihu bylo vysokoškolské nebo středoškolské vzdělání v oboru chemie, potravinářské chemie, zemědělství, lékařství nebo farmacie a v případě středoškolského vzdělání i tříletá praxe. Udělení koncese se nevyžadovalo pro pěstitelské pálenice, protože jde o drobné provozovny, jejichž činnost je omezena sezónně na dobu čtyř měsíců a produkt pěstitelských pálenic není určen k tržnímu prodeji. S ohledem na tyto skutečnosti nebylo nutné u osob provozujících tuto živnost odborné středoškolské, popřípadě vysokoškolské vzdělání, vyžadované pro ostatní lihovarskou výrobu. K žádosti o koncesi se vyjadřovalo Ministerstvo zemědělství a zvláštním právním předpisem byl zákon č. 61/1997 o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu).

K datu 1. 1. 2004 došlo k úpravě předmětu podnikání této živnosti koncesované na „Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením)“, a to zákonem č. 354/2003 Sb. kterým se mění

některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o spotřebních daních. Došlo k doplnění předmětu podnikání o výrobu a úpravu konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů, tedy o potravinářské výroby (§ 16 vyhlášky č. 335/1997 Sb., ve znění vyhlášky č. 45/2000 Sb.). Tyto druhy lihu se do té doby vyráběly a upravovaly na základě živnostenského oprávnění k provozování živnosti ohlašovací volně.

Další změnou prošla tato koncese k datu 1. 5. 2004. Změna byla provedena zákonem č. 167/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony. Změnou došlo k úpravě požadavků na odbornou způsobilost. Tato úprava souvisela s požadavkem na sjednocení terminologie v souladu s platnou právní úpravou v oblasti vysokého školství a středoškolského vzdělání. Změna rovněž umožnila prokázat odbornou způsobilost dle § 27 odst. 2 věta druhá návrhu, tedy přímo doklady dle § 19 odst. 1 písm. a) zákona o uznávání odborné kvalifikace.⁵⁹

Významná změna této koncesované živnosti nastala k 1. 7. 2008 zákonem č. 130/2008, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Požadovaná odborná způsobilost spočívající ve vzdělání se terminologicky přizpůsobila platné právní úpravě školského zákona a zákona o vysokých školách. Pro větší přehlednost se možnost prokázat odbornou způsobilost osvědčením o rekvalifikaci v kombinaci s praxí v oboru (v dosavadní úpravě § 24 odst. 1) promítla přímo do přílohy živnostenského zákona. Současně se umožnilo prokázat odbornou způsobilost doklady vydanými institucemi akreditovanými podle zvláštních právních předpisů. Pro lepší orientaci podnikatele byla nově upravena odkazem na ustanovení § 7 odst. 5 živnostenského zákona namísto dosavadního odkazu na zákon o uznávání odborných kvalifikací možnost doložit kvalifikaci živnostenskému úřadu přímo doklady získanými v jiném státě EU v návaznosti na přílohu č. IV směrnice 2005/36/ES.⁶⁰

---

⁵⁹ Důvodová zpráva – 200/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

⁶⁰ Důvodová zpráva – 354/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

S účinností od 17. 10. 2013 došlo zatím k poslední změně této živnosti koncesované, a to zákonem č. 309/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Touto změnou došlo k úpravě předmětu podnikání "Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením)" tak, že byla doplněna slova "a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin". Byly rovněž upraveny podmínky odborné způsobilosti a sloupec č. 4 – orgán státní správy vyjadřující se k žádosti o koncesi.

Cílem této právní úpravy bylo podřadit prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin režimu koncesované živnosti a získat tak přehled o prodejcích tohoto lihu a lihovin. Podle původní právní úpravy bylo možno líh a lihoviny distribuovat a prodávat v obchodní síti v rámci oprávnění k provozování živnosti volné "Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona" a v restauracích a zařízeních poskytujících občerstvení na základě oprávnění pro řemeslnou živnost "Hostinská činnost". V obou případech se jednalo o ohlašovací živnosti, kde podnikání lze zahájit již dnem jejich ohlášení živnostenskému úřadu. Prodávat líh a lihoviny mohli rovněž jejich výrobci, a to na základě oprávnění ke koncesované živnosti "Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením).⁶¹ Z nové právní úpravy vyplývá, že držitelem koncesované živnosti v rozsahu „prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin“ musí být všichni podnikatelé, kteří se zabývají distribucí kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin a prodejem těchto produktů jak dalším podnikatelským subjektům (distributoři), tak i konečným spotřebitelům.

Nová právní úprava nepřinesla pro získání koncese v rozsahu předmětu podnikání „výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických

---

⁶¹ Důvodová zpráva – 941/0 Vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

nápojů“ žádné změny v posuzování odborné způsobilosti ani v podmínkách, za kterých vydává stanovisko Ministerstvo zemědělství. Týkala se pouze rozšíření dosavadního předmětu podnikání. Požadovaná odborná způsobilost spočívá v prokázání vysokoškolského, vyššího odborného nebo středního vzdělání v oboru potravinářství, chemie, zemědělství, farmacie, lékařství, nebo veterinárního lékařství, přičemž s vyšším odborným a středoškolským vzdělání se pojí ještě požadavek na prokázání 3 let praxe v oboru. Odborná způsobilost může být též prokázána osvědčením o rekvalifikaci nebo jiným dokladem o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaným příslušným orgánem a prokázáním 3 leté praxe v oboru. Možnost prokázat odbornou způsobilost má žadatel rovněž doklady o odborné kvalifikaci, které osvědčují, že předmětnou činnost vykonával v jiném členském státě Evropské unie po dobu 6 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba ve vedoucím postavení, přičemž výkon činnosti nesmí být ukončen více než 10 let před podáním žádosti o koncesi; nebo po dobu 3 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně tříleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu; nebo po dobu 4 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně dvouleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu; nebo po dobu 3 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba, prokáže-li, že vykonával předmětnou činnost nejméně 5 let v pracovněprávním vztahu, přičemž výkon činnosti nesmí být ukončen více než 10 let před ohlášením živnosti nebo podáním žádosti o koncesi; nebo po dobu 5 po sobě jdoucích let ve vedoucím postavení, z toho nejméně 3 roky v odborné funkci s odpovědností za nejméně jedno oddělení závodu, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně tříleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu.⁶²

---

⁶²Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů,

Orgánem vyjadřujícím se ke koncesi v rozsahu „výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů“ je Ministerstvo zemědělství. K žádosti o koncesi žadatel sdělí, v souladu s § 3 odst. 3 zákona o lihu, adresu umístění lihovaru nebo zvláštního lihovaru a přiloží popis a nákres uspořádání výrobního zařízení lihovaru nebo zvláštního lihovaru, technickou (projektovou) dokumentaci výrobního zařízení lihovaru nebo zvláštního lihovaru a doklad o vlastnickém, užívacím nebo jiném obdobném právu k provozovně a k výrobnímu zařízení uvedeného lihovaru nebo zvláštního lihovaru. Kladné stanovisko vydá Ministerstvo zemědělství, jsou-li splněny veškeré výše uvedené požadavky. Ve stanovisku uvede adresu provozovny, která byla pro výrobu konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů schválena a uvede rozsah povolených činností. Na základě kladného stanoviska Ministerstva zemědělství rozhodne živnostenský úřad o udělení koncese a v rozhodnutí uloží podmínky provozování živnosti, v nichž zejména omezí provozování činnosti na schválenou provozovnu. Pokud by měl vlastník této koncese zájem provozovat koncesovanou živnost v další provozovně určené k výrobě konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů, než pro kterou bylo vydáno stanovisko v souvislosti se žádostí o koncesi, musí tuto novou provozovnu opět schválit Ministerstvo zemědělství a schválení této provozovny proběhne opět ve správním řízení formou změny rozhodnutí o udělení koncese.⁶³

Speciálním právním předpisem je zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu).

V rámci této živnosti je podnikatel oprávněn zejména vyrábět líc, upravovat, líc, vyrábět alkohol, prodávat kvasný líc, konzumní líc a lihoviny.⁶⁴

---

§ 7. In: Sbírka předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

⁶³ Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), § 3. In: Sbírka předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

⁶⁴ Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností . In: Sbírka předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

V souvislosti s přijetím nové právní úpravy týkající se prodeje lihu vznikly v praxi problémy související s prodejem výrobků obsahujících líh, které nejsou nápoji jako destiláty. Na živnostenské úřady se obracely zejména lékárny, v nichž docházelo k prodeji lihu určeného k dezinfekci a prodeji přípravků obsahujících líh (bylinné sirupy proti kašli apod.), s dotazem, zda mají k tomuto prodeji vlastnit koncesi. K této problematice zaujalo stanovisko Ministerstvo zdravotnictví, z něhož je patrné, že prodej lihu v lékárnách lze považovat za výdej léčivého přípravku určeného k zevnímu použití jež odpovídá definici lékařské péče, čili za činnost, která není živností. Co se týče doplňků stravy obsahujících líh, pak ani na tyto výrobky se nevztahuje povinnost prodejce vlastnit oprávnění k provozování koncesované živnosti, tyto výrobky lze prodávat na základě oprávnění k provozování ohlašovací živnosti volné.

V praxi se rovněž vyskytly nejasnosti týkající se pořádání kulturních a společenských akcí různými spolky, na nichž dochází k prodeji lihovin. Ve většině případů se jedná o akce pořádané jednou či dvakrát ročně. V této věci se dotazovaly sbory dobrovolných hasičů, rybáři, sportovní kluby apod. na povinnost vlastní koncesi k prodeji alkoholu. V této věci lze zaujmout vcelku jednoznačné stanovisko, že pokud se jedná o činnost provozovanou sezónně, při určitých opakujících se příležitostech, pak jde o činnost soustavnou. Vzhledem k naplnění i ostatních znaků vymezujících živnost by tedy tyto spolky měly vlastnit koncesi k prodeji alkoholu. Pro úplnost je třeba dodat, že tato činnost by měla být vedlejší hospodářskou činností spolku, vedle jeho hlavní činnosti, za jejímž účelem byl založen.

4.4 Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob

Tato koncesovaná živnost je součástí přílohy č. 3 k živnostenskému zákonu ode dne 1. 1. 1992, tedy od počátku platnosti živnostenského zákona. Předmět podnikání podle původní právní úpravy nesl název „Zřizování poplašných zařízení“. Pro získání této koncese stanovil živnostenský zákon splnění podmínky odborné způsobilosti podle § 21, 22 živnostenského zákona, tedy vzdělání v oboru plus příslušnou délku praxe. Podmínkou stanovenou pro provozování živnosti byla spolehlivost všech zaměstnanců podle § 27 odst. 2 živnostenského zákona, která se posuzovala ve vztahu k předmětu

podnikání se zřetelem na ochranu života, zdraví, majetkových a jiných práv osob a veřejných zájmů. Orgánem vyjadřujícím se k žádosti o koncesi bylo Ministerstvo vnitra.

První změna byla provedena ke dni 1. 1. 1996 zákonem č. 286/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon ČNR č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. Touto změnou byla z přílohy č. 3 k živnostenskému zákonu vypuštěna živnost "Zřizování poplašných zařízení", která se v souladu s připravovaným zákonem o soukromých bezpečnostních činnostech nahradila činností "Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob". Došlo rovněž k úpravě požadavku na odbornou způsobilost, který byl zanesen přímo do přílohy č. 3, ovšem podmínky odborné způsobilosti se nezměnily, stále spočívaly ve vzdělání v oboru a dosažené praxi.

Další změna proběhla zákonem č. 356/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a to ke dni 1. 3. 2000. Úprava se týkala jednoznačného určení odborné způsobilosti a z důvodu ochrany osob a majetku také zpřísnění podmínek provozování živnosti, kdy podmínka bezúhonnosti všech zaměstnanců byla shledána důležitější a náročnější podmínkou než spolehlivost.⁶⁵

Následná změna byla provedena ke dni 1. 5. 2004 zákonem č. 167/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony. Na základě požadavku na sjednocení terminologie v souladu s platnou právní úpravou vysokého školství a školského zákona došlo k úpravě odborné způsobilosti ve sloupci 2. přílohy č. 3. Nová právní úprava odstranila požadavek vyžadující stanovisko Ministerstva vnitra jako orgánu vyjadřujícího se k žádosti o koncesi. Činnost již dále nebyla upravena zvláštními právními předpisy a nebyly stanoveny požadavky, na jejichž splnění by bylo možno

---

⁶⁵ Důvodová zpráva – 263/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

stanovisko vázat. Činnost byla ponechána v koncesích z důvodů nutnosti zachovat požadavek na bezúhonnost všech zaměstnanců.⁶⁶

K datu 1. 7. 2008 byla tato koncese změněna zákonem č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Požadovaná odborná způsobilost spočívající ve vzdělání se terminologicky přizpůsobila platné právní úpravě školského zákona a zákona o vysokých školách. Přibyla možnost prokázat odbornou způsobilost osvědčením o rekvalifikaci v kombinaci s praxí v oboru. Změna současně umožnila prokázat odbornou způsobilost též doklady vydanými institucemi akreditovanými podle zvláštních právních předpisů.

Zákonem č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky, byla provedena další změna této koncese. Změna se týkala podmínky provozování koncesované živnosti, konkrétně pak podmínky bezúhonnosti všech zaměstnanců. Do živnostenského zákona byl vložen nový § 6a, který upravoval podmínku bezúhonnosti všech zaměstnanců mimo jiné pro výkon této koncese. Podnikatel byl povinen zajistit, aby všichni zaměstnanci podílející se na výkonu živnosti byli bezúhonní ve smyslu § 6a živnostenského zákona. Tato změna byla účinná od 1. 1. 2009.

Poslední změna této koncese byla provedena zákonem č. 155/2010 Sb., kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů, a to ke dni 1. 8. 2010. Cílem této úpravy bylo především odstranit, snížit a redukovat nadbytečnou zátěž podnikatelů a nalézt nová, administrativně méně náročná řešení. Z tohoto důvodu byl živnostenský zákon podroben důkladné analýze. Výsledkem této analýzy bylo zjištění, že předchozí právní úpravou požadovaná podmínka bezúhonnosti všech zaměstnanců podle § 6a živnostenského zákona je nejasně a nepřesně formulovaná a těžce aplikovatelná. Z toho důvodu byl § 6a

---

⁶⁶ Důvodová zpráva – 200/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

z živnostenského zákona odstraněn a podmínka bezúhonnosti všech zaměstnanců se změnila na bezúhonnost všech osob, které pro podnikatele předmětnou činnost vykonávají, s odkazem na § 6 odst. 2 živnostenského zákona.⁶⁷

Současná právní úprava stanoví pro získání koncese podmínky odborné způsobilosti spočívající v dosažení vzdělání vysokoškolského, vyššího odborného, středního s maturitní zkouškou nebo s výučním listem, a to v oborech zaměřených na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku. K dosaženému vysokoškolskému vzdělání musí žadatel doložit 1 rok praxe v oboru, k vyššímu odbornému a střednímu s maturitní zkouškou 2 roky praxe v oboru a ke střednímu s výučním listem 3 roky praxe v oboru. Odbornou způsobilosti lze též prokázat osvědčením o rekvalifikaci nebo jiným dokladem o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost, vydaným příslušným orgánem a prokázáním 4 let praxe v oboru.

Pro provozování živnosti zákon stanoví podmínku, jejíž splnění se vyžaduje podle § 27 odst. 3 živnostenského zákona. Je jí bezúhonnost všech osob, které pro podnikatele předmětnou činnost vykonávají. Bezúhonnost těchto osob se posuzuje v souvislosti s § 6 odst. 2 živnostenského zákona. Osoba vykonávající činnosti spočívající poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob nesmí být pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin související s podnikáním. Toto ustanovení se netýká zaměstnanců a osob vykonávajících v rámci provozování živnosti jiné práce nesouvisející přímo s výkonem odborných činností koncesované živnosti.

K žádosti o koncesi se nevyjadřuje žádný orgán státní správy a provozování živnosti není upraveno žádným zvláštním právním předpisem.

V rámci živnosti může podnikatel vykonávat činnosti spojené s projektováním, montáží, kontrolou, údržbou a opravami elektronických poplachových systémů určených k ochraně majetku a osob před neoprávněnými zásahy, a montáží, opravami, údržbou a revizemi mechanických zábranných systémů.⁶⁸

---

⁶⁷ Důvodová zpráva – 1048/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

⁶⁸ Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností. In: *Sbírka předpisů České republiky*; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

V praxi činila problémy zejména povinnost podnikatele zajistit výkon činností pouze zaměstnanci bezúhonnými ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona. Do 1. 1. 2010 živnostenský zákon stanovil jako podmínku provozování této koncesované živnosti bezúhonnost všech zaměstnanců. Z této podmínky jasně plynul požadavek bezúhonnosti pro všechny zaměstnance, bez ohledu na vykonávané činnosti - bezúhonná musela být např. i účetní, byla-li zaměstnancem podnikatele podnikajícího v této koncesované živnosti. Změnu přinesla změna živnostenského zákona zákonem č. 274/2008 Sb., kdy byla podmínka bezúhonnosti všech zaměstnanců nahrazena podmínkou bezúhonnosti všech osob vykonávajících pro podnikatele předmětnou živnost. Tato změna odstranila nelogičnost předchozí právní úpravy a v praxi přispěla k usnadnění aplikace této podmínky ze strany živnostenských úřadů a zároveň k pochopení problematiky ze strany podnikatelů.

4.5 Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva

Tato koncesovaná živnost je v příloze č. 3 k živnostenskému zákonu zařazena od počátku jeho účinnosti, tedy od 1. 1. 1992. Původně se jednalo o dvě samostatné koncesované živnosti, a to ve znění „Vývoj, výroba, nákup, prodej, přeprava a znehodnocování střeliva“ a „Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování a znehodnocování zbraní“. Odborná způsobilost pro obě živnosti spočívala ve splnění podmínky odborné způsobilosti podle § 21, 22 živnostenského zákona, tedy vzdělání v oboru plus příslušná délka praxe. Podmínky pro provozování živnosti nebyly přílohou č. 3 stanoveny. Orgánem vyjadřujícím se k žádosti o koncesi byl příslušný ústřední orgán státní správy republiky a příslušné ministerstvo vnitra. Speciálním zákonem byl zákon 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu.

První změna těchto koncesí nastala k 1. 1. 1996 zákonem č. 286/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon ČNR č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. Potřebné odborné způsobilosti u těchto dvou koncesí se rozdělily podle povahy

příslušných činností, jednak na oblast vývoje, výroby, oprav, úprav a znehodnocování včetně přepravy a na oblast nákupu, prodeje a půjčování včetně přepravy. Tato úprava respektovala rozdílné podmínky provozování příslušných činností i rozdílnou odbornou způsobilost potřebnou pro jejich provozování. Provedené úpravy byly plně v souladu se zněním právních předpisů z příslušné oblasti. V souladu se zněním nového zákona o zbraních a střelivu se doplnily živnosti "Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání a znehodnocování vojenských zbraní" a "Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání a znehodnocování vojenského střeliva".⁶⁹

Následující změna byla provedena zákonem č. 356/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Změna se týká koncesované živnosti "Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání a znehodnocování zbraní podléhajících registraci podle zákona". Upravovala a zpřesňovala se zde odborná způsobilost pro její provozování, i ve vazbě na příslušné učební obory.

Zákonem č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), byla provedena další změna, a to ke dni 1. 1. 2003. Cílem této novelizace bylo zkvalitnit a zjednodušit vydávání koncesních listin k podnikání v oblasti zbraní a střeliva. Současně byla přijata opatření týkající se koncesí pro provozování živností v oblasti zbraní a střeliva pro přechodné období, v souvislosti se změnami oborů činností a požadované odborné způsobilosti. Touto změnou došlo k úpravě předmětů podnikání, po úpravě ve znění „Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní“ a „Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení střeliva“. V souvislosti s touto změnou došlo k úpravě odborné způsobilosti, mimo jiné pro „výrobu, opravy, úpravy,

---

⁶⁹ Důvodová zpráva – 1650/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění a doplňuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání /živnostenský zákon/, ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona ČNR č. 591/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákon č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb. a zákona č. 200/1994 Sb., a mění a doplňuje zákon ČNR č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

znehodnocování a ničení střeliva“ stanovil zákon jako jinou podmínku provozování živnosti věk nejméně 21 let.

Další změna byla provedena změna zákonem č. 167/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony. Došlo k formální úpravě odborné způsobilosti u obou koncesovaných živností v souvislosti s platnou právní úpravou v oblasti vysokého školství a školského zákona. U živnosti "Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní" se s ohledem na skutečnost, že v zákoně o zbraních (č. 119/2002 Sb.) nebyl uveden orgán státní správy, který by se vyjadřoval ke koncesi, ani nebyla úprava, která by řešila kritéria, jež musí podnikatel splnit pro obdržení kladného stanoviska tohoto orgánu, ponechal jako orgán vyjadřující se ke koncesi pouze Ministerstvo vnitra (v návaznosti na § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb.).⁷⁰ Tato změna byla účinná od 1. 5. 2004.

Důležitá změna byla ke dni 1. 7. 2008 provedena zákonem č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Požadovaná odborná způsobilost spočívající ve vzdělání byla terminologicky přizpůsobena platné právní úpravě školského zákona a zákona o vysokých školách. Pro větší přehlednost se možnost prokázat odbornou způsobilost osvědčením o rekvalifikaci v kombinaci s praxí v oboru (v dosavadní úpravě § 24 odst. 1) promítla přímo do přílohy živnostenského zákona. Bylo zároveň umožněno prokázat odbornou způsobilost též doklady vydanými institucemi akreditovanými podle zvláštních právních předpisů (např. v návaznosti na zákon č. 179/2006 Sb.). Dále došlo ke sloučení živností v oblasti zbraní a oblasti střeliva do jedné živnosti "Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva". Byla terminologicky zpřesněna odborná způsobilost potřebná pro získání živnostenského oprávnění. V souladu se zákonem č. 61/1988 Sb. byl upřesněn orgán, který se vyjadřuje

---

⁷⁰ Důvodová zpráva – 200/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

k žádosti o koncesi, a to pro činnosti“ vývoj, výroba, ničení a zneškodňování střeliva“. Ze sloupce 4 - Orgán státní správy, který se vyjadřuje k žádosti o koncesi, bylo vypuštěno Ministerstvo vnitra jako orgán, který se vyjadřuje ke koncesi ve vazbě na § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb. (lustrační zákon). Dosavadní úprava byla neaplikovatelná, institut spolehlivosti nebyl v živnostenském zákoně zakotven, a vyjádření Ministerstva vnitra nebylo ve zvláštních předpisech upraveno. Proto byla stanovena spolehlivost podnikatele nebo statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu ve smyslu zákona č. 451/1991 Sb. jako podmínka, jejíž splnění se vyžaduje podle § 27 odst. 3 živnostenského zákona.⁷¹

Poslední změna proběhla k datu 1. 8. 2010 a byla provedena zákonem č. 155/2010 Sb., kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů. Došlo ke změně orgánu vyjadřujícího se k žádosti o koncesi. Ze systémového hlediska bylo vhodnější svěřit vydávání stanoviska ke koncesi Českému úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva, který byl dozorovým orgánem v oblasti zbraní a střeliva podle zákona č. 156/2000 Sb., než Ministerstvu průmyslu a obchodu, které bylo přezkumným orgánem v řízeních o udělení koncese. Dále byla odstraněna terminologická nepřesnost původní právní úpravy.⁷²

Odborná způsobilost pro výkon této živnosti je stanovena pro jednotlivé rozsahy předmětu podnikání. Pro „vývoj, výrobu, opravy, úpravy, znehodnocování a ničení zbraní“ je požadováno vzdělání vysokoškolské, vyšší odborné, střední s maturitou nebo střední s výučním listem, a to v oborech zaměřených na technické vědy nebo technologie, výuční list pak v oboru puškař nebo nástrojař. Ke všem stupňům vzdělání požaduje zákon prokázání 3 let praxe v oboru. Odbornou způsobilost lze též prokázat osvědčením o rekvalifikaci nebo jiným dokladem o odborné kvalifikaci pro příslušnou

---

⁷¹ Důvodová zpráva – 354/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

⁷² Důvodová zpráva – 1048/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

pracovní činnost vydaným příslušným orgánem a prokázáním 4 let praxe v oboru. Pro „nákup, prodej, přepravu, půjčování a uschovávání, zbraní a střeliva“ je požadováno vzdělání vysokoškolské nebo vyšší odborné v oborech zaměřených na ekonomii, vojenství, policii, technické vědy nebo technologie a doložení praxe v oboru v délce 1 nebo 2 roky dle stupně vzdělání, nebo vzdělání střední s maturitní zkouškou v oboru technickém, ekonomickém, vojenském nebo policejním a 2 roky praxe v oboru, nebo vzdělání střední s výučním listem v oboru vzdělání prodavač se specializací na zbraně a střelivo nebo příbuzném oboru a 3 roky praxe v obchodní činnosti se zbraněmi a střelivem, nebo vzdělání střední s výučním listem v oboru vzdělání puškař nebo nástrojař a 3 roky praxe v oboru nebo 1 rok praxe v obchodní činnosti se zbraněmi a střelivem. Odbornou způsobilost lze prokázat i osvědčením o rekvalifikaci nebo jiným dokladem o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaným příslušným orgánem a prokázáním 4 let praxe v oboru. Pro „výrobu, opravy, úpravy, znehodnocování a ničení střeliva“ jsou stanoveny podmínky odborné způsobilosti stejné jako pro vývoj, výrobu, opravy, úpravy, znehodnocování a ničení zbraní, k čemuž zákon dále požaduje oprávnění nebo průkaz pyrotechnika a věk nejméně 21 let. Pro „vývoj střeliva“ je odborná způsobilost stanovena v dosažení vysokoškolského vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na technické vědy nebo technologie, studijní obor teorie a technologie výbušnin a 3 roky praxe v oboru.

Podmínkou, jejíž splnění se vyžaduje podle § 27 odst. 3 živnostenského zákona, je spolehlivost podnikatele nebo člena statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu. Splnění této podmínky prokáže podnikatel lustračním osvědčením vydaným podle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky. Lustrační osvědčení vydává na základě žádosti Ministerstvo vnitra a osvědčuje tím, že lustrovaná osoba byla či nebyla v období od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989 příslušníkem Sboru národní bezpečnosti zařazeným ve složce Státní bezpečnosti, nebo evidována v materiálech Státní bezpečnosti jako spolupracovník ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Povinnost prokázat spolehlivost se nevztahuje na podnikatele či člena statutárního orgánu narozeného po 1. prosinci 1971. Lustrační osvědčení nepřikládá žadatel k žádosti o koncesi, je však povinen prokázat jím splnění podmínky stanovené zákonem kdykoli v průběhu výkonu této koncesované živnosti.

Další podmínkou, kterou živnostenský zákon vymezuje a kterou živnostenský úřad stanoví v rozhodnutí o udělení koncese, je podmínka pro nabývání výbušnin a výbušných předmětů a provádění činností s nimi, stanovující povinnost podnikatele nebo jeho odpovědného zástupce splňovat odbornou způsobilost stanovenou pro obor výzkum, vývoj, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin, a to přiměřeně rozsahu živnostenského oprávnění.

Orgánem, vyjadřujícím se k žádosti o koncesi je v rozsahu živnosti „vývoj, výroba, ničení, znehodnocování střeliva Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva. „*Při vydání stanoviska úřad posuzuje, zda žadatel o koncesi pro provozování požadované činnosti vlastní nebo má zajištěn přístup ke schválenému zařízení a vybavení potřebnému pro vykonávání této činnosti, a vlastní, nebo má zajištěn přístup k objektům, které byly pro provozování požadované činnosti povoleny podle zvláštního zákona. U žadatelů o koncesi je úřad oprávněn ověřit stav vybavenosti v rozsahu tohoto ustanovení.*“⁷³ Pro zbylý rozsah předmětu podnikání není stanoven žádný vyjadřující se orgán státní správy.

Speciálním předpisem upravujícím činnost v oblasti zbraní a střeliva je zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních).

V rámci této živnosti může podnikatel vykonávat činnosti spočívající ve vývoji a výrobě zbraní a střeliva, jejich znehodnocování, opravy, prodej, přepravu a další

---

⁷³ Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o zacházení s některými pyrotechnickými výrobky, § 17 odst. 3 písm. k). In: Sbíрка předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

činnosti vymezené Nařízením vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností (viz. Příloha C).

Lze konstatovat, že v praxi nevznikají žádné závažnější problémy při schvalování nebo provozování této koncesované živnosti, byť se jedná o koncesi velmi široce upravenou, zejména z hlediska požadavků kladených na žadatele či jeho odpovědného zástupce v oblasti odborné způsobilosti.

4.6 Provozování cestovní kanceláře

Jedná se o koncesi, která je v příloze č. 3 k živnostenskému zákonu zařazena od počátku jeho účinnosti, tedy od 1. 1. 1992. Tehdejší právní úprava stanovila pro provoz této koncese podmínky odborné způsobilosti spočívající v prokázání středoškolského vzdělání spolu s 5 roky praxe v obchodní činnosti, nebo ve vysokoškolském vzdělání a 2 roky praxe v obchodní činnosti. Speciálním právním předpisem byl zákon ČNR č. 127/1981 Sb., o vnitřním obchodě, ve znění pozdějších předpisů.

Zákonem č. 286/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon ČNR č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, byla tato koncese k 1. 1. 1996 z přílohy č. 3 vyňata a stala se z ní živnost ohlašovací volná. Tato skutečnost sice na jedné straně způsobila, že došlo k rozvoji v tomto oboru podnikání, na straně druhé však zkušenosti, zejména ze sezóny 1997, ukázaly, že naprostá deregulace a volnost podnikání má závažné negativní důsledky. Jednalo se konkrétně o problémy spojené s repatriací zákazníků cestovních kanceláří, ponechaných bez pomoci a prostředků v zahraničí a s vrácením peněžních prostředků složených zákazníkem za účelem nerealizované cesty v důsledku platební neschopnosti cestovní kanceláře. K tomu přistupovala nejednotnost postupu cestovních kanceláří při uzavírání smluv, nejednotnost cestovních podmínek, přesouvání odpovědnosti cestovních kanceláří na zákazníka a dezorientace zákazníka, s kým vlastně uzavřel smlouvu v případě, kdy zájezd cestovní kanceláře je prodáván jiným prodejcem. Zohlednit bylo třeba i skutečnost, že občané České republiky nebyli ve většině případů natolik solventní, aby byli schopni sami ze svých prostředků uhradit repatriaci a teprve následně vymáhat

finanční náhradu a dosud většinou neexistující "podnikatelskou etiku", která ve vyspělých zemích hraje významnou roli.⁷⁴

S ohledem na výše uvedené problémy byl přijat zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jímž byla ke dni 1. 10. 2000 tato činnost zařazena zpět mezi koncesované živnosti. Volná živnost „Provozování cestovní kanceláře“ byla rozdělena na dvě živnosti - koncesovanou živnost „Provozování cestovní kanceláře“ a ohlašovací živnost vázanou „Provozování cestovní agentury“. Zákon definoval požadovanou odbornou způsobilost, která spočívala v dosažení minimálně středoškolského vzdělání a příslušné délce praxe. Orgánem vyjadřujícím se k žádosti o koncesi se stalo Ministerstvo pro místní rozvoj a speciálním právním předpisem zákon č. 159/1999 Sb. o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Následující změna proběhla zákonem č. 167/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony, a to ke dni 1. 5. 2004. Nově bylo umožněno prokázat odbornou způsobilost přímo doklady dle § 19 odst. 1 písm. b) zákona o uznávání odborné kvalifikace.

Poslední změna byla provedena zákonem č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, ke dni 1. 7. 2008. Požadovaná odborná způsobilost spočívající ve vzdělání se terminologicky přizpůsobila platné právní úpravě školského zákona a zákona o vysokých školách. Možnost prokázat odbornou způsobilost

---

⁷⁴ Důvodová zpráva – 91/0 Vládní návrh zákona o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně některých souvisejících zákonů. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

osvědčením o rekvalifikaci v kombinaci s praxí v oboru byla promítnuta přímo do přílohy živnostenského zákona. Rovněž bylo umožněno prokázat odbornou způsobilost doklady vydanými institucemi akreditovanými podle zvláštních právních předpisů. Nově byl upraven pro lepší orientaci podnikatele odkaz na ustanovení § 7 odst. 5 živnostenského zákona namísto dosavadního odkazu na zákon o uznávání odborných kvalifikací.⁷⁵

Pro získání této koncese stanoví současná právní úprava požadavek na splnění podmínky odborné způsobilosti spočívající ve vzdělání vysokoškolském, vyšším odborném nebo středním s maturitou, přičemž je-li dosažené vzdělání zaměřeno na cestovní ruch, nepožaduje zákon prokázání praxe v oboru. Není-li vzdělání dosaženo v oboru cestovního ruchu, požaduje zákon prokázání praxe v oboru, a to u vysokoškolského vzdělání 1 rok, u vyššího odborného 3 roky a u středního s maturitní zkouškou 6 let. Odbornou způsobilost lze prokázat i osvědčením o rekvalifikaci nebo jiným dokladem o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaným příslušným orgánem a prokázáním 6 let praxe v oboru, nebo dokladem o profesní kvalifikaci pro provozování cestovní kanceláře a 2 roky praxe v oboru. Odbornou způsobilost lze též prokázat doklady podle § 7 odst. 5 písm. b), c), f), g), h), i) živnostenského zákona, které osvědčují, že předmětnou činnost vykonával žadatel v jiném členském státě Evropské unie po dobu 3 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně tříleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu; nebo po dobu 4 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně dvouleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu; nebo po

---

⁷⁵ Důvodová zpráva – 354/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

dobu 5 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, přičemž výkon činnosti nesmí být ukončen více než 10 let před podáním žádosti o koncesi; nebo po dobu 3 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, prokáže-li, že vykonával předmětnou činnost nejméně 5 let v pracovněprávním vztahu, přičemž výkon činnosti nesmí být ukončen více než 10 let před podáním žádosti o koncesi; nebo po dobu 5 po sobě jdoucích let v pracovněprávním vztahu, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně tříleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu; nebo po dobu 6 po sobě jdoucích let v pracovněprávním vztahu, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně dvouleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu.

Podmínky, jejichž splnění se vyžaduje podle § 27 odst. 3 živnostenského zákona nejsou stanoveny.

Orgánem, vyjadřujícím se k žádosti o koncesi, je Ministerstvo pro místní rozvoj, speciálním zákonem je zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

K žádosti o koncesi dokládá žadatel mimo náležitostí stanovených živnostenským zákonem ještě smlouvu s pojišťovnou o pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře, na základě něž vzniká zákazníkovi pojištěnému cestovní kanceláři právo na plnění v případech, kdy cestovní kancelář z důvodu svého úpadku neposkytne zákazníkovi dopravu z místa pobytu v zahraničí do České republiky, pokud je tato doprava součástí zájezdu, nebo nevrátí zákazníkovi zaplacenou zálohu nebo cenu zájezdu v případě, že se zájezd neuskutečnil, nebo nevrátí zákazníkovi rozdíl mezi zaplacenou cenou zájezdu a cenou částečně poskytnutého zájezdu v případě, že se

zájezd uskutečnil pouze zčásti.⁷⁶ Dále doloží podnikatelský záměr, včetně bližších údajů o své činnosti, zejména ve kterých oblastech cestovního ruchu hodlá podnikat, zda součástí zájezdu bude i doprava, předpokládaný počet zákazníků a v případě, že se jedná o cestovní kancelář, která provozovala činnost na základě dřívějších předpisů, i počet zákazníků odbavených v rámci zájezdu v předchozím kalendářním roce. Dalším podkladem pro vydání stanoviska orgánu státní správy je prohlášení, zda žadateli v posledních 5 letech nebylo zrušeno živnostenské oprávnění k provozování cestovní kanceláře nebo cestovní agentury z důvodu porušení povinností uložených zákonem nebo z důvodu jejího úpadku a posledním odkladem je prohlášení o předpokládaném datu zahájení činnosti.⁷⁷

Na základě výše uvedených dokladů vydá Ministerstvo pro místní rozvoj své stanovisko. Záporné stanovisko je vydáno v případě, že pojistná smlouva je v rozporu s podmínkami stanovenými v zákoně č. 159/1999 Sb., nebo v případě, že žadateli bylo v posledních 5 letech zrušeno živnostenské oprávnění k provozování cestovní kanceláře nebo cestovní agentury z důvodu porušení povinností uložených zákonem nebo z důvodu jejího úpadku.

Provozovatelem cestovní kanceláře je podnikatel organizující, nabízející a prodávající zájezdy. Podnikatel může rovněž nabízet a prodávat jednotlivé služby cestovního ruchu, organizovat kombinace služeb cestovního ruchu a nabízet je a prodávat jiné cestovní kanceláři za účelem jejího dalšího podnikání, zprostředkovávat prodej jednotlivých služeb cestovního ruchu pro jinou cestovní kancelář nebo cestovní agenturu, případně pro jiné osoby (dopravce, pořadatele kulturních, společenských a sportovních akcí apod.), zprostředkovávat prodej zájezdu pro jinou cestovní kancelář; cestovní smlouva v těchto případech musí být uzavřena jménem cestovní kanceláře, pro kterou je zájezd zprostředkováván, prodávat věci související s cestovním ruchem,

---

⁷⁶ Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 1. In: Sbírka předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

⁷⁷ Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 5 In: Sbírka předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

zejména vstupenky, mapy, plány, jízdní řády, tištěné průvodce a upomínkové předměty.⁷⁸

V praxi se živnostenské úřady i podnikatelé či žadatelé o koncesi zabývají zejména otázkou, v jakém případě už je třeba vlastnit oprávnění pro provozování koncesované živnosti „Provozování cestovní kanceláře“. Nejasnosti jsou patrné například v oblasti pořádání dětských táborů, lázeňských a wellness pobytů, organizování kongresů apod. Aby mohla být tato problematika dostatečně objasněna, je třeba nejprve definovat pojem „zájezd“, který je podstatou této podnikatelské činnosti (viz. definice provozovatele cestovní kanceláře výše). Zákonem č. 159/1999Sb. je zájezd definován jako předem sestavená kombinace alespoň dvou z následujících služeb, je-li prodávána nebo nabízena k prodeji za souhrnnou cenu a je-li služba poskytována po dobu přesahující 24 hodin nebo když zahrnuje ubytování přes noc. Jedná se o služby spočívající v dopravě, ubytování a jiné služby cestovního ruchu, jež nejsou doplňkem dopravy nebo ubytování a tvoří významnou část zájezdu nebo jejichž cena tvoří alespoň 20 % souhrnné ceny zájezdu.

Za účelem výkladu uvedeného problému vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Asociace cestovních kanceláří ČR, Asociace českých cestovních kanceláří a agentur, Asociace hotelů a restaurací ČR, Svaz obchodu a cestovního ruchu a Svaz léčebných lázní ČR společné stanovisko, jímž přímo stanovilo, že zájezdem (čili kombinací služeb cestovního ruchu ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 159/1999 Sb.) je např. pobyt v ubytovacím zařízení zahrnující ubytování a další předem rezervované služby, např. stravování, použití wellnes, sportovního zařízení, gastronomického zařízení aj. služeb, pokud tyto služby již jsou zahrnuty v ceně ubytování; typickým příkladem je teambuilding, vícedenní konference, atp. Zájezdem je rovněž rekondiční, relaxační, managerský, wellness apod. program, který nespadá pod režim zákona č.20/1966 Sb. (aktuálně 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)). Zájezdem (čili kombinací služeb cestovního ruchu ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 159/1999 Sb.) není nabízení a prodávání

---

⁷⁸ Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 In: Sběrka předpisů České republiky; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

ubytování a dopravy z/do obvyklého (tím je myšleno většinou do nejbližšího) dopravního uzlu, tj. z vlakového či autobusového nádraží a letiště. Tato doprava netvoří součást ceny ubytování (ať už jde o dopravu vlastní či zprostředkovanou). Doprava je v tomto smyslu chápána jako doplněk ubytování, nikoliv jako další služba cestovního ruchu. Zájezdem dále není nabízení, prodávání a účtování služeb jako jsou např. stravování, použití wellnes, sportovních zařízení, parkoviště, konferenční prostory, služby regenerace a rekondice, jednodenní výlety, okružní jízdy odděleně od ubytování, pokud nabídka těchto služeb netvoří předem sestavený balíček služeb cestovního ruchu, ale zákazník si je podle svého výběru dokupuje až v průběhu pobytu v ubytovacím zařízení. Zájezdem rovněž není léčebný pobyt ve státním i nestátním lázeňském zařízení ve smyslu zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů (aktuálně 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)), i když zahrnuje kombinaci služeb cestovního ruchu jako je stravování, nejvýše jednodenní výlety a kulturní programy; tyto další služby cestovního ruchu se chápou jako doplněk léčby.⁷⁹

Závěrem k této koncesované živnosti je ještě třeba zmínit její podobnost s oborem živnosti volné „Provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu“. Tendenci zaměňovat tyto dvě živnosti lze spatřit v řadách podnikatelů i veřejnosti. Zatímco cestovní kancelář zejména sestavuje zájezdy, které následně nabízí a prodává, cestovní agentura je oprávněna v podstatě pouze zprostředkovávat prodej zájezdů cestovní kanceláře.

---

⁷⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Společné výkladové stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Asociace cestovních kanceláří ČR, Asociace českých cestovních kanceláří a agentur, Asociace hotelů a restaurací ČR, Svazu obchodu a cestovního ruchu a Svazu léčebných lázní ČR* [online]. 28. 3. 2009 [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Informace-pro-cestovni-kancelare-a-agentury/Vyklad-pojmu-zajezd-podle-zakona-c-159-1999>

ZÁVĚR

Zpracovaná diplomová práce se zabývá problematikou aktuální právní úpravy koncesovaných živností v České republice a problémy, které tato právní úprava v praxi vyvolává. Práce byla zpracovávána s cílem podrobně analyzovat současnou právní úpravu koncesovaných živností, definovat případné nedostatky této právní úpravy a problémy z ní plynoucí a navrhnout možná řešení, jimž se nedostatečnost či nejasnost právní úpravy dá vyřešit v praxi.

V souvislosti s dosažením vytyčeného cíle je v práci použita nejen analýza právní úpravy, ale též komparace, ať již se týká rozličných právních úprav, druhů živností nebo jednotlivých ustanovení živnostenského zákona či jiného právního předpisu. K dosažení cíle přispělo jak studium rozličných zdrojů, zejména příslušných zákonů, judikátů, důvodových zpráv, odborné literatury, tak i praktické zkušenosti autorky z oblasti živnostenského práva.

Zpracovaná diplomová práce je prací teoretickou, tedy prací, která by měla vytyčené téma obsáhnout v co nejširší podobě. Z toho důvodu byla jako součást práce zařazena i kapitola zabývající se historickým vývojem živnostenského práva se zaměřením na živnosti koncesované a dále též kapitola podrobně se zabývající analýzou vybraných koncesovaných živností.

Analýzou a komparací současné právní úpravy koncesovaných živností a právní úpravy platné v 18. století docházíme k závěru, že koncesní systém, jak jej známe dnes, existoval již tehdy, a to na velmi podobném principu, spočívajícím v regulaci určitých podnikatelských činností státními správními orgány - tehdy šlo o městské a vrchnostenské úřady. K rozdělení živností na svobodné, řemeslné a koncesované pak došlo zákonem č. 39/1883 ř.z. Porovnáním tohoto zákona se současnou právní úpravou živností koncesovaných nacházíme značnou shodu, a to zejména v taxativním vymezení živností koncesovaných, v okruhu vymezených živností a v povolovacím procesu. Vymezené živnosti byly činnostmi, k jejichž výkonu bylo třeba speciální vzdělání, byly kladeny určité morální a občanské požadavky na provozovatele a na závod a musel být zajištěn veřejný dohled nad výkonem vymezených činností. Provozování koncese bylo

povoleno rozhodnutím na základě žádosti, po předchozím souhlasu příslušného státního orgánu. Lze konstatovat, že velmi obdobně funguje i současný koncesní systém.

Aktuální znění živnostenského zákona vymezuje koncesované živnosti v příloze č. 3 k živnostenskému zákonu. Provedenou analýzou a komparací aktuálního znění živnostenského zákona a původního znění živnostenského zákona z roku 1991 docházíme k závěru, že jedním z nedostatků současné právní úpravy koncesovaných živností je skutečnost, že příloha č. 3 k živnostenskému zákonu obsahuje živnosti, které nenaplnují pojmové znaky koncese, pro jejich získání a provozování je žadatel povinen splnit pouze všeobecné podmínky provozování živnosti. Tyto živnosti by bylo možno vyjmout živností koncesovaných a zařadit do živností ohlašovacích, a to, vzhledem k absenci jakýchkoli požadavků na odbornou způsobilost žadatele, do živnosti volné.

Dalším nedostatkem právní úpravy živností koncesovaných, který by bylo vhodné v závěru zmínit, je právní úprava bezúhonnosti podnikatele – fyzické osoby. Problémy způsobuje zejména absence místní příslušnosti živnostenských úřadů ve věci posuzování bezúhonnosti žadatele o koncesi. Analýzou právní úpravy docházíme k závěru, že mohou vznikat rozpory v posuzování bezúhonnosti v rámci různých živnostenských úřadů, kdy jeden úřad posoudí podnikatele jako bezúhonného a jiný úřad jako podmínku bezúhonnosti nesplňujícího. Bohužel praxe tento závěr potvrzuje a žadatelé tento nedostatek často využívají ve svůj prospěch. Řešení lze vidět zejména v důkladném metodickém řízení a dozoru nad výkonem státní správy v oblasti živnostenského podnikání. Problémy vznikají i v posuzování bezúhonnosti v průběhu provozování koncesované živnosti, opět souvisejí s nejednotností živnostenských úřadů v této oblasti. Můžeme konstatovat, že řešením by bylo přenesení pravomoci posuzovat bezúhonnost podnikatele do rukou samotných soudů.

Problémy současné právní úpravy je možno rovněž nalézt v oblasti zvláštních podmínek provozování koncesované živnosti. I zde naráží současná právní úprava na problém nejednotnosti živnostenských úřadů, a to ve vztahu k posuzování odborné způsobilosti žadatele. Jednotlivé živnostenské úřady posuzují odbornou způsobilost žadatele o koncesi v mnoha případech odlišně, což opět v praxi využívají žadatelé o koncesi ve svůj prospěch. Problematická je také právní úprava odpovědného zástupce pro živnosti koncesované. Analýzou této právní úpravy docházíme k závěru, že definice

odpovědného zástupce není vhodná a jasně formulovaná. Poslání odpovědného zástupce, jeho povinnosti a odpovědnost lze ze zákonné definice pouze dovozovat. V některých případech je možno o institutu odpovědného zástupce a jeho významu pochybovat, neboť prokazatelně neplní svou funkci.

Naopak samotná právní úprava řízení o udělení koncese je po provedené analýze shledána jako vcelku bezproblémová a jasná. Problémy současné právní úpravy se pak objevují v úpravě zániku koncesovaných živností, zejména v oblasti pokračování v provozování živnosti po úmrtí podnikatele a v souvislosti s přeměnou obchodní společnosti nebo družstva. Analýzou právní úpravy a komparací ustanovení zákona upravujících úmrtí podnikatele a přeměnu obchodních společností a družstev lze dojít k závěru, že nástupnictví právnických osob je upraveno jasně a srozumitelně, na rozdíl od úpravy úmrtí podnikatele a pokračování v provozování živnosti jeho nástupci. Problém zde způsobuje neurčitost aktuální právní úpravy týkající se prokázání odborné způsobilosti pokračující osoby. Zákon operuje s pojmem „neprodleně“, který je zcela nejasný a působí v praxi značné potíže. Jako velmi problematické se rovněž jeví překážky v provozování živnosti, jež souvisí se sankčním zrušením živnostenských oprávnění pro živnosti koncesované. Z analýzy jejich právní úpravy vyplývá, že neplní zcela účel, pro který byly do živnostenského zákona zařazeny, neboť jejich aplikace v mnoha případech nezabrání podnikateli v pokračování činnosti spočívající v porušování zákona.

Analýzou vybraných koncesovaných živností lze dojít k závěru, že jejich současná právní úprava je vcelku pochopitelná a jednoznačná, byť můžeme najít určité dílčí nedostatky, spočívající zejména v neprovázanosti jednotlivých právních předpisů a živnostenského zákona, v některých případech v problematické úpravě spolupráce mezi živnostenskými úřady a orgány státní správy vyjadřujícími se k žádosti o koncesi a také ve výkladových nejasnostech.

Závěrem lze říci, že stávající právní úpravu živností koncesovaných můžeme hodnotit pozitivně. Lze samozřejmě, ostatně asi jako ve většině právních úprav, nalézt určité problémy a nedostatky, které mnohdy přetrvávají i po mnoha novelizacích živnostenského zákona, ovšem celkovou koncepci právní úpravy lze hodnotit jako správnou. Budoucí vývoj této právní úpravy můžeme obecně očekávat zejména v

oblasti dalšího odstraňování administrativní zátěže podnikatelů a v oblasti využívání nových technologií souvisejících s elektronizací veřejné správy.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem*. 8. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005. ISBN 80-7273-121-1

GERŠLOVÁ, J. *Dějiny moderního podnikání*. 1. vyd. Příbram: Professional Publishing, 2012. ISBN 978-80-7431-080-5

HORZINKOVÁ, E. *Koncesní systém v živnostenském podnikání*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2002. ISBN 80-7263-115-2

HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi*. 6. vyd. Olomouc: ANAG, 2006. ISBN 80-7263-348-1

HORZINKOVÁ, E. a URBAN, V. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vyd. Praha: Linde, 2013. ISBN 978-80-86131-97-9

KADLECOVÁ, E., SCHELLE, K. a VLČEK, E. *Několik kapitol z právních dějin*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003. ISBN 80-210-3214-6

KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M. a ORLOVÁ, M. *Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář. 1.* vyd. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014. ISBN 978-80-7478-471-2

KAPRAS, J. *Přehled právních dějin zemí české koruny*. 5. vyd. Praha: Pražské akciové tiskárny, 1935.

MAKALOVÁ, D. *Živnostenský zákon a vybrané prováděcí předpisy s komentářem*. 1. vyd. Praha: Informační centrum ČKAIT, s.r.o., 2004. ISBN 80-86769-31-3

ONDŘEJ, J., PLCHOVÁ, B., ABRHÁM, J. a PULGRET, M. *Ekonomické a právní aspekty podnikání v Evropské unii*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-558-2

PRŮCHA, P. *Živnostenské právo*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005. ISBN 80-210-3778-4

STAŠA, J. a SRBOVÁ, I. *Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) a předpisy související. Komentář*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-925-4

ŠÍŠKEOVÁ, S. *Přehled judikatury z oblasti živnostenského podnikání*. 59. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010. ISBN 978-80-7357-527-4

VEDRAL, J. *Správní řád. Komentář*. 2. vyd. Praha: Bova Polygon, 2012. ISBN 978-80-7273-166-4

WINTER, Z. *Dějiny řemesel a obchodu v Čechách v XIV. a XV. století*. Zvláštní výtisk pro matici českou. Praha: nákladem české akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění, 1906.

ZINČENKOVÁ, S. *Právní úprava živnostenského podnikání*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, 1996. ISBN 80-7044-128-3

Důvodová zpráva - 1650/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění a doplňuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona ČNR č. 591/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákon č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb. a zákona č. 200/1994 Sb., a mění a doplňuje zákon ČNR č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech). In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

Důvodová zpráva – 263/0 Vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

Důvodová zpráva – 354/0 Vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

Důvodová zpráva – 200/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

Důvodová zpráva – 941/0 Vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

Důvodová zpráva – 1048/0 Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

Důvodová zpráva – 91/0 Vládní návrh zákona o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně některých souvisejících zákonů. In: *Právní informační systém CODEXIS – literatura*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 ze dne 21. 10. 2009, kterým se zavádějí společná pravidla týkající se závazných podmínek pro výkon povolání podnikatele v silniční dopravě a zrušuje směrnice Rady 96/26/ES. In: *CODEXIS*. Dostupné z <http://www.atlasconsulting.cz>

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností. In: *Sbírka předpisů České republiky*; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka předpisů České republiky*; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), § 3. In: *Sbírka předpisů České republiky*; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka předpisů České republiky*; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o zacházení s některými pyrotechnickými výrobky. In: *Sbírka předpisů České republiky*; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění. In: *Sbírka předpisů České republiky*; dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>

Seznam použitých internetových zdrojů

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Společné výkladové stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Asociace cestovních kanceláří ČR, Asociace českých cestovních kanceláří a agentur, Asociace hotelů a restaurací ČR, Svazu obchodu a cestovního ruchu a Svazu léčebných lázní ČR* [online]. 28. 3. 2009 [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Informace-pro-cestovni-kancelare-a-agentury/Vyklad-pojmu-zajezd-podle-zakona-c-159-1999>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Roční přehled podnikatelů a živností* [online]. [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <https://www.rzp.cz/statistikySbj.html>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Příloha č. 3 k živnostenskému zákonu č. 455/1991 Sb.	
Koncesované živnosti.....	I
Příloha B - Příloha č. 3 k nařízení vlády č. 278/2008 Sb.	
Obsahové náplně živností koncesovaných.....	XXV
Příloha C – Živnosti koncesované dle počtu platných živnostenských oprávnění k 31. 12. 2014 ve Středočeském kraji.....	XXXII

Příloha A – Příloha č. 3 k živnostenskému zákonu č. 455/1991 Sb. - Koncesované živnosti

Předmět podnikání	Požadovaná odborná a jiná zvláštní způsobilost podle § 27 odst. 1 a 2	Podmínky, jejichž splnění se vyžaduje podle § 27 odst.3 ŽZ	Orgán státní správy, který se vyjadřuje k žádosti o koncesi	Poznámka
1	2	3	4	5
<p>Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin</p>	<p>pro výrobu a úpravu kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením)</p> <p>a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na potravinářskou technologii, chemii, zemědělství, farmacii, lékařství nebo veterinární lékařství, nebo</p> <p>b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na potravinářskou</p>		<p>pro výrobu a úpravu kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením)</p> <p>Ministerstvo zemědělství</p>	<p>zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), ve znění pozdějších předpisů</p>

	<p>technologii, chemii, zemědělství, farmacii nebo veterinární lékařství a 3 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na potravinářskou technologii, chemii, zemědělství, nebo v oboru laborant pro farmaceutickou výrobu a 3 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>d) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 3 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>e) doklady podle § 7 odst. 5 písm. a), b), c), d) nebo e) živnostenského zákona</p>			
--	--	--	--	--

<p>Výroba a úprava lihu sulfitového nebo lihu syntetického</p>	<p>a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na chemii, nebo b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na chemii a 3 roky praxe v oboru, nebo c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na chemii a 3 roky praxe v oboru, nebo d) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 3 roky praxe v oboru, nebo e) doklady podle § 7 odst. 5 písm. a), b), c), d) nebo e) živnostenského zákona</p>		<p>Ministerstvo průmyslu a obchodu</p>	<p>zákon č. 61/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů</p>
--	--	--	--	---

<p>Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin</p>	<p>pro výzkum, vývoj, výrobu a zpracování výbušnin: vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na technické vědy nebo technologie; pro ničení a zneškodňování výbušnin: oprávnění nebo průkaz pyrotechnika vydané obvodním báňským úřadem a věk nejméně 21 let;</p> <p>pro nákup a prodej výbušnin: oprávnění nebo průkaz pyrotechnika nebo střelmistra nebo odpalovače ohňostrojů vydané obvodním báňským úřadem nebo oprávnění technického vedoucího odstřelů vydané Českým báňským úřadem</p>	<p>spolehlivost podnikatele nebo statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu*)</p>	<p>Český báňský úřad **)</p>	<p>*) § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky</p> <p>**) § 23, 35, 36 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění zákona č. 542/1991 Sb.</p>
<p>Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva</p>	<p>pro vývoj, výrobu, opravy, úpravy, znehodnocování a ničení zbraní: a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na technické vědy nebo technologie</p>	<p>spolehlivost podnikatele nebo statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu*), pro nabývání výbušnin a výbušných předmětů**) a provádění činností s nimi musí podnikatel nebo odpovědný zástupce</p>	<p>pro vývoj, výrobu, ničení, znehodnocování střeliva Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva***)</p>	<p>*) § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb.</p> <p>**) § 21 odst. 1 a 2 zákona č. 61/1988 Sb., ve znění zákona č. 542/1991 Sb.</p> <p>***) pro vývoj, výrobu,</p>

	<p>a 3 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na technické vědy nebo technologie a 3 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání s technickým zaměřením a 3 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>d) střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání puškař nebo nástrojař a 3 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>e) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 4 roky praxe v oboru;</p>	<p>podnikatele splňovat odbornou způsobilost stanovenou pro obor výzkum, vývoj, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin, a to přiměřeně rozsahu živnostenského oprávnění</p>	<p>ničení a znehodnocování střeliva § 17 odst. 3 písm. k) zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 155/2010 Sb.</p>
--	---	---	---

pro nákup, prodej,
převahu,
půjčování a uschovávání
zbraní a střeliva:

- a) vysokoškolské
vzdělání ve
studijním
programu
a studijním oboru
zaměřeném na
ekonomii,
vojenství, policii,
technické vědy
nebo technologie
- a 1 rok praxe v
oboru, nebo
- b) vyšší odborné
vzdělání
v oboru vzdělání
zaměřeném na
ekonomii,
vojenství, policii,
technické vědy
nebo technologie
a 2 roky praxe
v oboru, nebo
- c) střední vzdělání s
maturitní zkouškou
v oboru vzdělání s
technickým,
ekonomickým,
vojenským
nebo policejním
zaměřením a 2 roky
praxe v oboru,
nebo
- d) střední vzdělání s
výučním listem v
oboru vzdělání
prodavač se
specializací
na zbraně a střelivo
nebo v příbuzném
oboru
a 3 roky praxe v
obchodní činnosti
se zbraněmi
a střelivem, nebo

e) střední vzdělání s
výučním

listem v oboru
vzdělání
puškař nebo
nástrojař
a 3 roky
praxe v oboru
a nebo 1 rok
praxe
v obchodní
činnosti se
zbraněmi a
střelivem, nebo

f) osvědčení o
rekvalifikaci nebo
jiný doklad o
odborné kvalifikaci
pro příslušnou
pracovní činnost
vydaný zařízením
akreditovaným
podle zvláštních
právních předpisů,
zařízením
akreditovaným
Ministerstvem
školy, mládeže a
tělovýchovy, nebo
ministerstvem, do
jehož působnosti
patří odvětví, v
němž je živnost
provozována, a 4
roky
praxe v oboru;

pro výrobu, opravy,
úpravy,
znehodnocování a
ničení střeliva:
odborná způsobilost
stanovená pro vývoj,
výrobu, opravy, úpravy,
znehodnocování
a ničení zbraní,
oprávnění nebo průkaz
pyrotechnika a věk
nejméně 21 let;

	pro vývoj střeliva: vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na technické vědy nebo technologie, studijní obor teorie a technologie výbušnin a 3 roky praxe v oboru			
Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu	<p>a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na technické vědy, ekonomii, vojenství nebo policii a věk nejméně 21 let, nebo</p> <p>b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na technické vědy, ekonomii, vojenství nebo policii a věk nejméně 21 let, nebo</p> <p>c) střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo výučním listem v oboru vzdělání s technickým, ekonomickým, vojenským nebo policejním zaměřením a věk nejméně 21 let, nebo</p> <p>d) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou</p>	bezúhonnost všech zaměstnanců (§ 6 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 155/2010 Sb.)	souhlas krajského ředitelství Policie České republiky	§ 3 odst. 2 zákona č. 310/2006 Sb., o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky a o změně některých dalších zákonů (zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem)

	<p>pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 1 rok praxe v oboru a věk nejméně 21 let.</p>			
<p>Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot</p>	<p>pro výrobu a zpracování paliv a maziv: a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na chemii a 1 rok praxe v oboru, nebo b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na chemii a 3 roky praxe v oboru, nebo c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na chemii a 3 roky praxe v oboru, nebo d) osvědčení o rekvalifikaci</p>		<p>pro distribuci pohonných hmot celní úřad</p>	<p>Zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů</p> <p>*) zákon č. 179/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů</p>

nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 4 roky praxe v oboru, nebo

- e) profesní kvalifikace pro činnost chemika pro obsluhu zařízení podle zvláštního právního předpisu*) a 4 roky praxe v oboru, nebo
- f) doklady podle § 7 odst. 5 písm. a), b), c), d) nebo e) živnostenského zákona;

pro distribuci pohonných hmot:

- a) vysokoškolské vzdělání a 1 rok praxe v oboru, nebo
- b) vyšší odborné vzdělání a 2 roky praxe v oboru, nebo
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou a 3 roky praxe

	<p>v oboru, nebo</p> <p>d) střední vzdělání a 4 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>e) profesní kvalifikace pro činnost chemika pro obsluhu zařízení podle zvláštního právního předpisu*) a 4 roky praxe v oboru</p>			
<p>Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci*) realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50 kW</p>	<p>a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na technické vědy a 3 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání s technickým zaměřením a 6 roků praxe v oboru, nebo</p> <p>c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání s technickým zaměřením a 6 roků praxe v oboru;</p> <p>u zdrojů tepelné energie do instalovaného výkonu 1 MW včetně a samostatného rozvodného zařízení tepelné energie s instalovaným výkonem do 1 MW včetně</p>	<p>fyzická nebo právnická osoba, která žádá o udělení koncese a není držitelem licence na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie,*) musí prokázat, že má technické předpoklady k zajištění výkonu koncesované činnosti,**) a že touto činností nedojde k ohrožení života a činnosti osob, majetku či zájmu na ochranu životního prostředí. Fyzická nebo právnická osoba, která žádá o udělení koncese, musí mít uzavřeno pojištění odpovědnosti.</p>	<p>Státní energetická inspekce</p>	<p>*) zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů</p> <p>**) § 9 vyhlášky č. 426/2005 Sb., o podrobnostech udělování licencí pro podnikání v energetických odvětvích</p>

	<p>postačuje:</p> <p>a) střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání s technickým zaměřením a 3 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>b) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro provozování malých energetických zdrojů vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována</p>			
<p>Silniční motorová doprava</p> <p>- nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo</p>	<p>odborná způsobilost podle § 8a zákona č. 111/1994 Sb. u silniční motorové dopravy nákladní provozované vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, a osobní provozované</p>		dopravní úřad	<p>zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů</p> <p>Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 ze dne 21. října 2009, kterým se zavádějí společná pravidla</p>

<ul style="list-style-type: none"> - věci, - osobní provozovaná vozidla určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče, - nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidla určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče. 	<p>vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče.</p>			<p>týkající se závazných podmínek pro výkon povolání podnikatele v silniční dopravě a zrušuje se směrnice Rady 96/26/ES.</p>
<p>Vnitrozemská vodní doprava</p>	<p>§ 33a zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění zákona č. 358/1999 Sb.</p>		<p>Ministerstvo dopravy</p>	<p>zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů</p>
<p>Kontrolní testování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků</p>	<p>a) minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru zaměřeném na rostlinolékařství, ochranu rostlin, pěstitelství, zahradnictví, chmelařství, vinohradnictví, lesnictví, zemědělskou nebo lesnickou techniku, nebo</p>	<p>schválení provozovny</p>	<p>Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský</p>	<p>§ 65 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 199/2012 Sb.</p>

	<p>obecné zemědělství a</p> <p>3 roky praxe v obsluze a seřizování zařízení pro aplikaci přípravků, nebo</p> <p>b) minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a 4 roky praxe v obsluze a seřizování zařízení pro aplikaci přípravků.</p>			
Provádění pyrotechnického průzkumu	oprávnění nebo průkaz pyrotechnika bez rozlišení druhu pyrotechnického oprávnění a věk nejméně 21 let	spolehlivost podnikatele nebo statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu*)		*) § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb.
Provádění veřejných dražeb - dobrovolných - nedobrovolných	<p>pro provádění veřejných dražeb dobrovolných:</p> <p>a) vysokoškolské vzdělání a 1 rok praxe v dražební nebo realitní činnosti, nebo</p> <p>b) vyšší odborné vzdělání a 3 roky praxe v dražební nebo realitní činnosti, nebo</p> <p>c) střední vzdělání a 5 let praxe v dražební nebo realitní činnosti, nebo</p> <p>d) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních</p>		Ministerstvo pro místní rozvoj	§ 6 zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění zákona č. 315/2006 Sb.

předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 9 let praxe v dražební nebo realitní činnosti, nebo

- e) doklady podle § 7 odst. 5 písm. j), k), l) nebo m) živnostenského zákona;

pro provádění veřejných dražeb nedobrovolných:

- a) vysokoškolské vzdělání
a 3 roky praxe v dražební nebo realitní činnosti, nebo
- b) vyšší odborné vzdělání
a 4 roky praxe v dražební nebo realitní činnosti, nebo
- c) střední vzdělání a 6 let praxe v dražební nebo realitní činnosti, nebo
- d) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením

	<p>akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 10 let praxe v dražební nebo realitní činnosti, nebo</p> <p>e) doklady podle § 7 odst. 5 písm. j), k), l) nebo m) živnostenského zákona</p>			
Provozování cestovní kanceláře	<p>a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na cestovní ruch, nebo</p> <p>b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na cestovní ruch, nebo</p> <p>c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na cestovní ruch, nebo</p> <p>d) vysokoškolské vzdělání a 1 rok praxe v oboru, nebo</p> <p>e) vyšší odborné vzdělání a 3 roky praxe v oboru, nebo</p>		Ministerstvo pro místní rozvoj**)	<p>*) zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání)</p> <p>***) zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů</p>

	<p>f) střední vzdělání s maturitní zkouškou a 6 let praxe v oboru, nebo</p> <p>g) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 6 let praxe v oboru, nebo</p> <p>h) doklad o profesní kvalifikaci pro provozování cestovní kanceláře podle zvláštního právního předpisu*) a 2 roky praxe v oboru</p> <p>i) doklady podle § 7 odst. 5 písm. b),c), f), g), h) nebo i) živnostenského zákona</p>			
Ostraha majetku a osob	<p>a) vysokoškolské vzdělání, nebo</p> <p>b) vyšší odborné vzdělání právnického,</p>	spolehlivost podnikatele, statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu**) a bezúhonnost všech osob,		*) zákon č. 179/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů,

	<p>bezpečnostního nebo obdobného zaměření, nebo</p> <p>c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním nebo právním a 3 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>d) střední vzdělání s maturitní zkouškou, 3 roky praxe v oboru a osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, nebo</p> <p>e) střední vzdělání s maturitní zkouškou, 3 roky praxe v oboru a profesní kvalifikace pro činnost strážný podle zvláštního právního předpisu*)</p>	<p>které pro podnikatele předmětnou činnost vykonávají (§ 6 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 155/2010 Sb.)</p>		<p>**) § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb.</p>
--	---	--	--	---

<p>Služby soukromých detektivů</p>	<p>a) vysokoškolské vzdělání a 1 rok praxe v oboru, nebo b) vyšší odborné vzdělání právnického, bezpečnostního nebo obdobného zaměření a 1 rok praxe v oboru, nebo c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním nebo právním a 3 roky praxe v oboru, nebo d) střední vzdělání s maturitní zkouškou, 3 roky praxe v oboru a osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, nebo e) střední vzdělání s maturitní zkouškou, 3 roky praxe v oboru a profesní</p>	<p>spolehlivost podnikatele, statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu**) a bezúhonnost všech osob, které pro podnikatele předmětnou činnost vykonávají (§ 6 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 155/2010 Sb.)</p>		<p>*) zákon č. 179/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, **) § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb.</p>
------------------------------------	--	--	--	---

	<p>kvalifikace pro činnost detektiv koncipient podle zvláštního právního předpisu*)</p>			
<p>Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob</p>	<p>a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 1 rok praxe v oboru, nebo</p> <p>b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 2 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 2 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>d) střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo</p>	<p>bezúhonnost všech osob, které pro podnikatele předmětnou činnost vykonávají (§ 6 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 155/2010 Sb.)</p>		

	<p>výpočetní techniku a 3 roky praxe v oboru, nebo e) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 4 roky praxe v oboru</p>			
Vedení spisovny	<p>a) vysokoškolské vzdělání a 1 rok praxe v administrativě, nebo b) vyšší odborné vzdělání a 2 roky praxe v administrativě, nebo c) střední vzdělání s maturitní zkouškou a 3 roky praxe v administrativě, nebo d) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným</p>	schválení provozovny a bezúhonnost všech zaměstnanců (§ 6 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 155/2010 Sb.)	Státní oblastní archiv příslušný podle místa provozovny	§ 68 odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů

	<p>podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 4 roky praxe v administrativě</p>			
<p>Provozování střelnic a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní</p>	<p>a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na vojenství, policii nebo tělesnou kulturu, tělovýchovu a sport a 2 roky praxe v řízení střeleb nebo provozování střelnic, nebo</p> <p>b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na vojenství, policii nebo tělesnou kulturu, tělovýchovu a sport a 2 roky praxe v řízení střeleb nebo provozování střelnic, nebo</p> <p>c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na vojenství nebo policii a 2 roky praxe</p>	<p>spolehlivost podnikatele nebo statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu*)</p>		<p>*) § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb.</p>

	<p>v řízení střeleb nebo provozování střelnic, nebo</p> <p>d) průkaz rozhodčího nebo trenéra střeleb a 3 roky praxe v řízení střeleb nebo provozování střelnic</p>			
Provádění trhacích a ohňostrojných prací	<p>pro provádění trhacích prací:</p> <p>a) oprávnění nebo průkaz střelmistra vydané obvodním báňským úřadem*), nebo</p> <p>b) oprávnění technického vedoucího odstřelů vydané Českým báňským úřadem*);</p> <p>pro provádění ohňostrojných prací: oprávnění nebo průkaz odpalovače ohňostrojů vydané obvodním báňským úřadem*)</p>	spolehlivost podnikatele nebo statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu**)		<p>*) § 35 a 36 zákona č. 61/1988 Sb., ve znění zákona 542/1991 Sb.</p> <p>***) § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb.</p>
Provozování pohřební služby	§ 6 odst. 2 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů		krajské hygienické stanice	§ 6 odst. 4 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 67/2006 Sb.
Provádění balzamace a konzervace	§ 10 odst. 2 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů		krajské hygienické stanice	§ 10 odst. 4 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně

				některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.
Provozování krematoria	§ 13 odst. 2 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 67/2006 Sb.		krajské hygienické stanice	§ 13 odst. 4 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 67/2006 Sb.

**Příloha B – Příloha č. 3 k nařízení vlády č. 278/2008 Sb. - Obsahové náplně živností
koncesovaných**

Obsahové náplně živností koncesovaných

Předmětem obsahové náplně živnosti je též poradenství věcně související s obsahem živnosti, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

Živnost	Obsahová náplň živnosti
Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin	Výroba lihu destilací nebo jiným oddělením ze zkvašených cukernatých roztoků pocházejících ze škrobnatých nebo cukernatých surovin, nebo z jiných surovin obsahujících kvasný líh, úprava lihu takto získaného jeho zušlechťováním nebo denaturací a výroba alkoholických nápojů, při jejichž výrobě přímo vzniká destilací výše uvedených surovin alespoň část etanolu obsaženého v těchto nápojích (destilátů pravých, destilátů řezaných a destilátů vyrobených zvláštním tradičním způsobem), s výjimkou výroby ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením. Výroba konzumního lihu a lihovin studenou cestou (mícháním) a výroba ostatních alkoholických nápojů, s výjimkou výroby piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny. Prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin.
Výroba a úprava lihu sulfitového nebo lihu syntetického	Výroba lihu destilací nebo jiným oddělením ze zkvašených roztoků pocházejících z celulózy, výroba lihu synteticky a úprava lihu takto získaného jeho zušlechťováním nebo denaturací.
Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin	Výzkum, vývoj, výroba a zpracování výbušnin. Zneškodňování a ničení výbušnin. Nákup a prodej výbušnin.
Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva	Vývoj a výroba zbraní, opravy a úpravy zbraní, zejména odstraňování závad zbraní a měnění jejich vlastností podle objednávky. Provádění údržby, montáže a seřizování zbraní, přeprava zbraní do určeného místa. Nákup a prodej zbraní, půjčování zbraní, skladování, uchovávání a řádné opatrování zbraní převzatých do úschovy. Znehodnocování a ničení zbraní. Vývoj a výroba střeliva, opravy, úpravy, nákup, prodej a půjčování střeliva, přeprava střeliva do určeného místa a vydávání určitému příjemci, skladování, uschovávání a řádné opatrování do úschovy převzatého střeliva, ničení a znehodnocování střeliva.

<p>Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu</p>	<p>Nákup, prodej a půjčování věcí využitelných k obranným a bezpečnostním účelům podle jiného právního předpisu (dále jen „bezpečnostní materiál“). Skladování, uchovávání a řádné opatrování bezpečnostního materiálu převzatého do úschovy. Vývoj a výroba bezpečnostního materiálu, opravy a úpravy bezpečnostního materiálu, zejména odstraňování jeho závad a měnění jeho vlastností podle objednávky. Provádění údržby a montáže bezpečnostního materiálu, jeho přeprava do určeného místa. Znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu.</p>
<p>Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot</p>	<p>Řízení a obsluha technologických procesů za účelem zpracování ropy a výroby ropných produktů (paliv a maziv) s využitím velkokapacitních jednotek nebo jednotlivých částí technologických komplexů s prvky běžné automatizace, měření a regulace, včetně kontroly technologického režimu výroby. Ovládání procesů chemicko-fyzikálních přeměn ve všech skupenstvích ručním nebo mechanickým ovládáním prvků řízení. Obsluha čerpacích zařízení s potrubními rozvody, skladovací a manipulační práce. Používání chemických činidel a sloučenin pro zušlechťování polotovarů a výrobků. Shromažďování, zpracování a přenos informací o průběhu výroby i o změnách chemických a fyzikálně-chemických vlastností meziproduktů a hotových výrobků při realizaci technologických úkolů a integrované řízení výrobního procesu. Výroba biopaliv mícháním směsí komponentů uhlovodíkového a neuhlovodíkového (rostlinného) původu (například směsné nafty). Výroba mazacích olejů a plastických maziv. Výroba kapalných uhlovodíkových paliv ze surovin neropného původu. Přepřacování odpadních uhlovodíkových produktů (například použitých a odpadních minerálních olejů) na kapalná paliva (topné oleje) a znovupoužitelné mazací oleje (motorové a převodové). Distribuce pohonných hmot, kterou se rozumí jejich prodej, s výjimkou prodeje pohonných hmot z čerpací stanice a prodeje stlačeného zemního plynu, pokud je jeho prodejce držitelem platné licence na obchod s plynem podle energetického zákona.</p>
<p>Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným</p>	<p>Výroba a rozvod (doprava, akumulace, přeměna parametrů a dodávka tepelné energie rozvodným tepelným zařízením) tepelné energie, na které se</p>

výkonem jednoho zdroje nad 50 kW	neuděluje licence podle jiného právního předpisu. Instalovaným výkonem jednoho zdroje u této živnosti se rozumí celkový výkon kotelny, ve které může být instalován jeden zdroj s výkonem nad 50 kW, nebo více zdrojů o nižším výkonu, které ve svém součtu překročí hodnotu 50 kW. Obsahem živnosti není dodávka tepelné energie, kterou zajišťují vlastníci domů (pronajímatelé) pro své vlastní nájemníky.
<p>Silniční motorová doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> - nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidla určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče, - nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidla určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče 	<p>Souhrn činností, jimiž se zajišťuje přeprava osob, věcí a zvířat silničními motorovými vozidly nebo jízdními soupravami pro cizí potřebu, jakož i přemísťování silničních motorových vozidel nebo jízdních souprav samých po dálnicích, silnicích, místních komunikacích a veřejně přístupných účelových komunikacích a volném terénu. Silniční motorová doprava může být provozována jako osobní doprava nebo nákladní doprava. Osobní doprava se člení na osobní provozovanou vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče a osobní provozovanou vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče; nákladní doprava se člení na nákladní provozovanou vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, a nákladní provozovanou vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí.</p>
Vnitrozemská vodní doprava	<p>Souhrn činností, jimiž se zajišťuje přeprava osob, věcí, případně zvířat, jakož i přemísťování plavidel samých po vnitrozemských vodních cestách pro cizí potřebu s výjimkou plovoucích strojů, plovoucích zařízení a jiných ovladatelných plovoucích těles podle jiného právního předpisu.</p>
Kontrolní testování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků	<p>Přezkoumání funkční způsobilosti profesionálního zařízení pro aplikaci přípravků na ochranu rostlin pro správnou aplikaci přípravků na ochranu rostlin podle technologických požadavků stanovených jiným právním předpisem a vydání dokladu o funkční způsobilosti zařízení.</p>
Provádění pyrotechnického průzkumu	<p>Cílevědomé vyhledávání munice nebo výbušnin pomocí detekční techniky a jejich identifikace stanoveným postupem, případně jejich vyzvednutí, nebo dohled při zemních pracích, při nichž se očekává nález munice nebo výbušnin. Identifikace nalezené munice nebo výbušnin.</p>

<p>Provádění veřejných dražeb - dobrovolných - nedobrovolných</p>	<p>Činnosti spojené s prováděním veřejných dražeb dobrovolných podle jiného právního předpisu, přičemž dražbou dobrovolnou je dražba prováděná na návrh osoby oprávněné s majetkem nakládat, a prováděním veřejných dražeb nedobrovolných podle jiného právního předpisu, přičemž dražbou nedobrovolnou je dražba prováděná na návrh dražebního věřitele, jehož pohledávka je přiznána vykonatelným soudním rozhodnutím nebo vykonatelným rozhodčím nálezem nebo doložena vykonatelným notářským zápisem nebo vykonatelným exekutorským zápisem, který obsahuje náležitosti stanovené jiným právním předpisem, anebo doložena jiným vykonatelným rozhodnutím, jehož soudní výkon připouští zákon, včetně platebních výměrů a výkazů nedoplatků. Dražbou se rozumí veřejné jednání, jehož účelem je přechod vlastnického nebo jiného práva k předmětu dražby, konané na základě návrhu navrhovatele, při němž se licitátor obrací na předem neurčený okruh osob přítomných na předem určeném místě, nebo v prostředí veřejné datové sítě na určené adrese, s výzvou k podávání nabídek a při němž na osobu, která za stanovených podmínek učiní nejvyšší nabídku, přejde příklepem licitátora vlastnictví nebo jiné právo k předmětu dražby, nebo totéž veřejné jednání, které bylo licitátorem ukončeno z důvodu, že nebylo učiněno ani nejnižší podání, přičemž předmětem dražby může být věc nemovitá, obchodní závod nebo jeho organizační složka, převoditelná majetková práva k předmětu dražby, bylo-li navrženo jejich vydražení a splňují-li podmínky stanovené jiným právním předpisem a dále věc nebo soubor věcí movitých, pokud navrhovatelem dražby není vlastník těchto věcí. Předmětem dražby nedobrovolné může být vše, co může být zástavou podle jiného právního předpisu, kromě předmětů kulturní hodnoty z oboru archeologie a předmětů kulturní hodnoty sakrální a kultovní povahy, které nejsou opatřeny osvědčením k trvalému vývozu. Dále činnosti směřující k zabezpečení organizace dražby (zejména zajištění uveřejnění dražby dražební vyhláškou, zajištění odhadu ceny předmětu dražby, vedení evidence o dražbách, zabezpečení uložení písemností obchodního závodu, jestliže je tento předmětem dražby). Obsahem živnosti není provádění veřejných dražeb v oblasti cenných</p>
---	--

	<p>papírů.</p> <p>V rámci živnosti lze provádět i dobrovolné dražby věcí movitých.</p>
Provozování cestovní kanceláře	<p>Organizování, nabízení a prodej zájezdů. Zájezdem se rozumí kombinace služeb podle jiného právního předpisu. Dále lze rovněž nabízet, prodávat a zprostředkovávat prodej jednotlivých služeb cestovního ruchu a organizovat, nabízet, prodávat a zprostředkovávat prodej kombinací jednotlivých služeb cestovního ruchu. Jednotlivými službami cestovního ruchu se rozumí zejména zabezpečení dopravy, ubytování, stravování, průvodcovských služeb, prodeje a rezervace letenek, prodeje a rezervace železničních a autobusových jízdenek včetně místenek, prodej a rezervace lodních lístků včetně kajut, zprostředkování víz, nabídky a prodeje balneologických služeb za účelem relaxace a rekondice, nabídky a prodeje sportovních aktivit za účelem relaxace a rekondice (například jízda na koni, půjčování kol a dalších sportovních potřeb, pobyt ve fit-centrech), zprostředkování a zajištění účasti na sportovních a společenských akcích a zprostředkování prodeje dalších služeb spojených s rekreací, odpočinkem a služebním, obchodním jednáním.</p> <p>V rámci živnosti lze dále prodávat věci související s cestovním ruchem, zejména vstupenky, mapy, plány, jízdní řády, tištěné průvodce a upomínkové předměty.</p>
Ostraha majetku a osob	<p>Poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou nemovitého a movitého majetku, ostrahou při přepravě peněz a při jejich zpracování, cenností nebo jiného majetku, ochranou osob, zajišťováním pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav podle pokynů objednatele, vyhodnocováním bezpečnostních rizik a provozováním centrálních pultů ochrany.</p>
Služby soukromých detektivů	<p>Služby spojené s hledáním majetku a osob, se zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky, získáváním informací týkajících se fyzických nebo právnických osob nebo jejich majetkových poměrů, získáváním informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, vyhledáváním protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství, a s tím související sběr dat a jejich vyhodnocování.</p>

Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob	Projektování, montáž, kontrola, údržba a opravy elektronických poplachových systémů (zejména systémů zabezpečovacích, tísňových, protipožárních, kontroly vstupu, přivolání pomoci, integrovaných a kamerových), určených k ochraně majetku a osob před neoprávněnými zásahy, včetně poplachových systémů a zařízení umožňujících sledování pohybu a projevů osob v objektech a jejich okolí. Montáž, opravy, údržba, revize a správa mechanických zábranných systémů, dodatečně zvyšujících účinnost běžných standardů zabezpečení majetku a osob.
Vedení spisovny	Zajištění odborné správy dokumentů původce, popřípadě jeho právních předchůdců, v rozsahu úkonů souvisejících s uchováním těchto dokumentů, výkonem nahlédací agendy a umožnění provedení výběru archiválií, a to ve stejném rozsahu souvisejících povinností, které jsou zákonem o archivnictví a spisové službě stanoveny tomuto původci.
Provozování střelnice a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní	Provozování střelnice pro výuku a nácvik střelby a provádění ostrých střelb ze střelných zbraní. Výuka teorie střelby včetně vyučování souvisejících právních předpisů, bezpečnostního a zdravotnického minima, vedení nácviku a provádění střelby ze zbraní a svěření zbraně za dohledu.
Provádění trhacích a ohňostrojných prací	Trhací práce, kterými se rozumí odborná činnost, při níž se využívá energie chemické výbuchové přeměny výbušnin zahrnující soubor pracovních operací, zejména nabíjení trhavin, přípravu a nabíjení roznětných náložek, zhotovování roznětné sítě, odpálení náloží (odpal) a výbuch náloží (odstřel). Ohňostrojné práce, kterými se rozumí odborná činnost, při níž se využívá energie chemické výbuchové přeměny pyrotechnických výrobků považovaných za výbušné předměty k vyvolání světelných, popřípadě zvukových efektů.
Provozování pohřební služby	Poskytování služeb spojených se sjednáváním smlouvy o pohřbení, přepravou lidských pozůstatků, jejich uložením do rakve, úpravou, přechodným uložením v prostorách k tomu určených a pohřebním obřadem (pietním aktem) a další činnosti spojené s pohřbením, s výjimkou provozování pohřebiště, provádění balzamací a konzervací a zpopelňování lidských pozůstatků nebo exhumovaných lidských ostatků, úpravy

	popela a jeho ukládání do uren. Převozy lidských pozůstatků pro potřebu zdravotnického zařízení, policejních orgánů nebo jiných orgánů činných v trestním řízení.
Provádění balzamace a konzervace	Činnosti spojené s úpravou lidských pozůstatků zamezující rozvoji posmrtných změn vyvolaných hnilobnými bakteriemi nebo hmyzem. Napuštění antiseptickými látkami, aby se zabránilo rozkladu (balzamace). Činnosti spojené s úpravou lidských pozůstatků zpomalující rozvoj posmrtných změn vyvolaných hnilobnými bakteriemi nebo hmyzem (konzervace), které nespočívají v pouhém chlazení lidských pozůstatků v chladicích zařízeních.
Provozování krematoria	Provozování krematorií zahrnuje poskytování služeb spojených se zpopelňováním lidských pozůstatků nebo exhumovaných lidských ostatků a souvisejícím nakládáním s nimi, úpravou popela, jeho ukládáním do uren a předáním objednateli pohřbu, evidencí provozu krematoria, jakož i dalšími souvisejícími činnostmi (například zabezpečení hudebního doprovodu, úschova uren a podobně).

**Příloha C – Živnosti koncesované dle počtu platných živnostenských oprávnění
k 31. 12. 2014 ve Středočeském kraji**

Silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče, - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče	14635
Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelem pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin	10525
Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob	1142
Ostraha majetku a osob	832
Služby soukromých detektivů	276
Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva	221
Provozování střelnic a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní	113
Provádění trhacích a ohňostrojných prací	106
Provozování cestovní kanceláře	105
Provozování pohřební služby	71
Provádění veřejných dražeb - dobrovolných, - nedobrovolných	54
Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50 kW	50
Vnitrozemská vodní doprava	35
Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot	34
Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin	23
Vedení spisovny	19

Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu	13
Kontrolní testování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků	9
Provádění pyrotechnického průzkumu	4
Provozování krematoria	3
Provádění balzamace a konzervace	1
Výroba a úprava lihu sulfitového nebo lihu syntetického	0

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Zdeňka Böhmová

Obor: Evropská hospodářskosprávní studia

Forma studia: kombinované

Název práce: Živnosti koncesované – aktuální právní úprava a problémy s ní spojené

Rok: 2015

Počet stran textu bez příloh: 87

Celkový počet stran příloh: 33

Počet titulů českých použitých zdrojů: 30

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 2

Vedoucí práce: PaedDr. Slavomír Novotný, Ph.D.